

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

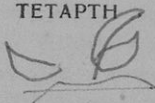
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

Σχολική μετάφρασις με παρατηρήσεις
(γραμματικές, συντακτικές, πραγματικές)
καὶ με ρητορικὰς ἀναλύσεις

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

19148

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.

38 · ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ · 38

1946

ΙΣΤ
ΑΡΧ
1946

Πάν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

K. Κογγι

Τύπ. «Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας» Α. Ε.—Τεχν. Διεύθ. Ι. Μ. Σκαζίκη
Ἀθῆναι, ὁδὸς Παπαδιαμαντοπούλου, 44

Δημοσίους
Α' Ολυθιακός

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Α' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

Α' Ολυθιακός
Α' Ολυθ.

§ 1-2 πρὸς αὐτά. Εἰς μεγάλης χρηματικῆς θυσίας (= ἀντι πολλῶν χρημάτων), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω ὅτι θὰ ἦσθε πρόθυμοι νὰ ὑποβληθῆτε (= ὑμᾶς ἐλέσθαι ἄν), ἐὰν ἤθελε γίνει φανερόν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ὠφελήσῃ (= συννοήσῃ) τὴν πόλιν σχετικῶς μὲ αὐτά, διὰ τὰ ὅποια (= περὶ ὧν [= περὶ τούτων, περὶ ὧν]) τῶρα δὲ (= νυνὶ) σκέπτεσθε. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοῦτο ἔχει τοιοῦτοτρόπως, πρέπει νὰ θέλετε νὰ ἀκούετε μὲ προθυμίαν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ (σᾶς) συμβουλεύσουν· διότι ὄχι μόνον, ἐὰν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα (= εἰ ἦκει τις) προμελετημένος, διὰ νὰ εἴπῃ κατιτὶ τὸ χρήσιμον (= ἐσκεμμένος τι χρήσιμον), τοῦτο, ἀφοῦ (τὸ) ἀκούσετε, δύνασθε νὰ (τὸ) ἐνοήσετε (= λάβετε ἄν), ἀλλὰ προσέτι (= ἀλλὰ καὶ) ἴδιον τῆς ἰδικῆς σας τύχης νομίζω τὸ ὅτι δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν μερικῶν (= [τὸ] ἐπελθεῖν ἄν ἐνίοις) νὰ εἴπουν ἐκ τοῦ προχείρου (: ἄνευ προπαρασκευῆς = ἐκ τοῦ παραχερήμα) πολλὰ ἀπὸ τὰ πρόποντα, ὥστε ἐξ ὄλων (αὐτῶν) νὰ ἀποβῆ εἰς σᾶς (= γενέσθαι ὑμῖν) εὐκόλος ἢ ἐκλογή τοῦ συμφέροντος (: ὥστε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ νὰ δυνηθῆτε εὐκόλως νὰ ἐκλέξετε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σᾶς συμφέρει). Διοτὸν ἢ μὲν παροῦσα περιστάσις, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον ποῦ δὲν λέγει (: σχεδὸν λέγει) ἐκβάλλουσα φωνήν, ὅτι πρέπει σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἐπιληφθῆτε (= ἀντιληπτέον ἐστὶν ὑμῖν αὐτοῖς) τῶν πραγμάτων ἐκείνων (: τῶν ἐν Ὀλύνθῳ πραγμάτων), ἐὰν βεβαίως φροντίζετε διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν· ἡμεῖς ὁμως κατὰ τὴν γνώμην μου (: μοῦ φαίνεται ὅτι = δοκοῦμέν μοι) διακείμεθα πρὸς αὐτά δὲν ἠξέυρω πῶς (= οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον) (: ἡμεῖς ὁμως ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγὴν, τὴν ὁποῖαν δὲν ἠξέυρω, πῶς νὰ χαρακτηρίσω).

Παρατηρήσεις.

ἐλέσθαι, ἄορ. β' ἀπρμφ. τοῦ αἰροῦμαι (ἠροῦμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἦρημαι ἠρήμην) = ἐκλέγω, προτιμῶ· αἰροῦμαι ἀντὶ πολλῶν χρημάτων = εἶμαι

πρόθυμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας.—*ἐλέσθαι* ἄν, τὸ ἀπρφ. εἰδικὸν ἐξαερωμένον ἐκ τοῦ *νομίζω* ὡς δοξαστικοῦ ὑμᾶς, ὑποκμ. τοῦ ἀπρφ. ἐδῶ τὸ ἀπρφ. (*ἐλέσθαι*) μετὰ τοῦ δυνητικοῦ μορίου ἄν Ἰσοδυναμεῖ με δυνητικὴν εὐκτικὴν=ὄτι *ἐλοισθε* ἄν. — τὸ *μέλλον συνοίσειν*, ὑποκμ. τοῦ γένοισι φανερόν, κατηγορμ. — *συνοίσειν*, μέλλ. ἀπαρφ. τοῦ *συνφέρει* (*συνέφερε*, *συνοίσει*, *συνήνεγκε*, *συνεγήνοχε*). — *τῆ πόλει*, ἀντικμ. τοῦ *συνοίσειν*. — *περὶ ὧν σκοπεῖτε*, τότε οἱ Ἀθηναῖοι ἐσκέπτοντο, ἄν πρέπει ν' ἀποστείλουν βοήθειαν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἢ ὄχι.—*ὄτε*, ἐδῶ ἔχει αἰτιολογ. σημασίαν=ἐπειδή.—*προσῆκει*, ἀπρόσ. ὑποκμ. οὗτοῦ τὸ ἀπρφ. *ἐθέλειν* ὡς ὑποκμ. τοῦ ἀπρφ. ἐννοεῖται ἡ αἰτ. ὑμᾶς.—*τῶν βουλομένων*, μτχ. ἐπιθτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ *ἀκούειν*.—*ἐσκεμμένος*, τροπικὴ μετοχὴ μέσος παρακμ. τοῦ *σκοπῶ* ἢ *σκοποῦμαι* (*ἐσκόπουν* ἢ *ἐσκοπούμην*, *σκέβομαι*, *ἐσκεπάρμην*, *ἐσκεμμαι*).—*ἦκει*, τοῦ *ἦκω* (*ἦκον*, *ἦξω*)=ἔχω ἔλθει· ἐδῶ=ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα.—*ἀκούσαντες* (μτχ. χρονκ.)=ἐπὶ ἀκούσητε.—*ἄν... λάβοιτε* (δυνητικὴ εὐκτικὴ), ἀπόδοσις τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως *εἰ... ἦκει* (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—*τῆς ὑμετέρας τύχης*, γνκ. κατηγορηματικὴ.—*πολλὰ τῶν δεόντων* κτλ., ἡ συντακτικὴ σειρά τῶν λέξεων: (τὸ) *ἐπελθεῖν* ἄν (=τὸ ὄτι *ἐπέλθοι* ἄν) *ἐνίοις εἰπεῖν* ἐκ τοῦ *παραχρῆμα* *πολλὰ τῶν δεόντων* (γνκ. διαιρετικὴ).—*ὥστε... γενέσθαι*, συμπρασματικὴ πρότασις *τὴν αἴρεσιν*, ὑποκμ. τοῦ *γενέσθαι* ὄραδιαν, κατηγορμ. τοῦ *συνφέροντος*, γνκ. ἀντικειμενικὴ τοῦ *αἴρεσιν* ὑμῖν, δτκ. προσωπικὴ κτητικὴ—*ὁ καιρὸς λέγει*, προσωποποιία δίδουσα ζωὴν οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν: τὰ πράγματα φωνάζουσιν.—*ἀφείεις*, ἐνεστ. μτχ. τοῦ *ἀφίημι* (*ἀφίην*, *ἀφήσω*, *ἀφήκα*, *ἀφεῖκα*, *ἀφείκειν*). ἢ μτχ. τροπκ.—*ἀντιληπτέον*, ρηματικὸν ἐπιθ. τοῦ *ἀντιλαμβάνομαι*.—*ὑμῖν αὐτοῖς*, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ *ἀντιληπτέον ἐστίν* ἐπὶ πθτικ. παρκμ., πθτικ. ὑπερσυντλκ. καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τῶος ρηματικῶν ἐπιθέτων τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς ὑμῖν αὐτοῖς *ἀντιληπτέον ἐστὶ*=*δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀντιλαβέσθαι*.—*τῶν πραγμάτων*, ἀντικμν. τοῦ *ἀντιληπτέον ἐστὶ*.—*αὐτῶν*, δηλ. τῶν πραγμάτων.—*ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ'* κτλ., ἢ σ.σ.τ.λ.: *ἡμεῖς δὲ δοκοῦμέν μοι* (=ἡμᾶς δὲ *δοκεῖ μοι*) *ἔχειν* πρὸς αὐτὰ (δηλ. τὰ *πράγματα*) *οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον*. — *οἶδα*, παρκμ. με σημασίαν ἐνεστ. (*ἦδειν* καὶ *ἦδη* [ὑπερσυντλκ. με σημ. παρκμ.], μέλλ. εἴσομαι καὶ *εἰδήσω*)=γνωρίζω.—*δοκοῦμεν*.—*δοκῶ* (*εδόκον*, *δόξω*, *ἐδόξα*, πθτικ. πρκμ. καὶ ὑπερσυντλ. ἀπροσώπως *δέδοκται*, *ἐδέδοκτο*)—*μοι*, δτκ. προσωπικὴ.

§ 2 ἔστι -3. *Λοιπὸν* ἢ ἰδική μου τοῦλάχιστον γνώμη (=τά γ' ἐμοὶ *δοκοῦντα*) εἶναι νὰ ψηφίσετε μὲν εὐθὺς (=ἦδη) τὴν (ὑπὸ τῶν Ὀλυνθίων ζητουμένην) βοήθειαν καὶ νὰ προετοιμασθῆτε τάχιστα (=τὴν *ταχίστην*), διὰ νὰ ἀποστείλετε ἀπὸ ἐδῶ βοήθειαν καὶ νὰ μὴ πάθετε τὸ ἴδιον, τὸ ὅποιον ἀκριβῶς (ἐπάθατε) πρότερον, νὰ ἀποστείλετε δὲ προσβείαν, ἢ ὅποια θὰ ἀναγγείλη (εἰς τοὺς Ὀλυνθίους) ταῦτα (ὄτι δηλ. θὰ βοηθήσετε αὐτοὺς) καὶ (ἢ ὅποια) θὰ παρακολουθῆ ἐκ τοῦ πλησίον (= *παρέσται*) τὰ πράγματα (: τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐν Ὀλύμφῳ πραγμάτων)· διότι ὑπάρχει ὁ ἐξῆς φόβος πρὸ πάντων (: διότι πρέπει

τὸ ἐξῆς πρὸ πάντων νὰ φοβοῦμεθα), μήπως δηλαδή, ἐπειδὴ εἶναι (= ὦν) πανοῦργος ὁ ἄνθρωπος (= ἄνθρωπος) καὶ φοβερός (: καὶ πολὺ ἱκανός) εἰς τὸ νὰ ἐπωφελῆται τὰς περιστάσεις (= χρῆσθαι πράγμασι), ἄλλοτε μὲν ὑποχωρῶν, ὅταν τύχη, ἄλλοτε δὲ ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δὲ [εἰς τὰς ἀπειλάς του] δύναται νὰ φαίνεται, εὐλόγως), ἄλλοτε δὲ διαβάλλων ἡμᾶς καὶ τὴν ἀπουσίαν ἡμῶν (: διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ὅτι δὲν εὐρισκόμεθα πλησίον των πρὸς ὑποστήριξίν των), (μήπως) τρέψη μὲ τὸ μέρος του (: πρὸς ὄφελός του) καὶ παρὰσούρη σπουδαῖον τι σημεῖον τῆς ἄλλης πολιτικῆς καταστάσεως (= τῶν ὄλων πραγμάτων).

Παρατηρήσεις.

ἔστι, τὸ γ' ἑνικ. (ἔστι) τονίζεται ἐδῶ εἰς τὴν παραλήγουσαν (ἔστι), διότι εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀρχὴν προτάσεως.—δῆ, σύνδ. συμπερασματικός.—τὰ γ' ἔμοι δοκοῦντα, ὑποκμ. τοῦ ἔστι (ἀτιτικὴ σύνταξις).—ψηφίσασθαι... παρὰσκευάσασθαι... πέμπειν, τελκ. ἀπρμφ. ἐξαρτ. ἔκ τοῦ ἔστι τὰ γ' ἔμοι δοκοῦντα, ὅπερ=ἔμοιγε δοκεῖ=εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον φαίνεται καλόν: ἡ ἰδική μου τοῦλάχιστον γνώμη εἶναι ὡς ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. ἐννοεῖται ἡ αἰτ. ὑμᾶς.—ὅπως βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε, τελικαὶ προτ.—ἐνθῆνδε, ἐξ Ἀθηνῶν, δηλ. μὲ στρατὸν ἀπὸ ὀπλίτας Ἀθηναίους καὶ ὄχι ἀπὸ μισθοφόρους.—ταυτόν, ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς ὅταν πάσῃ κρᾶσιν μετὰ τοῦ ἄρθρου, τότε ἡ ἐνικὴ ὀνομαστικ. καὶ αἰτ. τοῦ οὐδετέρου αὐτῆς λήγει ὄχι μόνον εἰς -ο, ἀλλὰ καὶ εἰς -ον (τὸ αὐτὸ=ταῦτὸ καὶ ταυτόν).—ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε), ἐννοεῖ τὰς ἀπολείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.—ἦτις ταῦτα ἐρεῖ καί... ἀναφρκ. προτ. ἐρεῖ, μέλλ. ὀριστικ. τοῦ λέγω (ἔλεγον, λέξω, ἡ ἐρῶ, ἄφρ. α' ἔλεξα ἢ εἶπα, ἄφρ. β' εἶπον, εἶρηκα, εἰρήκειν).—παρέσται, μέλλ. ὀριστικ. τοῦ πάρεμι (παρά+εἰμι).—τοῖς πράγμασι, ἀντικμ.—ἔστι, τὸ γ' ἑνικ. (ἔστι) τονίζεται ἐδῶ εἰς τὴν παραλήγουσαν (ἔστι), διότι ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχει.—ὡς ἔστι τοῦτο δέος, αἰτλγκ. πρότασις: τοῦτο ὑποκμ. δέος κατγρμ.—μή, νὰ συναφθῆ μὲ τὸ τρέψηται καὶ παρὰσπάσῃται, ἐνδοιαστικὴ (φόβου σηματικὴ) πρότασις, ὦν, μιχ. αἰτλγκ.—ἐπειδὴ ἔστι ἄνθρωπος, ὑποκμ. πανοῦργος καὶ δεινός, κτγρμ.—ἄνθρωπος=ὁ ἄνθρωπος: πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει ὁ Δημοσθ. τὸν Φίλιππον.—χρῆσθαι, ἀπρμφ. χρησιμεῖον ὡς προσδιορισμὸς τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ δεινός: πράγμασι, ἀντικμ. τοῦ χρῆσθαι.—εἰκων... ἀπειλῶν... διαβάλλων, μιχ. τροπικαὶ εἰκων, τοῦ εἶκω (εἶκον, εἶξω, εἶξα).—ἡνίκ' ἂν τύχη, χρονικὴ πρότασις.—ἀξιόπιστος δ' ἄν... φαίνοιτο, ἀπόδοσις τῆς ἐννοουμένης ὑποθεκ. προτ.: εἰ ἀπειλοῖη (γ' εἶδος σημ. ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος).—ἀξιόπιστος ἂν εἰκότως..., καθόσον πολλοὶ πόλεις ἕως τότε εἶχον δοκιμάσει τὰς ἀπειλάς τοῦ Φιλ. πραγματοποιηθείσας.—τρέψηται καὶ παρὰσπάσῃται, συνωνυμία πρὸς ζωηροτέραν παράστασιν τῆς ἐννοίας.—παρὰσπάσῃται, μέσος ἄφρ. ὑποτακτ. τοῦ παρὰσπᾶμαι.—τῶν ὄλων πραγμάτων, γγκ. διαιρηκ. τοῦ τι.—τρέψηται καὶ παρὰσπάσῃται τι τῶν ὄλων

πρ., κατορθώνων δηλ. νά συμφιλιωθῆ πάλιν με τοὺς Ὀλυνθίους ἢ ματαιώων τὴν συμμαχίαν, τὴν ὁποίαν διαπραγματεύονται οἱ Ὀλυνθιοὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

§ 4-5. Ἄλλ' ἕμως (= οὐ μὴν ἀλλά), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον εἶναι πάρα πολὺ δυσκολοπολέμητον (: ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον καθιστᾷ τὸν Φίλ. πάρα πολὺ δυσκολοπολέμητον = **δ δυσμαχώτατόν ἐστι**), τοῦτο σχεδὸν (= **ἐπιεικῶς**) καὶ πάρα πολὺ ὠφέλιμον εἶναι (= **καὶ βέλτιστόν [ἐστι]**) εἰς σᾶς δηλαδὴ τὸ νὰ εἶναι ἐκεῖνος, ἐνῶ εἶναι εἰς (= **ἕνα ὄντα**), κύριος ὄλων, καὶ φανερῶν καὶ μυστικῶν, καὶ συγχρόνως στρατηγὸς καὶ ἀπόλυτος κύριος (= **δεσπότης**) καὶ ταμίας, καὶ τὸ νὰ παρευρίσκειται αὐτοπροσώπως (= **[τὸ] παρεῖναι αὐτόν**) πανταχοῦ μετὰ τὸ στράτευμά του, (τοῦτο) ὡς πρὸς μὲν τὴν ταχέϊαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν πολεμικῶν του ἐπιχειρήσεων (= **πρὸς μὲν τὸ πράττεισθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν**) εἶναι μέγα πλεονέκτημα (= **πολλῶ προέχει**), ὡς πρὸς τὰς διαπραγματεύσεις ἕμως περὶ συμφιλιώσεως (= **πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς**), τὰς ὁποίας ἐκεῖνος ἤθελε κάμει εὐχαρίστως μετὰ τοὺς Ὀλυνθίους, φέροι ἀντίθετον ἀποτέλεσμα (: εἶναι μειονέκτημα = **ἐναντίως ἔχει**). Διότι εἶναι φανερὸν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους, ὅτι τὴν ὥρην οὐχὶ διὰ ν' ἀποκίησιν ὄξαν οὔτε διὰ νὰ σώσων μέρους τι τῆς χώρας των πολεμοῦν, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποφύγουν τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ὑποδούλωσιν (= **ἀλλ' [ὑπὲρ] ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμού**) τῆς πατρίδος των, καὶ γνωρίζουν ὅσα (ὁ Φίλιππος) ἔκαμε καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν Ἀμφιπολιτῶν, οἱ ὁποῖοι παρέδωκαν εἰς αὐτὸν τὴν πόλιν των, καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν Πυθναίων, οἱ ὁποῖοι (τὸν) ὑπεδέχθησαν καὶ γενικῶς, νομίζω, ἄπιστον πρᾶγμα εἶναι (: δὲν ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην) εἰς τὰ δημοκρατικὰ πολιτεύματα ἢ τυραννίς (: ἢ τυραννικὴ ἐξουσία) καὶ μάλιστα, ἂν (= **ἄλλως τε κἄν**) ἔχουν γειτονικὴν χώραν (: ἂν γειτονεύουν αἱ χῶραι των).

Παρατηρήσεις.

ἐπιεικῶς... τοῦθ' ὁ κτλ. ἢ σ. σ. τ. λ.: τῶν Φιλίππου πραγμάτων (γνηθ. διαιρητ.) δ δυσμαχώτατόν ἐστιν, τοῦτο ἐπιεικῶς καὶ βέλτιστόν (ἐστίν) ὑμῖν. — γάρ, διασαφηνικός.— τοῦθ' ὁ δυσμαχ... βέλτιστον ὑμῖν, τοῦτο, ὅτι δηλ. θὰ ὠφελήσῃ τοὺς Ἀθῆν. ἢ ἰδιότης τοῦ Φιλ., ἢ καθιστώσα αὐτὸν λίαν δυσπολέμητον, δὲν περιμένει κανεὶς ν' ἀκούσῃ σχῆμα ἀπροσδόκητον διὰ τοῦ σχήματος αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ζητεῖ νὰ διεγείρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν.— τὸ εἶναι... καὶ (τὸ) παρεῖναι, ὑποκείμενα τοῦ προέχει καὶ ἐναντίως ἔχει ὑποκείμενον τῶν ἀπρμφ. τὸ ἐκεῖνον (δηλ. τὸν Φίλ.).— ὄντα, μτχ. ἐνδοτικῆ = εἰ καὶ

ἔστι.—*κύριον*, στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, κτγμ. πάντων, γνκ. ἀντικειμενικὴ τοῦ *κύριον* καὶ *ῥητῶν* καὶ *ἀπορρήτων*, ἐπεξήγησις τοῦ πάντων—καὶ *ῥητῶν* καί... καί... καί, πολυσύνδετον· διὰ τοῦ σχήματος αὐτοῦ ὁ λόγος λαμβάνει δύναμιν καὶ μεγαλοπρέπειαν.—*αὐτόν*, κατηγορηματικὸς προσδιορισμός.—*παρεῖναι*, ἔνεστ. ἀπρμφ. τοῦ *πάρειμι* (καθ+εἰμί).—*τῷ στρατεύματι*, δτκ. τῆς συνοδείας.—*πρὸς τὸ πράττεσθαι*... *πρὸς τὰς καταλλαγάς*, ἐμπρόθετοι προσδιορισμοὶ σημαίνοντες ἀναφορὰν.—*τὰ τοῦ πολέμου*, ὑποκμ. τοῦ *πράττεσθαι*.—*ταχύ*, ἐπιρρ. προσδ.—*πολλῶ*, δτκ. τοῦ ποσοῦ.—*ὡς ἂν ἐκεῖνος ποιήσαιτο*, ἀναφρκ. πρὸτ.—*ἄσμενος*, ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον σημαῖνον τρόπον = *ἄσμένως*.—*δῆλόν ἐστιν*, ἀπρόσωπος ἔκφρασις ὑποκμ. αὐτῆς ἢ εἰδικὴ πρότασις: *ὅτι νῦν* κτλ.—*ἴσασι*, γ' πληθ. πρὸς. τοῦ *οἶδα*.—*ἐποίησε*, τὸ ρ. συντάσσεται ἐδῶ μὲ δύο αἰτιατικ.: *ἄ... τοὺς παραδόντας*—(ἄ) . . . *τοὺς ὑποδεξαμένους*.—*Ἀμφιπολιτῶν* . . . *Πυθναίων*, γνκ. διαιρικ. ἢ α' εἰς τό: *τοὺς παραδόντας* ἢ β' εἰς τό: *τοὺς ὑποδεξαμένους*.—*ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε* κτλ., ὁ Φίλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἦσαν ἄρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.—*ἄπιστον*, *οἶμαι*, κτλ., γνώμη γενικοῦ κύρους.—*ἄπιστον*, κτγμ. τοῦ *τυραννίς*, τὸ ὅποιον εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἔνν. ρ. *ἔστι*.—*οἶμαι* καὶ *οὔμαι* (*φόβην* καὶ *ῥῆμν*, *οἴησομαι*, *φήθην*) = νομίζω.—*ἄμορον*, τριγενές καὶ δικατ. ἐπίθετον (*ἄμορος*, -ον) = γειτονικός.

§ 6-7. *Δοιπόν*, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ (τὰ) ἔχετε ἐννοήσει αὐτὰ (= *ἐγνωκότας ὑμᾶς ταῦτα*) καὶ ἐπειδὴ ἔχετε ὅπ' ὄψιν σας (= *καὶ ἐνθυμουμένους*) ὅλα τὰ ἄλλα, ὅσα πρέπει, λέγω ὅτι πρέπει καὶ (σταθεράν) θέλησιν νὰ δεῖξετε (= *[καὶ] ἐθελῆσαι*) καὶ νὰ ἐξεγερθῆτε καὶ νὰ ἔχετε ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν σας (= *καὶ προσέχειν*) εἰς τὸν πόλεμον περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ τώρα (= *εἵπερ ποτέ, καὶ νῦν*), συνεισφέροντες χρήματα προθύμως καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι (= *[ὑμᾶς] αὐτοὺς*) ἐκστρατεύοντες καὶ μὴ ὑστεροῦντες εἰς τίποτε. Διότι καμία δικαιολογία πλέον (= *ἔθ'* = *ἔτι*) καὶ καμία πρόφασις δὲν ὑπολείπεται εἰς σᾶς, διὰ νὰ μὴ θέλετε (= *τοῦ μὴ ἐθέλειν*) νὰ κάμνετε τὰ πρόποντα. Διότι τώρα δὰ ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον ὅλοι συνεχῶς ὠμίλου (= *ἐθρύλου*) ἕως τώρα (= *τέως*), ὅτι δηλαδὴ πρέπει νὰ περιπλέξωμεν τοὺς Ὀλυνθίους εἰς πόλεμον (= *ἐκπολεμῶσαι Ὀλυνθίους*) μὲ τὸν Φίλιππον, ἔχει γίνεαι μόνον του (= *αὐτόματον*) καὶ μάλιστα (= *καὶ ταῦθ'*) κατὰ τρόπον, ὁ ὅποιος πάρα πολὺ θὰ συνέφερον εἰς σᾶς (= *ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι*). Διότι, ἂν μὲν (οἱ Ὀλυνθιοὶ) πεισθέντες ἀπὸ σᾶς ἀνελάμβανον τὸν πόλεμον, ἀβέβαιοι (: ὅχι σταθεροὶ) σύμμαχοι (θὰ ἦσαν = *ἂν ἦσαν*) καὶ (μόνον) ἐπὶ τινα χρόνον (= *καὶ μέχρι του [χρόνου]*) θὰ εἶχον αὐτὴν τὴν γνώμην (= *ταῦτ'*

ἄν ἐγνωκότες ἦσαν) ἴσως (δηλαδή νὰ πολεμοῦν κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ εἶναι σύμμαχοι ἡμῶν) ἐπειδὴ ὁμως τὸν μισοῦν ἔνεκα τῶν ἰδικῶν των παραπόνων (: δυσαρρεκειῶν), φυσικὸν εἶναι νὰ ἔχουν διαρκῆ τὴν (κατὰ τοῦ Φιλίππου) ἔχθραν των δι' ὅσα φοβοῦνται (μὴ πάθουν) καὶ (δι' ὅσα) ἔχουν πάθει.

Πακταὶρήσεις.

ταῦ(α), δηλ. τὰ προηγουμένως λεχθέντα.— ἐγνωκότες, πρkm. μτχ. τοῦ γινγνώσκω (ἐγίνωσκον, γνώσκωμαι, ἔγνων, ἔγνωκα, ἐγνώκειν).— ἐγνωκότες... ἐνθυμουμένους, μτχ αἰτγκ. ὑποκμ. τῶν μτχ. ὑμᾶς=ἐπειδὴ ὑμεῖς ἐγνώκατε καὶ ἐνθυμείσθε.— τᾶλλ'... πάντα, δηλ. δόξαν προγόνων, ἡγεμονιῶν Ἑλλάδος, ἀδικίας Φιλίππου, ἐπαπειλοῦντας κινδύνους.— προσήκει, ἀπρσο. ὡς ὑποκμ. αὐτοῦ ἐννοεῖται τὸ ἀπρμφ. ἐνθυμείσθαι ὑποκμ. τούτου ὑμᾶς.— (καὶ) ἐθέλησαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ προσέχειν, καὶ τὰ τρία ἀπρμφ. εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἀπρσο. δεῖν, τὸ ὅποιον εἶναι εἰδικὸν ἀπρμφ. ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ φημί ὡς λεκτικοῦ.— παροξυνθῆναι, πθκτ. ἀόρ. τοῦ παροξύνομαι (παροξύνωμι, παροξύνωμι, παρώξυμαι, [παρώξυνσαι κτλ.]).— εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν, φράσις ἔλλειπτική πλήρης θά ἦτο: εἴπερ ποτέ ἠθέλησατε καὶ παροξύνθητε καὶ τῷ πολέμῳ προσέσχετε, καὶ νῦν δεῖ ἐθέλησαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν.— εἰσφέροντας... ἐξιόντας... ἐλλείποντας, μτχ. τροπκ.— χρεῖσφιφέροντας, ἐν καιρῷ πολέμου ἐπεβάλλετο ἔκτακτος φόρος πρὸς πολεμικὰς παρσκευὰς ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἐκάστου πολίτου (ἢ εἰσφορά λεγομένη) τῆς εἰσφοράς ἐξηρῶντο οἱ ὅλοι ἀποροὶ πολλοὶ ὁμως τῶν Ἀθηναίων κατώρθωνον ἄποφεύγον αὐτὴν προφασίζόμενοι ὅτι ἦσαν πτωχοί.— αὐτούς, κατηγορηματικὸς προσδιορισμὸς τῆς ἐννοουμένης αἰτ. ὑμᾶς, ἢ ὅποια εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἐξιόντας.— ἐξιόντας, ἐνεστ. μτχ. τοῦ ἐξέρχομαι (ἐξῆειν ἢ ἐξῆα, ἐξείμι, ἐξῆλθον, ἐξελήλυθα, ἐξελήλυθειν).— τοῦ μὴ τὰ θέοντα...— τοῦ μὴ ἐθέλειν (ὑμᾶς) ποιεῖν τὰ θέοντα.— Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλ., ἐπεξήγησις τοῦ: δ ἐθρόλουν, —ἐκπολεμῶσαι, ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ ἐκπολεμῶω -ῶ ὡς ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐνν. ἢ αἰτ. ἡμᾶς τὸ ἀπρμφ. εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖν.— Ὀλυνθίους... Φιλίππῳ, ἀντικείμενα τοῦ ἐκπολεμῶσαι.— γέγονεν, παρkm. ὀριστκ. τοῦ εἰμί ὁ ὑποκμ. αὐτόματον κτγρμ.— ὡς ἂν μάλιστα συμφέροι, ἀναφρκ. πρῶτ.— εἰ ἀνείλοντο (οἱ Ὀλυνθιοί), ὑποθετκ. πρῶτ. ἢ ἀπόδοσις: σφαλεροὶ σύμμαχοι (ἂν ἦσαν) καὶ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν (β' εἶδος σημαῖνον τὸ μὴ πραγματικόν).— ἀνείλοντο, ἀόρ. β' ὀριστκ. τοῦ ἀναιροῦμαι.— ὑφ' ἡμῶν, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ πεισθέντες.— τον, ἀντωνυμία=ἀόρ.— τινός.— ἐκ τῶν ἐγκλημάτων, ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνων αἰτίαν.— μισοῦσι, ὡς ἀντικμ. ἐννοεῖται τὸ Φιλίππον.— εἰκός (δηλ. ἔστι). ἀπρσο. ἐκφρασις ὑποκμ. αὐτῆς ἔχειν αὐτοὺς ὑποκμ. τοῦ ἔχειν τὴν ἐχθρὰν ἀντικμ., βεβαίαν κτγρμ.— ὑπὲρ ὧν, ἔλξις=ὑπὲρ ἐκεῖνων, ἄ.— φοβοῦνται (μὴ πάθωσιν), οἱ Ὀλυνθιοὶ φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλ. ὡς ἀσπονδος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των.— πεπόνθασι, πρkm. ὀριστκ. τοῦ πάσχω (ἐπάσχω, πείσομαι, ἐπάθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν).— (ὑπὲρ ὧν) πεπόνθασι, ὁ Δημ. ἴσως ὑπονοεῖ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Φιλίππου εἰς τὴν Χαλκιδικήν, τὴν

ὅποιαν ἔκαμε (τὸ 351) πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν Ὀλυνθίων, ἐπειδὴ οὗτοι διὰ πρῶσεων ἔκαμαν εἰρήνην μὲ τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

§ 8-9. Δὲν πρέπει λοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μίαν τέτοιαν εὐκαιρίαν, ἣ ὅποια (σᾶς) ἔχει παρουσιασθῆ (= τοιοῦτον καιρὸν παραπεπιτωκότα), νὰ ἀφήσετε νὰ σᾶς διαφύγῃ (= ἀφεῖναι) οὔτε νὰ πάβετε τὸ ἴδιον, τὸ ὅποιον ἕως τώρα πολλάκις πρότερον ἔχετε πάθει. Διότι ἐὰν (τότε), ὅτε εἴχομεν ἐπανέλθει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἴχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐβοεῖς, καὶ (ἔτε) εἶχον παρουσιασθῆ εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ βῆμα (= καὶ παρήσαν ἐπὶ τούτῳ τὸ βῆμα), ἐκ τῶν Ἀμφιπολιτῶν ὁ Ἰέραξ καὶ ὁ Στρατοκλῆς προτιρέοντες ἡμᾶς νὰ ἐκπλευσωμεν καὶ νὰ παραλάβωμεν τὴν πόλιν των, (ἐὰν, λέγω, τότε) τὴν ἰδίαν ἐδεικνύομεν δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους προθυμίαν, τὴν ὅποιαν ἀκριβῶς (ἐδείξαμεν) διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Εὐβοέων, θὰ καταλαμβάνετε (= εἴχετε ἂν) τὴν Ἀμφίπολιν τότε καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς μετὰ ταῦτα περισπασμούς (= πάντων τῶν μετὰ ταῦτα πραγμάτων) θὰ ἦσθε ἀπηλλαγμένοι. Καὶ πάλιν, ὅτε ἀνηγγέλλετο ὅτι ἐπολιορκούντο (= ἀπηγγέλλετο πολιορκούμενα) ἡ Πύδνα, ἡ Ποτεΐδαια, ἡ Μεθώνη, αἱ Παγασαί, αἱ ἄλλαι ὀχυραὶ θέσεις (= ἄλλα [χωρία]), διὰ νὰ μὴ χρονισθῶ ἀναφέρων (αὐτᾶς) μίαν-μίαν χωριστὰ (= καθ' ἕκαστα), ἐὰν τότε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι (= [ἡμεῖς] αὐτοὶ) ἠρχόμεθα εἰς βοήθειαν μιᾶς ἐκ τούτων (τῶν ὀχυρῶν θέσεων), τῆς πρώτης, μὲ προθυμίαν καὶ καθὼς ἔπρεπε, θὰ εἴχαμεν νὰ κάμωμεν (= ἐχρώμεθα ἂν) τώρα μὲ ἓνα Φίλιππον περισσότερον εὐκολοπολέμητον (= ὄρασι [πολεμεῖσθαι]) καὶ πολὺ ταπεινότερον. Τώρα ὁμοῦ τὴν μὲν ἐκάστοτε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν (= τὸ μὲν αἰεὶ παρὸν) παραμελοῦντες, τὰ δὲ μέλλοντα νομίζοντες ὅτι θὰ λάβουν μόνον τῶν καλῶν ἔκβασιν (: ὅτι μόνον τῶν θὰ πάνε καλά = αὐτόματα σχήσειν καλῶς), ἠδέξασμεν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι (= ἡμεῖς [αὐτοὶ]) τὸν Φίλιππον καὶ τὸν ἐκάμαμεν τόσον μέγαλον (= τηλικούτον), ὅσος κανεὶς ἕως τώρα (= πῶ) βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας δὲν ἔχει γίνεαι. Τώρα δὲ λοιπὸν ἔχει παρουσιασθῆ εἰς τὴν πόλιν (μας) μόνῃ της (= αὐτόματος) μίᾳ εὐκαιρίᾳ (= καιρός τις), αὐτὴ (ἐδῶ) τῶν Ὀλυνθίων, ἣ ὅποια δὲν εἶναι κατωτέρα ἀπὸ καμίαν ἐκ τῶν προηγουμένων (εὐκαιριῶν).

Παρατηρήσεις.

παραπεπιτωκότα, πρ. κμ. τοῦ παραπίπτω· ἡ κμ. ἐπιθετικὴ.—ἀφεῖναι, ἀφ. β' ἀπρμφ. τοῦ ἀφήμι· τὸ ἀπρμφ. τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ παθεῖν, εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἀπρσ. δεῖ· ὡς ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. ἐννοεῖται ἡ αἰτ. ἡμᾶς.—

ταυτόν, βλ. § 2-3 ἐν σελ. 5.—*ὅπερ ἦδη κτλ.*, ἀναφρ. πρότ.—*εἰ . . . παρεχόμεθ' ἡμεῖς . . . προθυμίαν*, ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *εἶχετ' ἄν . . . καὶ ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι* (β' εἶδος σημ. τὸ ἀπραγματοποιήσιον).—*δθ' ἤκομεν κτλ.*, χρονκ. πρότ. ἤκομεν, παρτκ. μὲ σημασίαν ὑπερυντιλκ. τοῦ ἤκω (ἐνεσιῶτος μὲ σημ. πρkm. = ἔχω ἔλθει ἢ ἔχω ἐπανέλθει).—*βεβοηθηκότες*, μτχ. χρονκ.—*ἐπεὶ ἐβεβοηθήκει(ι)μεν*.—*Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες*, ἐννοεῖται ἢ εἰς Εὐβοίαν ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον τὸ 357.—*Ἀμφιπολιτῶν*, γνκ. διαιρικ.—*Ἰέρας καὶ Στρατοκλήης*, οὗτοι ἐστάλησαν εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ 358/7 ὑπὸ τῶν Ἀμφιπολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπεθύμουν νὰ παραδώσουν τὴν πόλιν τῶν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, διότι ὁ Φίλιππος ἠτοιμάζετο νὰ πολιορκήσῃ αὐτήν.—*τουτί, ἀντωνυμία δεικτικῆ γέν.* οὐδ. μετὰ τοῦ δεικτικοῦ -ι (*οὔτοσί, αὐτή, τουτί [= τοῦτο -ί]*).—*κελεύοντες*, μτχ. τροπκ.—*πλεῖν*, ἀντὶ τοῦ συνθέτου *ἐκπλεῖν* (τελκ. ἀρμφ. ἐκ τοῦ *κελεύοντες*).—*ἦνπερ . . .*, ἀναφρ. πρότ. θά νοηθῆ τὸ ρ. *παρεσχόμεθα*.—*ἦτι(ε)*, πρτκ. τοῦ *εἰμί*.—*τῶν πραγμάτων*, ἀντικμ. τοῦ *ἀπηλλαγμένοι*.—*ἠνίκα . . . ἀπηγγέλλετο*, χρονκ. πρότ.—*Πύδνα*, Πोट., Μεθ., Παγ., *τάλλα*, ὁσύνδενον.—*Πύδνα*, αὕτη κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 357, ἢ *Ποτειδαία* τὸ 356, ἢ *Μεθώνη* τὸ 353 καὶ αἱ *Παγασαί* τὸ 352.—*τάλλα* (*χωρία*), δηλ. αἱ Φεραί, ἢ Μαγνησία καὶ ἄλλαι τινὲς θρᾶκικαὶ πόλεις.—*Ἔνα μή . . .*, τελικῆ πρότ. *λέγων*, τροπκ. μτχ.—*πολιορκούμενα*, κατηγορηματικῆ μτχ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *ἀπηγγέλλετο* (ὡς ἀγγελίας σημαντικοῦ ρ.) ὑποκμ. τῆς μτχ. *Πύδνα*, Πोट., Μεθ., Παγ., *τάλλα*, *εἰ . . . ἐβοηθήσαμεν αὐτοί*, ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *ῥάονι . . . ἂν ἐχρώμεθα* (β' εἶδος).—*τούτων*, γνκ. διαιρικ. τοῦ *ἐνί*, τὸ ὅποιον εἶναι ἀντικμ. τοῦ *ἐβοηθήσαμεν*.—*αὐτοί*, κατηγορηματικὸς προσδ. τοῦ ἐνν. *ἡμεῖς*, τὸ ὅποιον εἶναι ὑποκμ. τοῦ *ἐβοηθήσαμεν*.—*ὡς προσῆκεν*, ἀναφρ. πρότ.—*ῥάονι*, ἐπίθ. συγκριτ. βαθμοῦ (*ῥάδιος, ῥάων, ῥάστος*) εἰς τὸ *ῥάονι* ἐννοεῖται τὸ *πολεμεῖσθαι*: *ῥάων πολεμεῖσθαι* = ἐυκολώτερος εἰς τὸ νὰ καταπολεμηται: πῶ ἐυκολοτολέμητος.—*τῶ Φιλίππῳ*, ἀντικμ. τοῦ: *ἂν ἐχρώμεθα*: *ῥάονι καὶ ταπεινότερω*, κτγρμ. ~~†~~ *προϊέμενοι . . . οἰόμενοι*, τροπκ. μτχ. ἢ α' τοῦ ρ. *προῖμαι* (*προῖεμην, προῖσομαι, προῖεμην, προῖμαι*), ἢ β' τοῦ *οἶμαι* (καὶ *οἶμαι*).—*τὰ μέλλοντα*, ὑποκμ. τοῦ *σχήσειν* (μέλλ. ἀρμφ. τοῦ *ἔχω*): τὸ ἀρμφ. εἰδικὸν ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ οἰόμενοι.—*τηλικούτων - ἡλίκος*, ἢ α' δεικτικῆ ἀντων. (*τηλικούτος, τηλικαύτη, τηλικούτο [ν]*), ἢ β' ἀναφρ. (*ἡλίκος, ἡλίκη, ἡλίκων*).—*οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων*, ἐπεξήγησις τοῦ *καιρός τις*.—*οὐδενός*, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως: οὗτος ἐκφέρεται διὰ γνκ.—*ὅπως ἐδῶ*—ἢ διὰ τοῦ μορίου ἦ καὶ ὁμοιοπτώτως πρὸς τὸν α' ὄρον τῆς συγκρίσεως.—*ἐλάττων*, κτγρμ. ἐπίθ. συγκριτκ. τοῦ *μικρός* (*ἐλάττων, ἐλάχιστος*).—*τῶν προτέρων ἐκείνων* (*καιρῶν*), γνκ. διαιρικ. τοῦ *οὐδενός*.

§ 10-11 *κρίνεται*. Καὶ εἰς ἐμὲ τοὐλάχιστον φαίνεται (: καὶ ἐγὼ τοὐλάχιστον νομίζω), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ἐὰν κενεῖς ἤθελε γίνεαι (=καταστάς τις = εἶ τις κατασταίη) δίκαιος κριτῆς τῶν εὐεργεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν γίνεαι αὐτοπροαιρέτως (= τῶν ὑπηρεγμένων = ἐκείνων, ἃ ὑπῆρξαν) εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν, ἂν καὶ πολλὰ (πρά-

γματά μας) δὲν εὐρίσκονται (=καίπερ πολλῶν [πραγμάτων] οὐκ ἔχόντων) εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει (να εὐρίσκονται) (=ὡς δεῖ), ὅμως θὰ ἐχρῶστούσε μεγάλην εὐγνωμοσύνην εἰς αὐτούς, ἐδλόγως διότι τὸ ὅτι μὲν ἔχομεν χάσει (=τὸ μὲν ἀπολωλέκειναι) πολλὰ κατὰ τὸν πόλεμον (κατὰ τοῦ Φιλίππου περὶ τῆς Ἀμφιπόλεως), δικαίως δύναται τις νὰ (τὸ) ἀποδώσῃ (=θεῖν ἂν τις) εἰς τὴν ἰδικήν μας ἀμέλειαν, τὸ δὲ νὰ μὴ ἔχομεν πάθει (τοῦτο) πρὸ πολλοῦ καὶ προσέτι (τὸ) νὰ ἐχῆ παρουσιασθῆ (= [τὸ] πεφνηνῆναι τε) εἰς ἡμᾶς μία συμμαχία δυναμένη νὰ ἀντισταθμίσῃ (=ἀντιρροποῦν) αὐτὰ (δηλ. τὰς ἀπωλείας), ἐὰν θέλωμεν νὰ κάμωμεν (καλὴν) χρῆσιν (αὐτῆς) (=χρησθῆναι [αὐτῆ]), (τοῦτο) ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ ἐθεώρουν (=ἂν... θεῖν) ὡς εὐεργεσίαν προερχομένην ἀπὸ τὴν εὐνοίαν ἐκείνων (δηλ. τῶν θεῶν). Ἄλλά, νομίζω, παρόμοιον εἶναι (τοῦτο μὲ ἐκεῖνο), τὸ ὁποῖον (συμβαίνει) καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῶν χρημάτων· δηλαδή ἐὰν μὲν κανεὶς καὶ διαφυλάξῃ, ὅσα καὶ ἂν ἀποκτήσῃ (=δὲ ἂν λάβῃ), χρεωστῆται μεγάλην εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν τύχην, ἐὰν ὅμως (τὰ) ἐξοδεύσῃ, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ (=ἀναλώσας λάθῃ = ἀναλώσῃ λεληθότως), (τότε) μαζὶ (μὲ τὰ χρήματά του) ἀποβάλλει (=συνανήλωσε [τοῖς χρήμασι]) καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας. Καὶ ὡς πρὸς τὰς δημοσίας ὑποθέσεις (=περὶ τῶν πραγμάτων) τοιοῦτοτρόπως (συμβαίνει)· ὅσοι δὲν ἐχρησιμοποίησαν (=οἱ μὴ χρησάμενοι) ὀρθῶς τὰς περιουσίας οὐδέ, ἐὰν συνέβῃ (εἰς αὐτούς) κατιτί καλὸν (=χρησιόν τι) ἐκ μέρους τῶν θεῶν, ἐνθυμοῦνται (τοῦτο)· διότι συμφώνως μὲ τὴν τελευταίαν ἔκβασιν (: μὲ τὸ τελευταῖον ἀποτελεσμα) κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ πρότερον γενόμενα κρίνεται.

Παρατηρήσεις.

ἔμοιγε, δικ. προσωπική.—δοκεῖ, ἐδῶ εἶναι προσωπικόν ὑποκμ. τοῦτο τὸ τις.—ἂν, οὗτος ἀνήκει εἰς τὸ ἔχειν, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐπαναλαμβάνεται.—τῶν ὑπεροχόμενων, πθτικ. πρkm-μτχ. τοῦ ὑπάρχω· ἢ μτχ. ἐπιθικ.=ἐκείνων, ἂ ὑπῆρχα.—καταστάς, ἀόρ. β' μτχ. τοῦ καθίσταμαι· ἢ μτχ. ὑποθικ.=εἰ κατασταίῃ.—καίπερ οὐκ ἔχόντων πολλῶν, γενική ἀπόλυτος (ἐνδοικῆ) ἢ σημασία αὐτῆς καθίσταται σαφεστέρα διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιδοτικῆ καίπερ=εἰ καὶ πολλὰ (πράγματα) οὐκ ἔχει.—ὡς δεῖ, ἀναφρκ. πρὸτ. ὑποκμ. τοῦ ἀπρσο. δεῖ ἐννοεῖται τὸ ἔχειν.—ἂν ἔχειν, τὸ ἀπρμφ. εἰδικ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ δοκεῖ = ὅτι ἔχοι ἂν.—αὐτοῖς χάριν, ἀντικείμενα τοῦ ἔχειν.—ἀπολωλέκειναι, πρkm. ἀπρμφ. τοῦ ἀπόλλυμι (ἀπώλλυν, ἀπολω, ἀπόλεσα, ἀπολώλεκα, ἀπωλώλεκεν).—τὸ ἀπολωλέκειναι, σύναρθρον ἀπρμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικμ. τοῦ ἂν τις θεῖν· ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐννοεῖται ἢ αἰτ. ἡμᾶς.—τῆς ἀμελείας, γνκ. κατηγορηματική τοῦ ἂν θεῖν.—θεῖν, ἀόρ. β' εὐκτικ. τοῦ τίθημι.—τὸ πεπονη

θέναι (τὸ) πεφηνέαι τε, συναρθρα ἀρμφ. χρησιμεύοντα ὡς ἀντικμ. τοῦ ἄν
 ἔγωγε θείην ὑποκμ. τοῦ α' ἀρμφ. τὸ ἡμᾶς, τοῦ β' τὸ συμμαχίαν.—πεφηνέ-
 ναι, πρκμ. ἀρμφ. τοῦ φαίνομαι (ἐφαινόμην, φανοῦμαι, φανήσομαι, ἐφάνην,
 πέφηνα).—ἀντίρροπον, κτγρμ. τούτων, γγκ. ἀντικειμενική.—εὐεργέτημα, κτγρμ.
 —παρόμοιόν ἐστι ὅπερ... , τὸ πλήρες: τοῦτο παρόμοιόν ἐστιν ἐκείνω,
 ὅπερ... ἐστι.—γάρ, διασαφητικός.—ἄν... σώση, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις
 μεγάλην ἔχει (δ' εἶδος σημ. πράξιν ἀορίστως ἐπαναλαμβανομένη).—ἄν δ' ἀνα-
 λώσας λάθη, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: συνανήλωσε... (δ' εἶδος).—ἀναλώσας,
 ἄορ. μτχ. τοῦ ἀναλίσκω (ἀνήλισκον, ἀναλώσω, ἀνήλωσα, ἀνήλωκα, ἀνηλώ-
 κειν).—λάθη, ἄορ. β' ὑποθτικ. τοῦ λανθάνω (ἐλάνθανον, λήσω, ἐλαθον, λέ-
 ληθα, ἐλελήθειν).—ἀναλώσας, μτχ. κατηγορηματική ἔξαρτ. ἐκ τοῦ λάθη ἢ
 μτχ. ἐξηγείται ὡς ρήμα (ἀναλώση) τὸ δὲ ρήμα λάθη ἐξηγείται μὲ ἐπίρρ.=
 ἐλεηθότως (=ἀνεπαίσθητος).—συνανήλωσε, ὁ ἄορ. γνωμικός λομβανόμενος ἀντι-
 λεστιάτως=συναναλίσκει.—τὸ μεμνήσθαι, συναρθρον ἀρμφ. χρησιμεῖον ὡς
 ἀντικμ. τοῦ συνανήλωσε.—οὔτως, δηλ. ἐστι.—οἱ μὴ χρησάμενοι, ἐπιθετικὴ
 μτχ. χρησιμεύουσα ὡς ὑποκμ. τοῦ μνημονεύουσι.—τοῖς καιροῖς, ἀντικμ. τοῦ
 οἱ μὴ χρησάμενοι.—πρὸς τὸ τελευταῖον ἐκβάν κτλ., γνώμη γενικοῦ κύρους.—
 ἐκβάν, ἄορ. β' μτχ. κλινόμενος κατὰ τὰ εἰς -μι τοῦ ἐκβαίνω (ἐξέβαῖνον, ἐκ-
 βήσομαι, ἐξέβην, ἐκβέβηκα, ἐξεβήκειν)* ἐδῶ τὸ ἐκβάν κείται οὐσιαστικῶς
 (=ἐκβασις)* τὸ τελευταῖον ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς τοῦ ἐκβάν.—τῶν ὑπαρ-
 ξάντων, γγκ. διαιρικ. εἰς τὸ ἕκαστον, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκμ. τοῦ κρίνεται.
 —πρὶν, ἐπίρρ. χρονκ.=πρότερον.

§ 11 διὸ -12 βούλεται. Διὰ τοῦτο (=διὸ) πρέπει, ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, πολὺ σοβαρῶς (=καὶ σφόδρα) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅσα μᾶς ὑπο-
 λείπονται (ἐκ τῆς τύχης) (=τῶν λοιπῶν), ἵνα ὀρθῶς χρησιμοποιήσαν-
 τες (=ἐπανορθωσάμενοι) αὐτὰ ἀποπλύνωμεν (=ἀποτριψώμεθα) τὸ
 ὄνειδος (ζήτην ἐντροπήν) δι' ἐκεῖνα, πού ἔχουν πραχθῆ (ἕως τῶρα ἀπὸ
 ἡμᾶς) (=ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις=ἐπ' ἐκείνοις, ἀ [ἤδη] πέπρακται
 [ἡμῖν]). Ἐὰν ὁμως ἀφήσωμεν εἰς τὴν τύχην των (=προσησόμεθα),
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αὐτοὺς (ἐδῶ) τοὺς ἀνθρώπους (καὶ ἐὰν) ἔπειτα
 ἐκεῖνος ὑποτάξῃ (=καταστρέψεται) τὴν Ὀλυμπον, (τότε) ἅς μοῦ εἴπη
 κανεῖς, τί θὰ ὑπάρχη πλέον (=τί ἔσται ἔτι), τὸ ὁποῖον νὰ ἐμποδίζῃ
 (=τὸ κωλύον=τὸ κωλύσον=δ κωλύσει) αὐτὸν νὰ βαδίζῃ, ὅπου θέλει.

Παρατηρήσεις.

καί, ἐπιτείνει τὸ σφόδρα.—δεῖ, ὑποκμ. τούτου τό: φροντίσαι ἡμᾶς,
 ὑποκμ. τοῦ φροντίσαι τῶν λοιπῶν (οὐδ.), ἀντικμ.—τῶν λοιπῶν, διὰ τούτων
 ὁ ρήτωρ ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχουν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς
 μετὰ τῶν Ὀλυμπίων συμμαχίας.—ἵνα... ἀποτριψώμεθα, τελκ. πρότ.—ἐπα-
 νορθωσάμενοι, μτχ. τροπκ. τὸ ἐπανορθοῦμαι ἐδῶ μεταφορικῶς κυρ.:= ση-
 κώνω κάτι, πού ἔχει πέσει, καὶ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του ἔπειτα = ὀρ-
 θῶς χρησιμοποιῶ.—ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς ση-

μαίνων αἰτίαν.— ἀποτριψόμεθα, μέσος ἄορ. α' ὑποτακτ. τοῦ ἀποτρίβομαι' τὸ ρ. ἐδῶ μεταφορικῶς κυριολεκτούμενον ἐπὶ τῶν κηλίδων ἐσθῆτος.— εἰ προησόμεθα, ὑποθικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: φρασάτω τις ἐμοί (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).— προησόμεθα, μέσος μέλλ. ὀριστικ. τοῦ προῖμαι.— καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους, τῶν ὁποίων οἱ πρέσβεις παρευρίσκοντο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.— εἴτ' Ὀλυνθον, ἐξακολουθεῖ ἢ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ εἰ = καὶ εἰ εἴτα...— φρασάτω, ἄορ. α' προσκτικ. τοῦ φράζω = λέγω.— εἰ... εἴτι ἔσται, πλαγία ἐρώτησις.— τὸ κωλύον, ἐπιθικ. μιχ. ὁ ἐνεσιῶς κωλύον ἀναφέρεται εἰς τὸ μέλλον = τὸ κωλύσον.— ὅπου βούλεται, ἀναφρκ. πρότ.

§ 12 ἄρα-13. Ἄραγε σκέπτεται κανεὶς ἀπὸ σᾶς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐξετάζει τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον ἔχει γίνει μέγας, ἐνῷ ἦτο (= ὦν) ἀδύνατος κατ' ἀρχὰς (= τὸ κατ' ἀρχὰς) ὁ Φίλιππος; Ἀφοῦ κατὰ πρόωτον κατέλαβε τὴν Ἀμφίπολιν, μετὰ ταῦτα τὴν Πύδναν, κατόπιν τὴν Ποιείδαιαν, ὕστερα τὴν Μεθώνην, ἔπειτα εἰσέβαλεν (: ἐπάτησεν, ἔβαλε τὸ πόδι του = ἐπέβη) εἰς τὴν Θεσσαλίαν· μετὰ ταῦτα τὰς Φεράς, τὰς Παγασάς, τὴν Μαγνησίαν, ὅλα (ἐν γένει), ἀφοῦ ἐτακτοποίησεν (= εὐτρεπίσας), μὲ ὅποιον τρόπον ἤθελεν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Θράκην· ἔπειτα ἐκεῖ, ἀφοῦ ἄλλους μὲν ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς ἐξεθρόνισεν, ἄλλους δὲ ἐγκατέστησεν (εἰς τὸν θρόνον), ἡσθῆνησεν· ἀφοῦ ἀνέλαβε πάλιν ἐκ τῆς ἀσθενείας του (= ῥαῖσας), δὲν παρεδόθη εἰς ἀνάπαυσιν (: δὲν τό ῥιξε στὴν τεμπελιά = οὐκ ἀπέκλινεν ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν), ἀλλ' ἀμέσως ἐπετέθη ἐναντίον τῶν Ὀλυνθίων. Τὰς δ' ἐκστρατείας αὐτοῦ κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν καὶ τῶν Παιόνων καὶ κατὰ τοῦ Ἀρύββα καὶ ὅπου (ἄλλοῦ) δύναται κανεὶς γὰ εἶπη (ὅτι αὐτὸς ἐξεστράτευσεν), (τὰς) παραλείπω.

Παρατηρήσεις.

λογίζεται καὶ θεωρεῖ, συνωνυμία πρὸς ζωηριότεραν παράστασιν τῆς ἐννοίας.— ὄμων, γνκ. διαιρκ. τοῦ τις.— δι' ὄν... ἀναφρκ. πρότ. ἐδῶ ἢ διὰ μὲ αἰτ. δηλοῖ τὸ ὄργανον ἢ τὸ μέσον.— ὦν, μιχ. ἐνδtk.— εἰ καὶ ἦν.— τὸ πρόωτον... μετὰ ταῦτα... πάλιν, αἰθdis, εἴτα... μετὰ ταῦτα, ἀσύνδετον εἰκονίζον τὴν ἀκατάπαυστον δραστηριότητα τοῦ Φιλ. καὶ τὸ ἀλλεπάλληλον τῶν πολεμικῶν του ἐπιχειρήσεων.— λαβών, μιχ. χρονκ.— ἐπεὶ ἔλαβεν.— Ἀμφ., Πύδναν Ποτ., Μεθ., ἀντικμ. τοῦ λαβών.— Ἀμφίπολιν, ταύτην ἐκυρίευσεν ὁ Φιλ. τὸ 357 π.Χ.— Πύδναν, Ποτ., Μεθ., τότε ἐκυριεύθησαν αἱ πόλεις αὗται βλ. § 8-9 (ἐν σελ. 11).— Θεσσαλίας, ἀντικμ. τοῦ ἐπέβη (ἄορ. β' κατὰ τὰ εἰς -μι τοῦ ἐπιβαίνω = βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι) ὁ Φιλ. εἰσέβαλεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν τὸ 352.— Φεράς, Παγ., Μαγν., πάντα, ἀντικμ. τοῦ εὐτρεπίσας (μιχ. χρονκ.— ἐπεὶ ἡῦτρεπίσας).— ὄν ἐβούλετο τρ., ἀναφρκ. πρότ.— ὄχετο εἰς Θράκην, τὸ 352.— ὄχετο, πρκ. μὲ σημασίαν ἄορ τοῦ οἴχομαι (ἐνεσιῶτος μὲ σημ. πρκμ.) = ἔχω ἀπέλθει (μέσ. μέλλ. οἰγήσομαι).— ἐκεῖ, δηλ. ἐν Θράκῃ.— ἐκ-

βαλῶν... καταστήσας, μιχ. χρονκ. = ἐπει ἐξέβαλε... ἐπει κατέστησε. — τῶν βασιλέων, γνκ. διαιρικ. τοῦ τοὺς μὲν... τοὺς δέ. — τοὺς μὲν... τοὺς δέ... τῶν βασιλέων, ἔλθῶν ὁ Φίλ. εἰς τὴν Θράκην εὗρε τοὺς υἱοὺς τοῦ Κόιντος — τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης —, ἤτοι τὸν Κερσοβλέπτην, τὸν Ἀμάδοκον καὶ τὸν Βηρισάδην, νά φιλονικούν περὶ τῆς βασιλείας· ἐκ τούτων τὸν μὲν Κερσοβλέπτην ἐξεθρόνισε, τὸν δὲ Ἀμάδοκον καὶ τὸν Βηρισάδην ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον. — *ῥαῖσας*, ἀορ. μιχ. τοῦ *ῥαῖζω* (*ῥάω*) = καλυπτερεύω, ἀναλομβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας· ἢ μιχ. χρονκ. = ἐπει ἐρράϊσε. — Ὀλυνθίοις, ἀντικμ. τοῦ ἐπεχειρήσε· νοεῖται ἡ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλ. κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351. — τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοῦς κτλ., ὑπερβατόν· ἢ σ. σ. τ. λ.: τὰς δὲ στρατείας αὐτοῦ ἐπ' Ἰλλ. καὶ Π. καὶ πρὸς Ἀρ. καὶ ὅποι τις ἄν εἴποι (στρατεῦσαι αὐτὸν) παραλείπω. — καὶ Παίονας... καὶ... καὶ, πολυσύνδετον εἰκονίζον τὸ πολυάριθμον τῶν στρατειῶν τοῦ Φίλ. — Ἀρύββας, βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μῖς τῶν σπουδαιότερων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἠπείρου) ἢ κατὰ τοῦ Ἀρύββα ἐκστρατεία τοῦ Φίλ. ἐγένετο πιθανῶς τὸ 352.

§ 14-15. «Πρὸς τίνα σκοπὸν (= τί) λοιπὸν», δύναται νά εἴπη (: ἴσως εἴπη) κανείς, «μᾶς τὰ λέγεις αὐτὰ τώρα;» (Σᾶς τὰ λέγω) διὰ νά γνωρίσετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ νά ἐννοήσετε καὶ τὰ δύο, δηλαδή καὶ πόσον ἐπιζήμιον εἶναι (= καὶ ὡς ἀλυσιτελές [ἔστι]) τὸ ν' ἀφήνωμεν νά φεύγουν (ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας) (= τὸ προῖεσθαι) πάντοτε αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι (πρὸς δρᾶσιν) ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης (= καθ' ἑκαστὸν τι τῶν πραγμάτων), καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην (: τὴν περὶ τὸ πράττειν μανίαν), τὴν ὁποίαν ἔχει (= χρῆται) καὶ μὲ τὴν ὁποίαν συζῆ ὁ Φίλιππος, ἔνεκα τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀρκεσθῆ εἰς ὅσα ἔχει πράξει (ἕως τώρα) καὶ νά ἡσυχάσῃ (= οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας ἡσυχίαν σχήσει = οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσει... καὶ ἡσυχίαν σχήσει). Ἐὰν ὁμοῦς ἐκεῖνος μὲν θὰ ἔχῃ σχηματίσει (: μορφώσει) τὴν γνώμην (= ἐγνωκῶς ἔσται), ὅτι πρέπει διαρκῶς νά προσπαθῆ νά κατορθώσῃ (= πράττειν) κατιὲ μεγαλύτερον ἀπὸ ὅσα ἕως τώρα ἔχει κατορθώσει (= τῶν ὑπαρχόντων = τῶν ἤδη πεπραγμένων), ἡμεῖς δὲ (θὰ ἔχωμεν μορφώσει τὴν γνώμην = ἐγνωκότες ἐσόμεθα), ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νά ἐπιληφθῶμεν οὐδεμιᾶς ἐκ τῶν ὑποθέσεων τῆς πόλεως (= ὡς οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον [ἔστι]) δραστηρίως, (τότε) σκεφθῆτε, εἰς τί ἄραγε ὑπάρχει ἐλπίς νά καταλήξουν αὐτὰ (: ποῖαν ἄραγε ἔκβασιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς πρέπει νά περιμένῃ κανείς). Αἰ' ὄνομα τῶν θεῶν, ποῖος ἀπὸ οἷς εἶναι τόσον ἀνόητος, ὥστε (= ὅστις) ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ ἐκεῖ (διεξαγόμενος) πόλεμος ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἔλθῃ ἐδῶ, ἂν φανῶμεν ἀμελεῖς; Ἀλλ' ὁμοῦς, ἐὰν γίνῃ αὐτό, φοβοῦμαι, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήπως κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὅπως ἀκριβῶς δηλαδή ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δανείζονται ἀπερι-

σκέπτως (=ράδιως) με μεγάλους τόκους, ἀφού ζήσουν με εὐπορίαν (=εὐπορήσαντες) ὀλίγον χρόνον, ἔπειτα καὶ τὰ πατρικά των κτήματα (=τῶν ἀρχαίων) χάνουν, (μήπως) τοιοιτοτρόπως καὶ ἡμεῖς φανῶμεν, διὰ με μεγάλην μας θυσίαν (: ζημίαν) (=ἐπὶ πολλῷ [τόκῳ]) ἔχομεν ζήσει με ραθυμίαν (: ἔχομεν παραμελήσει τὰ πράγματα), καὶ ἐπειδὴ ζητοῦμεν ὄλα πρὸς εὐχαρίστησίν μας, (μήπως) ὑστερον περιέλθωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμνωμεν πολλὰ δυσάρεστα (=πολλὰ καὶ χालεπὰ) ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἠθέλωμεν (πρότερον νὰ κάμνωμεν), καὶ (μήπως) διατρέξωμεν κίνδυνον διὰ τὰ ὑπάρχοντα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν μας (=περὶ τῶν [δυνῶν] ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ [ἡμῶν]).

Παρατηρήσεις.

τί οὖν . . . , ὁ ῥήτωρ εἰσάγει ἔνδεχομένην ἔνστασίν τινος καὶ ἀμέσως τὴν ἀνασκευάζει (Ἦνα γνῶτε...)' σχῆμα ὑποφορᾶς τοῦτο παρέχει ποικίλιαν εἰς τὸν λόγον συντελοῦσαν πολὺ εἰς τὴν διέγερσιν τῆς προσοχῆς τῶν ἀκροατῶν.— τί, ἢ αἰε. ἐδῶ λαμβάνεται ἐπιρρηματικῶς καὶ δηλοῖ σκοπὸν = πρὸς τί, πρὸς τίνα σκοπόν.—γνῶτε καὶ αἰσθηθε, συνωνυμία.— Ἦνα γνῶτε . . . , τελκ. πρότ. ἔξαρτωμένη ἀπὸ τὴν νοουμένην πρότασιν: λέγω ὑμῖν ταῦτα.—γνῶτε, ἀόρ. β' ὑποτακτ. κλινόμενος κατὰ τὰ εἰς-μι τοῦ γινώσκω.—αἰσθηθε, ἀόρ. β' ὑποτακτ. τοῦ αἰσθάνομαι = ἐννοῶ.—ἀμφοτέρα, ἀντικμ.—καὶ τὸ προῖσθαι . . . καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἐπεξήγησις τοῦ ἀμφοτέρα.—καὶ τὸ προῖσθαι κτλ., ἢ σ. σ. τ. λ.: καὶ ὡς ἀλυσιτελές (ἔστι) τὸ προῖσθαι αἰε καθ' ἕκαστόν τι τῶν πραγμάτων.—ἢ χρῆται . . . , ἀναφρκ. πρότ.—ὕφ' ἧς, ἐμπρόθ. προσδιορισμὸς σημαίων αἰτίαν.—τοῖς πεπραγμένοις, ἀντικμ. τοῦ ἀγαπήσας.—σχήσει, μέλλ. ὀριστκ. τοῦ ἔχω.—εἰ δὲ ὁ μὲν κτλ., ἢ σ. σ. τ. λ.: εἰ δὲ ὁ μὲν ἐγνωκῶς ἔσται, ὡς δεῖ αἰε πράττειν τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων, ἡμεῖς δ' (ἐγνωκότες ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός. . .—εἰ ὁ μὲν ἐγνωκῶς ἔσται, ἡμεῖς δ' (ἐγνωκότες ἐσόμεθα) . . . , ὑποθτκ. προτάσεις ἢ ἀπόδοσις: σκοπεῖσθε (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—ἐγνωκῶς ἔσται, τετελ. μέλλ. ὀριστκ. τοῦ γινώσκω.—ὡς αἰε τι. . . ὡς οὐδενός. . . , εἰδικαὶ προτάσεις πράττειν, ὑποκμ. τοῦ ἀπρσ. δεῖ.—τῶν ὑπαρχόντων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—ἀντιληπτέον (δηλ. ἔστι) = δεῖ ἡμᾶς ἀντιλαβέσθαι.—οὐδενός, ἀντικμ. τῶν πραγμάτων, γνκ. διαιρτκ. τοῦ οὐδενός.—εἰς τί ποτε . . . , πλαγία ἐρώτησις ἔξαρτ. ἐκ τοῦ σκοπεῖσθε.—ἐλπῖς (ἔστι), ἀπρὸς. ἔκφρασις ὑποκείμ. αὐτῆς τελευτήσαι ταῦτα, ὑποκμ. τοῦ τελευτήσαι.—πρὸς θεῶν, ἢ πρὸς μετὰ γνκ. ἐδῶ τοπικῶς ἀπέναντι πρὸς πρὸς θεῶν, κυρ. = ἐνώπιον τῶν θεῶν ἔπειτα = δι' ὄνομα τῶν θεῶν.—ὁμῶν, γνκ. διαιρτκ. τοῦ τις.—εὐθήθης, κτγρμ.—ὅστις ἄγνωεῖ, ἀναφρκ. πρότ. ἀποτελεσματικῆ = ὥστε ἄγνωεῖ.—τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον, βραχυλογία = τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν.—ἂν ἀμελήσωμεν, ὑποθτκ. προτάσις ἢ ἀπόδοσις ὑπάρχει εἰς τὴν μτχ. ἤξοντα = ὅτι ἤξει (δ' εἶδος σημ. τὸ προσδοκώμενον).—ἤξοντα, μτχ. κατηγρμκ. ἐκ τοῦ ἄγνωεῖ.—πόλεμον ἤξοντα, προσωποποιία.—δέδοικα καὶ δέδια, πρkm. σ' σημ. ἔνεστ. (ἐδεδόικειν, δέισσαι, ἔδεισα) =

φοβοῦμαι.— μὴ . . . φανῶμεν . . . (μὴ) ἔλθοιμεν . . . καὶ (μὴ) κινδυνεύσωμεν ἐνδοιαστικαὶ (φόβου σηματικαὶ) προτάσεις ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ δέδοικα ὡς φόβου σηματικῆς ρ.— τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς περ . . . οὕτω . . . , παραβολή.— ἐπὶ μεγάλοις τόκοις, ἐμπρόθ. προσδ. σημαίων συμφωνιάν ὁ μεγαλύτερος τόκος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συνήθως ἦτο 36 %.— μικρὸν χρόνον, αἰτ. τοῦ χρόνου.— εὐπορήσαντες, μτχ. χρονκ.— ἐπειδὴν εὐπορήσωσι.— τῶν ἀρχαίων, ἀντικειμν. τοῦ ἀπέστησαν' τὰ ἀρχαῖα = τὰ πατρικὰ κτήματα, ἤτοι οἰκοί, ἀγροί, ἐπιπλα κ.τ.τ., τὰ ὅποια ἐδίδοντο εἰς τοὺς δανειστάς ὡς ὑποθήκη.— ἀπέστησαν, γνωμικὸς ἀόρ. μὲ σημ. ἐνεστ.— ἀφίστανται = ἀποστεροῦνται, χάνουν.— ἐρραθυμῆκότες, πρσμ. μτχ. τοῦ ἔραθυμῶ' ἢ μτχ. κατηγορικῆ ἐκ τοῦ φανῶμεν = ὅτι ἐρραθυμῆκαμεν.— ζητοῦντες, μτχ. αἰτλγκ.— ἐπειδὴ ζητοῦμεν.— πολλὰ καὶ χαλεπά, διὰ τούτων ἐννοεῖ ὁ ρήτωρ τὴν εἰσφορὰν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατιαν κ.τ.τ.— ὄν, γγκ διαιρικ. τοῦ πολλὰ καὶ χαλεπά.

§ 16. Τὸ νὰ κατακρίνη μὲν λοιπὸν κανεὶς ἴσως ἤθελεν εἶπει τις (= φῆσαι τις ἄν) ὅτι εἶναι εὐκολοὶ καὶ ἔργον τοῦ καθενός, τὸ νὰ ἐκφέρῃ ὅμως γνώμην (= τὸ δ' . . . ἀποφαίνεσθαι) διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων (= ὑπὲρ τῶν παρόντων), τί πρέπει νὰ κάμνωμεν, οὗτο εἶναι ἔργον συμβούλου (: ἀνθρώπου δυναμένου νὰ συμβουλεύῃ). Ἐγὼ δὲ δὲν ἀγνοῶ μὲν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ πολλὰκις σεις ὀργίζεσθε (= ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε) οὐχὶ ἐναντίον τῶν αἰτίων (τῆς κακῆς ἐκβάσεως τῶν πραγμάτων), ἀλλ' ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὀμίλησαν τελευταῖοι (= τοὺς ὑστάτους εἰπόντας) περὶ τῶν πραγμάτων, ἂν κάτι δὲν ἀποβῇ σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν σας (= κατὰ γνώμην)· ἐν τούτοις (= μὴν) δὲν νομίζω ὅτι πρέπει (ἐγὼ) ἀποδλέπω (= δεῖν [ἐμὲ] σκοποῦντα) εἰς τὴν ἀτομικὴν μου ἀσφάλειαν ἀπὸ φόβου ν' ἀποσιωπήσω (= ὑποσιτελάσθαι) ὅσα νομίζω ὅτι συμφέρουν εἰς σᾶς.

Παρατηρήσεις.

τὸ ἐπιτιμᾶν, ὑποκμ. τοῦ εἶναι, ὅπερ εἰδικ. ἀπρμφ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ φῆσαι ἄν' ἑτάδιον, κτγμ. παντός, γγκ. κατηγορηματικῆ.— φῆσαι (καὶ φῆσει), ἀόρ. εὐκτκ. τοῦ φημί (ἔφην, φῆσω, ἔφησα).— φῆσαι τις ἄν, ὑποφορὰ πρβλ. § 14 «ἂν τις εἴποι».— ὅ,τι δεῖ πράττειν, πλαγία ἐρωτικ. πρότ. ἐκ τοῦ ἀποφαίνεσθαι' πράττειν, ὑποκμ. τοῦ δεῖ' ὡς ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐνν. τὸ: ἡμᾶς.— τοῦτο (δηλ. τὸ ἀποφαίνεσθαι), ὑποκμ. ὅπερ εἰδικ. ἀπρμφ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ φῆσαι ἄν' συμβούλου, γγκ. κατηγορηματικῆ.— ὅτι πολλὰκις κτλ., ἐπεξηγησις τοῦ τοῦτο.— τοὺς αἰτίους . . . τοὺς εἰπόντας, ἀντκμ. τοῦ ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε.— ὑστάτους, κτγμ. τοῦ: τοὺς εἰπόντας, ὅπερ μτχ. ἐπιθκ. = ἐκεῖνους, οἱ ὑστατοὶ εἶπον.— ἂν μὴ ἐκβῇ, ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε (δ' εἶδος σημ. τὸ ἀορίστως ἐπαναλαμβανόμενον).— δεῖν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ δοξαστικῆς οἶμαι' ὑποκμ. τοῦ δεῖν τὸ: ὑποσιτελάσθαι' ὑποκμ. δὲ αὐτοῦ ἐνν. ἢ αἰτ. ἐμὲ, πρὸς τὴν ὁποίαν συνεφάνησεν ἢ τροπκ. μτχ. σκοποῦντα.—

ὑποστείλασθαι, ἄορ. μέσ. ἀπρμφ. τοῦ ὑποστέλλομαι, ὅπερ λέγεται κυρίως ἐπὶ τῶν ναυτῶν, οἱ ὅποιοι φοβούμενοι ἐπικειμένην καταγίδα καταβιβάζουν τὰ ἱστία· ἔπειτα μεταφορικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ρητόρων, οἱ ὅποιοι ἀπὸ φόβου ἀποσιωποῦν κάτι.—περὶ ἄν. . . ἡγοῦμαι, ἀναφρκ. πρότ.—ὑμῖν, ἀντικμ. τοῦ συμφέρειν.

§ 17-18. Λέγω λοιπόν, ὅτι πρέπει νὰ ἐπανορθώσετε τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων (=βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι) κατὰ δύο τρόπους (: διὰ διπλῆς ἐνεργείας = διχῆ), δηλαδὴ ἄφ' ἑνὸς μὲν μὲ τὸ νὰ προσπαθῆτε νὰ σφῆξετε (= τῷ τε σφῆξειν) τὰς (ἐν τῇ Χαλκιδικῇ) πόλεις χάριν τῶν Ὀλυνθίων καὶ νὰ ἀποστέλλετε τοὺς στρατιώτας, οἱ ὅποιοι θὰ κάμουν (= τοὺς στρατιώτας, τοὺς ποιήσοντας) τοῦτο, ἄφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε (= καὶ τῷ κακῶς ποιεῖν) τὴν χώραν ἐκείνου καὶ μὲ τριήρεις καὶ μὲ στρατιώτας ἄλλους· ἐὰν δὲ τὸ ἓν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ (= θατέρου [= τοῦ ἐτέρου] τούτων) παραμελήσετε, φοβοῦμαι, μήπως μᾶς ἀποβῆ ματαία ἢ ἐκστρατεία. Διότι, ἐὰν μὲν σεῖς βλάψετε (μόνον) τὴν (χώραν) ἐκείνου, (ἐκεῖνος) ἀνεχθεὶς τοῦτο θὰ ὑποτάξῃ (= παραστήσεται) τὴν Ὀλυνθον καὶ (ἔπειτα) εὐκόλα, ἀφοῦ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του (= ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν [χώραν]), θὰ (σᾶς) ἀποκρούσῃ· ἐὰν δὲ μόνον στείλετε βοήθειαν εἰς τὴν Ὀλυνθον, (ἐκεῖνος) βλέπων (: ἐπειδὴ θὰ βλέπῃ) διὰ τὰ πράγματα τῆς πατρίδος του εὐρίσκονται ἐκτὸς κινδύνου (: διὴ ἢ πατρίς του κανένα κίνδυνον δὲν διατρέχει), θὰ ἐξακολουθήσῃ μὲ ἐπιμονὴν τὴν πολιορκίαν (τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων = προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι) καὶ μὲ τὸν καιρὸν θὰ ὑπερισχύσῃ τῶν πολιορκουμένων. Πρέπει λοιπόν νὰ εἶναι πολλὴ καὶ χωρισμένη εἰς δύο (= διχῆ) ἢ βοήθεια.

Παρατηρήσεις.

διχῆ, ἐπίρρ. τροπκ.—ὑμῖν, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ βοηθητέον εἶναι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν· τοῖς πράγμασι, ἀντικμ. τοῦ βοηθητέον.—τῷ τε σφῆξειν καὶ ἐκπέμπειν—καὶ τῷ κακῶς ποιεῖν, δικ. τοῦ τρόπου ἐπεξηγοῦσαι τὸ διχῆ.—τοῖς Ὀλυνθίοις, δικ. χαριστική—τριήρεισι καὶ στρατιώταις, δικ. ὄργανκ.—εἰ δὲ ὀλιγορήσετε, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: ὀκνώ (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—θατέρου (ἄντων. ἄορ.), ἀντικμ. τοῦ ὀλιγορήσετε· τούτων, γνκ. διαίρτικ. τοῦ θατέρου.—μή. . . γένηται, ἐνδοιαστική πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὀκνώ ὡς φόβου σημαντικοῦ ῥήματος· μάταιος, πτγρμ. ἡμῖν, δικ. προσωπκ. ἠθικῆ.—εἴτε γὰρ ὑμῶν τήν. . . τῶν πολιορκουμένων, ἢ μετὰφρασ. ἐγένετο, ὡς ἐὰν τὸ ἀρχαῖον κείμενον εἶχεν οὕτως: εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὴν ἐκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, (ἐκεῖνος) ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον παραστήσεται καὶ (εἴτα) ῥᾶδίως ἀμυνεῖται (ὑμᾶς) ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε ὑμεῖς εἰς Ὀλυνθον μόνον. . . προσεδρεύσει τοῖς

πράγμασι καὶ περιέσται τῶν πολιορκουμένων.— παραστήσεται, μέλλ. τοῦ παρίσταμαι = ὑποτάσσω.— ἀμυνεῖται, μέλλ. τοῦ ἀμύνομαι (ἡμυνόμην, ἀμυνοῦμαι, ἡμυνάμην).— ὄρων, μετ. αἰτλγκ.— ἔχοντα, κατηγορητκ. μετ. ἐκ τοῦ δρῶν ὡς αἰσθητικοῦ ρ.— προσκαθεδεῖται, μέλλ. τοῦ προσκαθέζομαι (προσεκαθεζόμην, προσκαθεδοῦμαι) = κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.— προσεδρεύσει, μέλλ. τοῦ προσεδρεύω = προσκαθέζομαι.— προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει, συνωνυμία, διὰ τῆς ὁποίας μὲ ἔμφασιν εἰκονίζεται ἡ πείσμων ἐπιμονὴ τοῦ Φιλ. πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του.— περιέσται, μέλλ. τοῦ περιεῖμι (περὶ + εἶμι).— τῶν πολιορκουμένων, ἄντικμ. τοῦ περιέσται.— δεῖ, ὑποκμ. τούτου τὸ εἶναι τὴν βοήθειαν, ὑποκμ. τοῦ εἶναι πολλὴν καὶ διχῆ (= διετήν), κατηγορούμενα.

19-20. Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας αὐτὴν τὴν γνώμην ἔχω ὡς πρὸς δὲ τὸν πόρον (: τὴν ἐξέυρεσιν) χρημάτων ἔχετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔχετε σεῖς χρήματα στρατιωτικὰ (: διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας), ὅσα δὲν ἔχει κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους· αὐτὰ ὅμως σεῖς (τὰ) λαμβάνετε (καὶ τὰ ἐξοδεύετε) τοιοῦτοτρόπως, ὅπως θέλετε. Λοιπὸν ἐὰν μὲν αὐτὰ ἀποδώσετε (καθὼς ὀφείλετε) εἰς τοὺς ἐκστρατεύοντας, δὲν χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον (= οὐδενὸς πόρου προσδεῖ ὑμῖν), εἰ δὲ μή, χρειάζεσθε (καὶ ἄλλον πόρον) ἤ, διὰ νὰ εἶπω καλύτερον (= μάλλον δέ), ἔχετε ἔλλειψιν (= ἐνδεῖ) ὀλοκλήρου τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου (: ὀλόκληρος ὁ [στρατιωτικὸς] πόρος σὰς λείπει). «Τί λοιπὸν;» δύναται νὰ εἶπη κανεὶς «σὺ προτείνεις ἐγγράφως (= γράφεις) νὰ εἶναι αὐτὰ (τὰ χρήματα) στρατιωτικὰ; (: νὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας;);» Μὰ τὸν Δία, ἐγὼ τοῦλάχιστον, ὄχι. Διότι ἐγὼ μὲν νομίζω, διὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ δημιουργηθῆ στρατὸς (= κατασκευασθῆναι στρατιώτας) καὶ (αὐτὰ) τὰ χρήματα νὰ εἶναι στρατιωτικὰ καὶ μία δι' ὄλους τάξεις (= σύνταξις) νὰ ὑπάρχη ἢ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος· σεῖς ὅμως (νομίζετε διὲ πρόπει) νὰ (τὰ) λαμβάνετε οὕτω πως, ἄνευ ἐνοχλήσεων (: χωρὶς νὰ πονοκεφαλᾶτε= ἄνευ πραγμάτων), διὰ τὰς ἐορτὰς (: διὰ νὰ ἐορτάζετε). Λοιπὸν (= δῆ), νομίζω, ὑπολείπεται (= ἔστι λοιπὸν) νὰ συνεισφέρετε ὅλοι σας, ἐὰν ὑπάρχη ἀνάγκη πολλῶν, πολλά, ἂν (ὑπάρχη ἀνάγκη) ὀλίγων, ὀλίγα. Ὑπάρχει δὲ ἀνάγκη χρημάτων (= δεῖ δὲ χρημάτων), καὶ χωρὶς αὐτὰ τίποτε, ἀπὸ ὅσα χρειάζονται (= τῶν δεόντων), δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ. Προτείνον δὲ ἄλλοι καὶ κάποιους ἄλλους πόρους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐκλέξατε (ἐκεῖνον), ὁ ὁποῖος σὰς φαίνεται, διὲ συμφέρει καὶ ἐφόσον ὑπάρχει (ἀκόμη) καιρὸς, ἐπιληφθῆτε τῶν πραγμάτων.

Παρατηρήσεις.

περὶ πόρου χρ., ἐμπρόθετος προσδιορισμός τῆς ἀναφορᾶς.— *χρήματα*, ὑποκμ. τοῦ *ἔστιν* (ἀτικτὴ σύνταξις).— *ἔστιν . . . ἔστιν*, σχῆμα ἐπαναλήψεως δι' αὐτοῦ μετὰ πάθους ἐκφράζεται ἡ πεποιθήσις τοῦ ρήτορος καὶ ἐντυπῶνται τὸ πρᾶγμα ἰσχυρότερον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροατῶν — *ἡμῖν οὐδενί*, δκτ. προσωπικαὶ κτητικαὶ τοῦ *ἔστιν* τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, γγκ. διαιρκ. τοῦ *οὐδενί*.— *χρήματα στρατιωτικά*, ὁ ρήτωρ ἐννοεῖ ἐδῶ τὰ *θεωρικά* περὶ τούτων βλ. ἐγκριμένην ἐκδοσιν *Κ. Κοσμᾶ*— *Δημοσθένους Ὀλυνθιακοὶ καὶ Φιλιππικοὶ* ἐν σελ. 88 «στρατιωτικός».— *ὡς βούλεσθε*, ἀναφρκ. πρότ. διασαφῶσα τὸ οὐτως.— *εἰ . . . ἀποδώσετε*, ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *οὐδενὸς προσδεῖ πόρον* (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).— *εἰ δὲ μὴ* (ἀποδώσετε ταῦτα τοῖς στρατενομένοις), ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *προσδεῖ ὑμῖν πόρον* (α' εἶδος).— *προσδεῖ . . . ἐνδεῖ*, ἀπρόσωπα ρ. ἔχοντα ὑποκμ. τὴν ἀφρημένην των ἔννοιαν.— *ἔστι* (*πρόσεια*), *ἐνδεια* πόρου . . . τοῦ πόρου, ἀντικμ. τῶν ἀπρως. ρ. κατὰ γγκ. διὰ τὴν στερητικὴν των ἔννοιαν.— *προσδεῖ, μᾶλλον δ'* . . . *ἐνδεῖ*, ἐπανάρθωσις.— *τί οὖν . . .*, ὑποφορά: πρβλ. § 14 «*τί οὖν . . .*».— *ταῦτα*, ὑποκμ. τοῦ *εἶναι* στρατιωτικά, κτηρμ.— *μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε*, δηλ. γράφω ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά.— *κατασκευασθῆναι . . . καὶ εἶναι . . . καὶ εἶναι*, ὑποκμ. τοῦ ἀπρως. δεῖν, ὅπερ εἰδικὸν ἀπρμφ. ἐξαρθόμενον ἐκ τοῦ *ἡγοῦμαι* στρατιώτας, ὑποκμ. τοῦ *κατασκευασθῆναι* ταῦτα, ὑποκμ. τοῦ *εἶναι* στρατιωτικά, κτηρμ.— *τοῦτε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν*, ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *σύνταξιν*.— *ὁμεις δέ*, δηλ. *ἡγεῖσθε δεῖν*.— *λαμβάνειν*, ὑποκ. τοῦ *δεῖν*.— *εἰς τὰς ἐφορτάς*, ἐμπρόθ. προσδιορισμός δηλῶν σκοπῶν.— *ἔστι δὲ λοιπὸν κτλ.*, ἡ ἔννοια: *λοιπὸν ἀφοῦ* τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας χρήματα νομίζετε οἱ λαμβάνετε διὰ τὰς ἐφορτάς, δὲν μένει παρὰ νὰ συνεισφέρετε κτλ.— *ἔστι λοιπὸν*, ἀπρως. ἔκφρασις ὑποκμ. αὐτῆς *εἰσφέρειν* ὑποκμ. τοῦ *εἰσφέρειν* ἐννοεῖται ἡ αἰτ. *ὅμᾶς πάντας*, κτηρμκ. προσδ.— *ἂν δέη* = *ἂν ἐνδεια* (ὑποκμ) ἢ ἡγοῦμενον ὑποθκ. λόγου ἢ ἀπόδοσις *εἰσφέρειν* (ὅμᾶς) πάντας (δ' εἶδος) τοιοῦτον εἶδος ὑποθκ. λόγου εἶναι καὶ τὸ κατωτέρω: *ἂν δλίγων* (δέη) - *δλίγα* (εἰσφέρειν).— *δέη*, ἐνεστ. ὑποκκκ. τοῦ ἀπρως. δεῖ (εὐκτ. *δέοι*, ἀπρμφ. *δεῖν*, μκχ. *δέον*).— *οὐδὲν ἔστι*, τὸ γ' ἐνικὸν *ἔστι* τονίζεται ἐδῶ εἰς τὴν παραλήγουσαν (*ἔστι*), διότι ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ εἶναι δυνατόν.— *τῶν δεόντων*, γγκ. διαιρκ. τοῦ *οὐδέν*.— *δεῖ χρημάτων*, καί . . . *τῶν δεόντων*, γνώμη ἔχουσα γενικὸν κύρος.— *λέγουσι δὲ ἄλλοι*, ἐννοοῦνται οἱ ρήτορες οἱ πρὸ τοῦ Δημοσθένους ὁμιλήσαντες.— *ὦν*, γγκ. διαιρκ. τῆς ἐννοουμένης πρὸ τοῦ *ὅστις* ἀντωνυμίας *ἐκεῖνον*.— *ἔλεσθ(ε)*, ἀόρ. β' προσκκ. τοῦ *αἰροῦμαι*.— *ὁμῖν*, δκτ. προσωπ. ἀνήκουσα εἰς τὸ *δοκεῖ*.— *ἔως ἔστι καιρός*, χρονκ. πρότ. *ἀντιλαμβάνεσθε*, ἀόρ. β' προσκκ. τοῦ *ἀντιλαμβάνομαι* τῶν πραγμάτων, ἀντικμ.

§ 21-22. Ἄξιζι δὲ τὸν κόπον (= *ἄξιον δ'* [*ἔστι*]) νὰ βάλετε εἰς τὸν νοῦν σας (= *ἐνθυμηθῆναι*) καὶ νὰ σκεφθῆτε, εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκονται (= *ἐν ᾧ καθέστηκε*) τῶρα δὰ (= *νυνὶ*) τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου (: *εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκειται τῶρα δὰ ὁ Φίλιππος*). Οὔτε δηλαδή, ὅπως φαίνεται καὶ (ὅπως) δύναται νὰ εἴπη κα-

νεις μὴ ἐξετάζων (τὰ πράγματα) ἀκριβῶς, προητοιμασμένα οὐδὲ κάλλιστα τακτοποιημένα εἶναι (= εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' ἔχει) ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (= τὰ παρόντα [πράγματα] αὐτῷ), οὔτε θὰ ἐκήρυττε (= ἐξήνεγκεν ἂν) ποιῆ τὸν πόλεμον τοῦτον (ἐναντίον τῶν Ὀλυνθίων) ἐκεῖνος, ἐὰν ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ παραστῆ ἀνάγκη (= δεήσειν) νὰ διεξαγάγῃ (πραγματικῶς) αὐτὸν (τὸν πόλεμον), ἀλλ' ἤλπισε τότε (ὅταν δηλ. ἐκήρυττε τὸν πόλεμον), ὅτι θὰ γίνῃ κύριος ὄλων τῶν πραγμάτων (= ἀναιρήσεσθαι ἅπαντα τὰ πράγματα) ὡς ἂν ἐξ ἐφόδου (= ὡς ἐπιών), καὶ ἔπειτα ἔχει διαφευσθῆ. Λοιπὸν αὐτὸ πρῶτον τὸν ἀνησυχεῖ, διότι ἔχει γίνεῖ (= γεγονός) παρὰ τὴν προσδοκίαν του, καὶ πολλὴν λύπην τοῦ προξενεῖ, ἔπειτα τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν (: οἱ Θεσσαλοί) / Διότι οὗτοι ἄπιστοι μὲν βεβαίως (= δήπου) ἦσαν ἐκ φύσεως καὶ πάντοτε πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πάρα πολὺ δὲ (ἄπιστοι) (= κομιδῇ δ' [ἄπιστα]), ὅπως ἀκριβῶς (πάντοτε) ἦσαν, καὶ εἶναι (ἀκόμη καὶ) τῶρα πρὸς αὐτόν. Διότι καὶ τὰς Παγασὰς νὰ ζητήσουν πάλιν (= ἀπαιτεῖν) ἀπὸ αὐτὸν ἔχουν ἀποφασίσει καὶ τὴν Μαγνησίαν (τὸν) ἔχουν ἐμποδίσει νὰ τειχίσῃ. Ἦκονον δ' ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀπὸ μερικόν, ὅτι οὐδὲ τὰς προσόδους τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγορῶν (= τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς) θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν πλέον νὰ καρποῦται· διότι (καθὼς ἔλεγον) εἶναι ἀνάγκη (= δεοί) τὰ δημόσια πράγματα (: τὴν πολιτείαν = τὰ κοινὰ) τῶν Θεσσαλῶν νὰ διοικοῦν μὲ αὐτὰς τὰς προσόδους (= ἀπὸ τούτων [τῶν προσόδων]) καὶ ὄχι νὰ (τὰς) λαμβάνῃ ὁ Φίλιππος. Ἐὰν δὲ στερηθῆ αὐτὰ τὰ χρήματα, εἰς πολὺ στενόχωρον θέσειν (= εἰς κομιδῇ στενόν) δι' αὐτὸν θὰ περιέλθῃ ἢ συντήρησις τῶν μισθοφόρων (= τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις) (: θὰ εὐρεθῆ αὐτὸς εἰς πολὺ στενόχωρον θέσειν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος).

Παρατηρήσεις.

ἄξιον (δηλ. ἐστί), ἀπρὸς. ἔκφρασις ὑποκμ. αὐτῆς ἐνθυμηθῆναι καὶ λογισασθαι (συνουνομία): ὡς ὑποκμ. δὲ τῶν ἀπρφμ. ἐνν. ἢ αἰτ. ἑμᾶς—ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ (πράγματα) Φιλίππου, πλαγία ἐρωτηματικ. πρὸς: καθέστηκε, πρμ. ὀριστικ. τοῦ καθίσταμαι τὰ Φιλίππου, ὑποκμ. τοῦ καθέστηκε (ἀτικτὴ σύνταξις).—ὡς δοκεῖ καὶ (ὡς) φήσκει τις ἂν (δηλ. ἔχειν τὰ πράγματα), ἀναφρμ. προτάσεις: φήσεις, ἄφρ. ἀ' εὐκτικ. τοῦ φημί.—μὴ σκοπῶν, μτχ. ὑποθτικ.—εἰ μὴ σκοποῖη.—οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστα... ἔχει—οὐδὲ (οὕτως) ἔχει, ὡς ἂν κάλλιστα ἔχοι, ὅπερ κυρ.=οὐδὲ εὐρίσκονται εἰς τὴν καλυτέραν κατάστασιν, πού ἠμποροῦσαν νὰ εἶναι.—ἐξήνεγκε, ἄφρ. β' ὀριστικ. τοῦ ἐκφέρω.—ᾤθη, ἄφρ. ὀριστικ. τοῦ οἶσμαι (καὶ οἶμαι).—ἂν ἐξήνεγκε... ἀπόδοσις τῆς ὑποθτικ. προτ.: εἰ πολεμεῖν ᾤθη δεήσειν αὐτόν (β' εἶδος σημαῖνον τὸ μὴ

πραγματικόν).— *δεήσειν*, μέλλ. ἀπρμφ. τοῦ ἀπρσ. δεῖ· τὸ ἀπρμφ. εἰδικ. ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ *φήθη' πολεμεῖν*, ὑποκμ. τοῦ ἀπρσ. *δεήσειν' αὐτόν*, ἀντικμ. τοῦ *πολεμεῖν*.— *ὡς ἐπιών*, τὸ πλήρες θὰ ἦτο: *οὕτως, ὡς ἀναιρεῖται τις αὐτὰ ἐπιών*.— *ἀναιρηθεῖναι*, μέλλ. ἀπρμφ. τοῦ *ἀναιροῦμαι*— ἀναρπάξω, γίνομαι κύριος τινος.— *κατὰ*, κρᾶσις = *καὶ εἶτα*.— *διέψευσται*, πρkm. ὄριστκ. τοῦ *διαψεύδομαι*.— *γεγόνος*, μτχ. αἰτλγχ. = *ἐπειδὴ γέγονε*.— *ἀθυμίαν αὐτῶ*, ἀντικείμενα τοῦ *παρέχει* ὑποκμ. τοῦτο.— *εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν (πράγματα)*, δηλ. *ταράττει αὐτόν*.— *ταῦτα* (δηλ. *τὰ τῶν Θετταλῶν*), ὑποκμ. τοῦ ἦν (ἀπτ. σύντ.) *ἄπιστα*, κτγρμ.— *φύσει καὶ αἰεὶ*, ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί, ὁ α' τροπικός, ὁ β' χρονικός.— *κομιδῆ*, ἐπίρρ. = *λίαν*, πάρα πολὺ ἐπιτείνει τὸ νοοῦμενον *ἄπιστα*.— *ὥσπερ ἦν*, ἀναφρ. πρῶτ'. ὑποκμ. *ταῦτα*.— *Παρασᾶς αὐτόν*, ἀντικείμενα τοῦ *ἀπαιτεῖν*· τοῦτο ὡς αἰτήσεως σημαντικὸν ρ. συντάσσεται με δύο αἰτ.— *εἰσὶν ἐψηφισμένοι*, πρkm. ὄριστκ. τοῦ *ψηφίζομαι*.— *τινων*, ἀντικμ. τοῦ *ἦκουον*.— *ὡς οὐδὲ . . . δώσοιεν*, εἰδικὴ πρότασις κατ' εὐκτικὴν ὡς ἔξαρωμένη ἐκ ρ. χρόνου ἱστορικοῦ *ἦκουον*.— *τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς*, μετωχυμία.— *καρποῦσθαι*, καθαρῶς τελκ. ἀπρμφ. (σημαῖνον σκοπὸν) ἐκ τοῦ *δώσοιεν*.— *ἀπὸ τούτων*, ἐμπρόθ. προσδ. σημαίνων τὸ μέσον.— *δέοι*, ἔξακολουθεῖ ὁ διὰ τοῦ *ὡς* ἀρξάμενος πλάγιος λόγος (*ὡς . . . δώσοιεν*).— *δέοι*, ἐνεστ. εὐκτικ. τοῦ *δεῖ' διοικεῖν*— *λαμβάνειν*, ὑποκμ. τοῦ *δέοι'* ὑποκμ. τοῦ α' ἀπρμφ. αὐτοῦς (ἐννοεῖται), τοῦ β' *Φίλιππον*.— *εἰ ἀποστερηθήσεται*, ὑποθτικ. πρῶτ'. ἢ ἀπόδοσις: *εἰς στενόν . . . καταστήσεται* (α' εἶδος).— *τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις* (= ἡ τροφή τῶν ξένων), ὑποκμ. τοῦ *καταστήσεται* (ἀπτ. σύντ.).— *αὐτῶ*, δτικ. προσωπκ. ἀντιχαριστική.

§ 23. Πρὸς τούτοις δὲ (= *ἀλλὰ μὴν*) πρέπει νὰ νομίζῃ κανεὶς (= *χερὴ ἠγεῖσθαι [τινα]*), ὅτι οἱ Παῖονες βεβαίως (= *γε*) καὶ οἱ Ἰλλυριοὶ καὶ γενικῶς (= *ἀπλῶς*) αὐτοὶ ὅλοι (οἱ ὑποτεταγμένοι εἰς τὸν Φίλιππον λαοὶ) εὐχαριστιότερον θὰ ἦσαν (: θὰ ἐπροτιμοῦσαν νὰ ἦσαν) αὐτονομοὶ καὶ ἐλεύθεροὶ παρὰ δοῦλοι· καθόσον μάλιστα (= *καὶ γὰρ*) (αὐτοὶ) εἶναι ἀσυνήθιστοι νὰ ὑπακούουν εἰς τινα, καὶ ὁ ἄνθρωπος (αὐτὸς) εἶναι ἀλαζῶν (: φέρεται ἀλαζονικῶς = *ὑβριστῆς [ἔστι]*), ὅπως λέγουν. Καὶ μὰ τὸν Δία, δὲν εἶναι καθόλου ἀπίστευτον (τοῦτο) ἴσως· διότι τὸ νὰ εὐτυχῆ κανεὶς (= *τὸ εὖ πράττειν [τινὰ]*) χωρὶς νὰ τὸ ἀξίξῃ (: διότι ἡ παρ' ἀξίαν εὐτυχία γίνεται εἰς τοὺς ἀνοήτους αἰτία νὰ σκέπτονται κακῶς (: νὰ φέρωνται ἀλαζονικῶς = *τοῦ κακῶς φρονεῖν*), καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς (= *διόπερ*) πολλάκις φαίνεται, ὅτι τὸ νὰ διαφυλάξῃ κανεὶς τὰ ἀγαθὰ εἶναι δυσκολώτερον ἀπὸ τὸ νὰ (τὰ) ἀποκτίσῃ.

Παρατηρήσεις.

ἀλλὰ μὴν, τὸ *ἀλλὰ μὴν* ἐδῶ μεταβατικὸς σύνδεσμος = πρὸς τούτοις δέ.— *τὸν γε Παῖονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ τούτους ἄπ.*, ὑποκείμενα τοῦ *εἶναι*

ἄν = ὅτι ὁ γε Παίων καὶ ὁ Ἰλλυριὸς καὶ οὗτοι ἅπαντες, εἶεν ἄν' τὸ ἀπρμφ. εἶναι ἄν εἰδικ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ ἠγεῖσθαι. — τούτους ἅπαντας, ἐννοοῦνται οἱ Θρηῆκες, Ἑπειῶται καὶ ἄλλοι λαοί, τοὺς ὁποίους ὁ Φίλ. εἶχεν ὑποτάξει. — χρῆ, ὑποκμ. τούτου ἠγεῖσθαι' ὡς ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἔνν. τό: τινά. — αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους (συνωνυμία), κτγμ. — ἥδιον, ἐπίρρ. συγκρητ. (ἡδέως, ἡδιον, ἡδιστα). — ἡ δούλους, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. — καὶ γάρ, ὁ καὶ ἐδῶ ἀνήκει εἰς ὄλην τὴν διὰ τοῦ γάρ εἰσαγομένην πρότασιν δι' αὐτὸ καὶ γάρ = διότι (ἢ καθόσον) μάλιστα' ὅταν ὁ καὶ (τοῦ καὶ γάρ) ἀνήκει εἰς τὴν μετὰ τὸ γάρ λέξιν, τότε τὸ καὶ γάρ = διότι καὶ — εἶσι, ὑποκμ. ἔνν. οὗτοι ἀήθεις, κτγμ. (ἐπίθ. γ' κλίσ. τριγ. καὶ δικατκ. ὁ καὶ ἡ ἀήθης, τὸ ἀήθεις)' τοῦ κατακούειν, γνκ. ἀντικμκ. τοῦ ἀήθεις (= οὐκ εἰώθασι κατακούειν)' τινός, ἀντικμ. τοῦ κατακούειν. — ὕβριστής, δηλ. ἔστιν. — ἄπιστον, δηλ. ἔστι τοῦτο (δηλ. τὸ ὕβριστὴν εἶναι τὸν ἄνθρωπον). — τὸ εὖ πράττειν σύναρθρον ἀπρμφ. (πτ. ὄνομστ.) χρησιμεῦον ὡς ὑποκμ. τοῦ γίγνεται' ἀφορμή, κτγμ. τοῦ κακῶς φρονεῖν, γνκ. ἀντικμ. τοῦ ἀφορμή. = τὸ εὖ πράττειν, παρὰ τὴν ἀξίαν... γίγνεται, γνώμη ἔχουσα γενικὸν κύρος. — τὸ φυλάξει (πτ. αἰτ.), ὑποκμ. τοῦ εἶναι, ὅπερ ὑποκμ. τοῦ δοκεῖ. — τοῦ κτήσασθαι, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. — πολλάκις δοκεῖ τὸ... χαλεπώτερον, γνώμη καὶ αὐτὴ ἔχουσα γενικὸν κύρος.

§ 24. Λοιπὸν πρέπει, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (αὐτὴν) τὴν κακὴν περίστασιν (= τὴν ἀκαιρίαν) ἐκείνου εὐκαιρίαν ἰδικήν σας ἀφοῦ θεωρήσατε (= νομίσαντας), προθύμως μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης νὰ ἐπιληφθῆτε τῶν πραγμάτων (= συνάρασθαι [= σὺν τῇ τύχῃ ἀρασθαι] τὰ πράγματα), καὶ πρέσβεις ἀποστέλλοντες, δι' ὅσα (ζητήματα) εἶναι ἀνάγκη (= ἐφ' ᾧ δεῖ), καὶ ἐκστρατεύοντες (σεῖς) οἱ ἴδιοι καὶ ἐξεγείροντες τοὺς ἄλλους ὄλους ἀνεξαίρετως (= ἅπαντας), σκεπτόμενοι (τοῦτο) ἄν δηλαδὴ ὁ Φίλιππος ἤθελεν εὖρει τοιαύτην εὐκαιρίαν ἐναντίον μας (ὁρίαν ἡμεῖς ἔχομεν τώρα ἐναντίον ἐκείνου) καὶ (ἄν) πόλεμος ἤθελε γίνεαι πλησίον τῆς χώρας μας, μὲ πόσῃν προθυμίᾳ (= πῶς ἐτοίμως) νομίζετε, ὅτι αὐτὸς ἤθελεν ἔλθει (= αὐτὸν ἐλθεῖν ἄν) ἐναντίον σας; Ἔπειτα (: καὶ ἀφοῦ εἶναι ἔτσι) δὲν ἐντρέπεσθε, ἄν, ἐνῶ ἔχετε εὐκαιρίαν (= καιρὸν ἔχοντες), μὴδὲ ταῦτα δὲν θὰ τολμήσετε νὰ κάμετε (εἰς αὐτόν), τὰ ὁποῖα ἠθέλατε πάθει (ἀπὸ ἐκείνου), ἄν θὰ ἠδύνατο ἐκεῖνος (νὰ σᾶς κάμῃ αὐτά);

Παρατηρήσεις.

δεῖ, ὑποκμ. τούτου συνάρασθαι' ὑμᾶς, ὑποκμ. τοῦ συνάρασθαι. — τὴν ἀκαιρίαν-καιρὸν, παρονομασία ἢ προσήκισις: τὸ α' εἶναι ἀντικμ. τοῦ νομίσαντας (μτχ. χρονκ. = ἐπειδὴν νομίσητε), τὸ β' κτγμ. — συνάρασθαι, ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ συναρῶμαι (ἠρόμην, ἀροῦμαι, σνηράμην, ἐπήρωμαι)' ἐδῶ τὸ ρ. μεταφορικῶς κυρίως λέγεται ἐπὶ φορτίου, τὸ ὁποῖον πολλοὶ συγχρόνως σηκώ-

νουν καὶ θέτουν ἐπάνω των τὰ πράγματα, ἀντικμ.—καὶ προσβενομένους καὶ στρατευομένους καὶ παροξύνοντας, μιχ. τροπικαί.—ἐφ' ἃ δεῖ, ἀναφρκ. πρότ. ὑποκμ. τοῦ δεῖ ἐνν. τὸ ἀπρμφ. προσβέυσθαι.—τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ὄχι μόνον Θεσσαλοὺς, Παίονας, Ἰλλυριοὺς, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς Ἕλληνας. — λογιζομένους εἰ Φίλ... , ἢ μετὰφρασις ἐγένετο, ὡς ἐάν τὸ ἀρχαῖον κείμενον εἶχεν οὕτως: *λογιζομένους τοῦτο· εἰ Φίλιππος... — εἰ Φίλιππος λάβοι... καὶ γένοιτο*. ὑποθικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε... ἐλθεῖν* (γ' εἶδος σημ. ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος). — *πῶς ἂν αὐτόν... ἐλθεῖν*, ἢ σ. σ. τ. λ.: *πῶς ἐτοίμως οἴεσθε αὐτὸν ἐλθεῖν ἂν* (= ὅτι αὐτὸς ἐλθοῖ ἂν) *ἐφ' ὑμᾶς*; — *πῶς*, ἐπίρρ. ἐρωτημικ.—*εἰ μὴδέ... τολμήσετε*, ἢ σ. σ. τ. λ.: *εἰ (καίπερ) ἔχοιτε καιρὸν οὐ τολμήσετε μὴδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἃ πάθοι(ε) ἂν (ὑμεῖς ὑπ' ἐκείνου), εἰ δύναίτο ἐκεῖνος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά).* — *εἰ οὐ τολμήσετε*, ὑποθικ. πρόισις ἢ ἀπόδοσις: *οὐκ αἰσχύνοσθε* (α' εἶδος) — *(καίπερ) ἔχοιτε*, μιχ. ἐνδtk.—*ποιῆσαι ταῦτα* (δηλ. αὐτόν), τὸ ποιεῖν συνετάχθη ἐδῶ μὲ δύο αἰτ.— *πάθοιτε ἂν· δύναίτο*, ὑποθετικὸς λόγος γ' εἶδους. — *δύναίτο*, ἐνεστ. εὐκtk. τοῦ *δύναμαι*.

§ 25-26. Πρὸς τούτοις δὲ (= ἔτι τοίνυν), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῦτο (: καὶ τὸ ἐξῆς) ἄς μὴ διαφεύγη τὴν προσοχὴν σας (= μὴδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω = καὶ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς), ὅτι δηλαδὴ τῶρα ἔχετε νὰ ἐκλέξετε (= αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν), ποῖον ἀπὸ τὰ δύο, πρέπει σεῖς νὰ πολεμήτε ἐκεῖ (ἐπάνω, δηλ. εἰς τὴν Μακεδονίαν) ἢ ἐκεῖνος (ἐδῶ) πλησίον σας (δηλ. εἰς τὴν Ἀττικὴν). Διότι, ἐὰν μὲν ἀντέχουν (: ἀνθίστανται) οἱ Ὀλύμπιοι (= ἀντέχη τὰ τῶν Ὀλυμπίων), σεῖς ἐκεῖ θὰ πολεμήτε καὶ τὴν χώραν ἐκείνου θὰ βλάπτετε, καρπούμενοι ἀφόβως τὴν χώραν αὐτήν, τὴν ὁποίαν ἔχετε (= τὴν ὑπάρχουσαν) καὶ ἢ ὁποία (κληρονομικῶς) ἀνήκει εἰς σᾶς (= καὶ τὴν οἰκίαν) ἂν ὁμως ἐκεῖνα (τὰ μέρη, δηλ. τὴν Ὀλυμπιον) ὁ Φίλιππος καταλάβῃ, ποῖος θὰ τὸν ἐμποδίση νὰ βαδίξῃ πρὸς τὰ ἐδῶ (= δεῦρο); Οἱ Θηβαῖοι; (Φοβοῦμαι) μὴπως εἶναι (= μὴ ἦ) πολλὴ δυσάρεστον νὰ (τὸ) εἴπη κανεῖς, (αὐτοὶ) καὶ θὰ εἰσβάλουν (εἰς τὴν χώραν μας) μαζί του προθύμως. Ἀλλὰ οἱ Φωκεῖς; (αὐτοὶ) οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἱκανοὶ (= οἱ οὐχ οἰοί τ' ὄντες = οἱ οὐχ οἰοί τ' εἰσι) νὰ φυλάξουν τὴν ἰδικήν των χώραν (= τὴν οἰκίαν [χώραν]), ἐὰν δὲν (τοὺς) βοηθήσετε σεῖς. Ἡ ἄλλος κανεῖς (θὰ τὸν ἐμποδίση); «Ἀλλὰ, φίλε μου» (ἴσως μού εἴπη κανεῖς) «δὲν θὰ θελήσῃ (ὁ Φίλιππος νὰ βαδίση πρὸς τὰ ἐδῶ)». Θὰ ἦτο ὁμως ἐν ἀπὸ τὰ πλέον παράδοξα πράγματα (= τῶν ἀτροπωτάτων), ἐὰν (ὁ Φίλιππος), ὅταν δυνηθῇ (= δυνηθείς), δὲν θὰ κάμῃ αὐτά, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ κινδυνεύει νὰ θεωρηθῇ ἀνόητος (= ὀφλισκάνων ἄνοια) ὁμως τὰ διασαλπίζει εἰς ὄλον τὸν κόσμον (= ἐκλαλεῖ) τῶρα.

Παρατηρήσεις.

τοῦτο, ὑποκμ. τοῦ λανθανέτω· ἐνεστ. προστακτ. τοῦ λανθάνω (ἐλάνθανον, λήσω, ἔλαθον, λέληθα, ἐλελήθειν)· ὑμᾶς, ἀντικμ.—*ὅτι νῦν* κτλ., ἐπεξηγητικῆς τοῦ τοῦτο.—*πότερα* (= *πότερον*) ὑμᾶς κτλ., πλαγία ἐρωτητικ. πρότασις—*ὑμᾶς ἢ ἐκεῖνον*, ὑποκμ. τοῦ πολεμεῖν, ὅπερ ὑποκμ. τοῦ ἀπρὸς χεῖρ (πρὸς. *χερῶν ἢ ἐχερῶν*).—*ἐὰν ἀντέχη τὰ τῶν Ὀλυνθίων*, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *ὑμεῖς πολεμήσετε καὶ...* ποιήσετε (δ' εἶδος σημαίνουν τὸ προσδοκώμενον).—*τὰ τῶν Ὀλυνθίων*, ὑποκμ. τοῦ ἀντέχη (ἀντικμ. σύντ.)—*καρπούμενοι*, μτχ. τροπκ.—*ἂν δ' ἐκεῖνα λάβη*, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: *τίς κωλύσει...* (δ' εἶδος)—*τίς αὐτόν...*; *Θηβαῖοι*;... *ἀλλὰ Φωκεῖς*;... ἢ βραχυτέρας τῶν προτάσεων καὶ ἢ ἐπισώφρευσις τῶν ἐρωτήσεων ἐκφράζει ἀριστα τὴν σφοδρότητα τοῦ λόγου.—*Θηβαῖοι*, ἀνέκοθεν ἐμισοῦντο Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι· τότε δὲ κατὰ τὸν ἱερὸν ἢ Φωκικὸν πόλεμον (355-346) οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν σύμμαχοι τῶν Φωκίων πολεμούντων κατὰ τῶν Θηβαίων.—*μὴ λίαν πικρόν...* ἢ, ἐνδοιαστικὴ πρότ. ἐξαρωτημένη ἐκ τοῦ νοουμένου *δέδοικα*.—*ἦ*, ἐνεστ. ὑποθτικ. τοῦ *εἰμί*.—*πικρόν*, μεταφορά.—*συνεισβαλοῦσι* (δηλ. *Φιλίππῳ*), μέλλ. ὀριστκ. τοῦ *συνεισβάλλω*.—*οἱ οὐχ οἰοί τ' ὄντες*, ἢ μτχ. ἐπιθκ.=*οἱ οὐχ οἰοί τ' εἰσί*: *οἴός τ' εἰμί* (μὲ ἀρμφ.)=εἰμαι ἰκανός, εἰμαι εἰς θέσιν νά...—*ἐὰν μὴ βοηθήσῃ ὑμεῖς*, οἱ Ἀθηναῖοι τὸ 352 καταλαβόντες τὰς θερμοπύλας ἠμπόδισαν τὸν Φίλιππον νά εισβάλῃ εἰς τὴν Φωκίδα.—*ἢ ἄλλος τις*, δηλ. *κωλύσει αὐτόν*.—*«ἀλλ' ὦ τῶν...»*, ὁ ῥήτωρ εἰσάγει ἐνδεχομένην ἀντίρρησίν τινος καὶ ἀμείωσις τὴν ἀνασκευάζει (*τῶν ἀτοπωτάτων...*)· σῆμα ὑποφορᾶς.—*τῶν*, ἀκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει: *ὦ τῶν*=φίλε μου.—*βουλήσεται*, ὑποκμ. *Φιλίππος*.—*εἰ μὴ πράξει*, ὑποκμ. τοῦ *ἂν εἴη*.—*τῶν ἀτοπωτάτων* (γεν. οὐδ.), γνκ. κατηγορηματικὴ διαιρετικὴ.—*εἰ*, ἂ νῦν... *πράξει*, ἢ σ.σ.τ.λ.: *εἰ δυνηθεῖς μὴ πράξει ταῦτα*, ἂ (*καίπερ*) *ὀφλισκάνων ἄνοιαν ὄμως ἐκλαλεῖ νῦν*.—*δυνηθεῖς*, μτχ. χρονκ.=*ἐπειδὴν δυνηθῆ*.—*ὀφλισκάνων*, μτχ. ἐνδοθκ.=*εἰ καὶ ὀφλισκάνει*· τὸ ρ. *ὀφλισκάνω* (*ὀφλίσκανον*, *ὀφλησκῶ*, ἄορ. β' *ὀφλον*, *ὠφληκα*, *ὠφληκναι*) κυρ.=καταδικάζομαι νά πληρώσω πρόστιμον· *ἔπειτα ὀφλισκάνω ἄνοιαν*=κινδυνεύω νά θεωρηθῶ ἀνόητος.

§ 27. Ἀλλ' ὄμως πόσον μεγάλη εἶναι ἡ διαφορά (= *ἡλίκα ἐστὶ τὰ διάφορα* = *ἡλικὴ ἐστὶν ἡ διαφορά*) μεταξὺ τοῦ νά πολεμήτε ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, νομίζω ὅτι οὐδὲ λόγου ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη (: *ὅτι* [τοῦτο] δὲν χρειάζεται) οὔτε κἀν νά λεχθῆ (= *οὐδὲ λόγου προσδεῖν*). Διότι, ἐὰν ἤθελε παρουσιασθῆ ἀνάγκη (= *εἰ δεήσειεν*) σεῖς οἱ ἴδιοι τριάκοντα ἡμέρας μόνον νά στρατοπεδεύσετε (= *γενέσθαι*) ἔξω (ἀπὸ τὴν πόλιν) καὶ νά λαμβάνετε ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς χώρας σας (= *τῶν ἐκ τῆς χώρας*), ὅσα εἶναι ἀνάγκη (νά λαμβάνετε) ὡς χροῦτες (: ὡς διατηροῦντες) στρατόπεδον (= *χρωμένους στρατοπέδῳ*), χωρὶς νά ὑπάρχη κανεὶς ἐντὸς αὐτῆς, ἐχθρὸς ἐννοῶ, νομίζω ὅτι ἀπὸ σας οἱ γεωργοὶ (= *ὑμῶν τοὺς γεωργοῦντας*) ἤθελον ζημιωθῆ περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔχετε ἐξοδεύσει (= *ἢ ὅσα δεδαπάνησθε*) εἰς ὄλον τὸν πρότερον πόλεμον

(: πρὸς διεξαγωγὴν ὄλου τοῦ μέχρι τοῦδε πολέμου). Ἐὰν δὲ βεβαίως ἔλθῃ (ἐδῶ) κάποιος πόλεμος, πόσα πρέπει νὰ νομίσετε ὅτι θὰ ζημιωθῆτε; Καὶ ἐκτὸς τῆς ζημίας ὑπάρχει (= καὶ πρόσσει [τῇ ζημίᾳ]) ἢ προσβολὴ καὶ προσέτι ἢ ἔνεκα τῆς (κακῆς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἐντροπή, ἢ ὅποια δὲν εἶναι κατωτέρα ἀπὸ καμίαν ἄλλην ζημίαν (= [οὔσα] οὐδεμιᾶς ζημίας ἐλάττων = οὔσα οὐκ ἐλάττων ἄλλης τινὸς ζημίας) διὰ τοὺς σάφρονας βεβαίως.

Παρατηρήσεις.

ἡλίκα ἐστί κτλ., πλαγία ἐρωτικ. πρότ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ λόγου. — ἡλίκα - τὰ διάφορα, τὸ α' κατηγμ., τὸ β' ὑποκμ. τοῦ ἐστί. — πρόσσειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ ἡγοῦμαι· ὑποκμ. τοῦ πρόσσειν ἡ ἀφηρημένη του ἔννοια = εἶναι πρόσσειαν· λόγου, ἀντικμ. τοῦ πρόσσειν. — εἰ γὰρ ὑμᾶς. . . λαμβάνειν, ἢ σ. σ. τ. λ.: εἰ γὰρ δεήσειεν ὑμᾶς αὐτοὺς τριάνονθ' ἡμέρας μόνας ἔξω (τῆς πόλεως) γενέσθαι καὶ λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (τοσαῦτα), ὅσα ἀνάγκη (ἐστί λαμβάνειν ὑμᾶς) χρωμένους στρατοπέδω. — εἰ ὑμᾶς δεήσειεν. . ., ὑποθτικ. πρότασις· ἢ ἀπόδοσις: ζημιωθῆναι ἂν = (ὅτι) ζημιωθεῖεν ἂν (γ' εἶδος). — γενέσθαι καὶ . . . λαμβάνειν, ὑποκμ. τοῦ εἰ δεήσει' ὑμᾶς, ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. αὐτοῦς, κατηγορηματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ ὑμᾶς. — τῶν ἐκ τῆς χώρας, γνκ. διαιρικτ.· βραχυλογικῶς = τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκ τῆς χώρας. — μηδενὸς ὄντος, γνκ. ἀπόλυτος (ἐνδοτικ.) = καὶ ἂν μηδεὶς ᾖ. — πολεμίον λέγω, παράφθαις τιθεμένη πρὸς διασάφησιν τοῦ μηδενός. — πλείονα, σύστοιχ. ἀντικμ. τοῦ ζημιωθῆναι. — τοὺς γεωργοῦντας, ὑποκμ. τοῦ ζημιωθῆναι ἂν· ὑμῶν, γνκ. διαιρικτ. — ἢ ὅσ' εἰς. . ., β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. — ὅσα (α), σύστοιχ. ἀντικμ. τοῦ δεδαπάνησθε, ὅπερ μέσος πρμμ τοῦ δαπανῶμαι = ἐξοδεύω. — τὸν πρὸ τοῦ πολέμου, ἔννοει τὸν ἀπὸ τοῦ 357 περὶ ἀνακίσεως τῆς Ἀμφιπόλεως πόλεμον, διὰ τὸν ὅποιον ἐδαπανήθησαν ὑπὲρ τὰ 1500 τάλαντα. — ἤξει, μέλλ. ὀρισκ. τοῦ ἤκω = ἔχω ἔλθει. — πόλεμος ἤξει, προσωποποιία· πρβλ. § 15. — νομίσαι, ὑποκμ. τοῦ χρε' ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐνν. ἢ αἰτ. ὑμᾶς· ζημιώσεσθαι (= ζημιωθήσεσθαι), εἰδικ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ νομίσαι. — τῶν πραγμάτων, γνκ. τῆς αἰτίας. — οὐδεμιᾶς ζημίας (δηλ. ὑλικῆς), β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. — τοῖς σώφροσι, δτικ. προσωπκ. (τοῦ κρίνοντος προσώπου ἢ τῆς ἀναφορᾶς).

§ 28. Δοιπόν, ὄλα αὐτὰ ἀφοῦ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας (: ἀφοῦ σκεφθῆτε = συνιδόντας), πρέπει ὄλοι σας ἀνεξαιρέτως (= [ὑμᾶς] ἅπαντας) νὰ βοηθῆτε καὶ νὰ ἀπωθῆτε τὸν πόλεμον πρὸς τὰ ἐκεῖ, οἱ μὲν εὐποροῖ, ἵνα ὀλίγα ἐξοδεύοντες (= μικρὰ ἀναλλισκοντες) χάριν τῶν πολλῶν, τὰ ὅποια ἔχουν — καὶ καλὰ κάνουν (πρὸς τὰ ἔχουν) —, ἀφ' ὀβως καρποῦνται τὰ λοιπά, οἱ δὲ ἔχοντες στρατεύσιμον ἡλικίαν (= τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ [όντας]), ἵνα, ἀφοῦ ἀποκτήσουν (= κησάμενοι) τὴν ἐμπειρίαν τοῦ πολέμου ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Φιλίππου, γίνων φοβεροὶ φύλακες τῆς ἰδικῆς τῶν χώρας, ὄστε νὰ διατηρῆται ἀδολογῆς (= ἀνεραίου = ὄστε

ἀκέραιον εἶναι), οἱ δὲ ῥήτορες, ἵνα ἡ λογοδοσία των διὰ τὰς πολιτικὰς των πράξεις (= αἱ εὐθυναὶ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς) γίνῃ εὐκολος, διότι (= ὡς), ὅποιαν τυχὸν ἔκβασιν λάβουν τὰ πράγματα ποῦ σὰς περικυκλώνουν (= ὅποι' ἄτι' ἂν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πράγματα = ὅποιά τινα ἂν ᾖ τὰ περιστάντα ὑμᾶς πράγματα), τοιοῦτοι κριταὶ θὰ εἰσθε καὶ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἔχουν πραχθῆ ἀπὸ αὐτοὺς (: διότι κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχουν διὰ σὰς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς [πολιτικὰς] πράξεις των). Εἶθε δὲ (τὰ πράγματα) ν' ἀποδοῦν καλῶς (: νὰ πᾶνε καλὰ) (= χρηστὰ δ' εἶη [τὰ πράγματα]) διὰ τὸ καλὸν ὅλων (= παντὸς εἴνεκα).

Παρατηρήσεις.

συνιδόντας, ἄορ. β' μτχ. τοῦ συνορῶ' ἢ μτχ. χρονκ. ὡς ὑποκμ. αὐτῆς ἐνν. ὑμᾶς=ἐπειδὴν (ὕμεῖς) συνίδητε. — βοηθεῖν καὶ ἀπωθεῖν, ὑποκμ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ' ὡς ὑποκμ. τῶν ἀπρομφ. ἐνν. ὑμᾶς' ἀπαντας, κτηγμτκ. προσδ.—βοηθεῖν-ἀπωθεῖν, παρήχησις.—τοὺς μὲν εὐπόρους... τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ (ὄντας)... τοὺς δὲ λέγοντας, ἐπεξηγήσεις τοῦ ἀπαντας.—ἵνα... καρπῶνται, ἵνα... γίνωνται, ἵνα... γίνωνται, τελικαὶ προτάσεις.—ὦν (ἔλξεις ἀντί: ἄ), ἀντικμ. τοῦ ἔχουσι.—καλῶς ποιοῦντες, ἢ μτχ. τροπκ.—ἀναλίσκοντες, μτχ. τροπκ.—ἐν ἡλικίᾳ, ἢ στρατεύσιμος ἡλικία ἦτο ἀπὸ τοῦ 18·60 ἔτους.—κτησάμενοι, μτχ. χρονκ.—ἐπειδὴν κτήσονται.—ἀκέραιου, προληπτικὸν κτηγμ.= ὥστε ἀκέραιον εἶναι.—εὐθυνα, συνήθως κατὰ πληθ. εὐθυναί=λογοδοσία' ἐν Ἀθήναις πάντες οἱ ἄρχοντες μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀρχῆς των ὄφειλον νὰ δώσουν λόγον τῶν πράξεων των.—αὐτοῖς, ποιητικ. αἴτιον τοῦ πεπολιτευμένων.—ὡς... ἔσεσθε, αἰτλγκ. πρότ.—ὅποια... ἂν περιστῆ, ἀναφρκ. ὑποθτκ. πρότ.—ἄττα, ἀντωνμ. ἄορ. οὐδ. γέν.=τινά.—περιστῆ, ἄορ. β' ὑποθτκ. τοῦ περιίσταμαι' τὰ πράγματα, ὑποκμ. (ἄττ. σύντ.) ὑμᾶς, ἀντικμ.—αὐτοῖς, ποιητκ. αἴτιον τοῦ πεπραγμένων.—εἶη, ὡς ὑποκμ. ἐνν. τὰ πράγματα' χρηστὰ, κτηγμ.—παντός, γέν. ἄορ.=πάντων.—εἴνεκα (Ἰωνικῶς)=ἔνεκα, πρόθ. καταχρηστικὴ μὲ γνκ. συντασσομένη καὶ δηλοῦσα—ἐδῶ—σκολόν.

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ Α' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ (*)

A. Προοίμιον (§ 1 - 2 πρὸς αὐτά).

Ἐποδείξεις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τῆς εὐκόλου παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκλογῆς τῆς καλυτέρας γνώμης.

Πρέπει, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ν' ἀκούετε μὲ προθυμίαν τοὺς θέλοντας νὰ σᾶς δίδουν τὴν γνώμην τῶν· διότι εἴσθε ἱκανοὶ ὄχι μόνον νὰ ἐννοήσετε τοὺς προπαρεσκευασμένους λόγους τῶν ρητόρων, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι νὰ διατυπώσετε ἐκ τοῦ προχείρου ὀρθὰς γνώμας· ὡς ἐκ τούτου εὐκόλος ἀποβαίνει εἰς σᾶς ἡ ἐκλογή τῆς καλυτέρας γνώμης, μάλιστα τώρα, ὅτε αὐτὰ τὰ πράγματα σᾶς φωνάζουν ποῖον εἶναι τὸ κατῆκον σας.

B. Διήγησις (§ 2 ἔστι - 15).

I. Ἡ ὑπὸ τῶν Ὀλυνθίων παρεχομένη τώρα εἰς τοὺς Ἀθηναίους εὐκαιρία (§ 2 ἔστι - 11 κρίνεται).

1. Δήλωσις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τῆς γνώμης του περὶ τοῦ πρακτέου (§ 2 ἔστι - 3).

Λοιπὸν ἡ ἰδική μου γνώμη εἶναι νὰ βοηθήσετε εὐθύς τοὺς Ὀλυνθίους μὲ στρατὸν ἀπὸ πολίτας Ἀθηναίους καὶ ὄχι ἀπὸ μισθοφόρους καὶ ν' ἀποστείλετε πρεσβείαν, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους τὴν ἀπόφασίν σας καὶ διὰ νὰ παρακολουθῆ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐν Ὀλύμφῳ πραγμάτων· διότι φόβος εἶναι, μήπως ὁ Φίλιππος ὡς πολυμήχανος καὶ πολὺ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ ἐπωφελητῆ τὰς περιστάσεις κατορθώσῃ νὰ συμφιλιωθῆ πάλιν μετὰ τῶν Ὀλυνθίων.

2. Αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ Ὀλύνθιοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμφιλιωθοῦν μετὰ τοῦ Φιλίππου (§ 4 - 5).

Ἄλλὰ μὴ φοβεῖσθε· ὁ Φίλ., ἂν καὶ οὗτος, ὡς συγκεντρῶν ἐν ἑαυτῷ πάσας τὰς ἐξουσίας, κατὰ πολὺ ὑπερτερεῖ ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ταχείαν καὶ ἔγκαι-

(*) Ἐκαστος τῶν συμβουλευτικῶν λόγων τοῦ Δημοσθένους συνίσταται ἐκ πέντε μερῶν, τοῦ προοιμίου, τῆς διηγήσεως, τῆς προθέσεως, τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἐπιλόγου· ἐκ τούτων τὸ κυριώτερον μέρος εἶναι τὸ τρίτον—ἡ πρόθεσις—, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναπτύσσεται ἡ πρότασις τοῦ ρήτορος· τὸ μέρος τοῦτο προπαρασκευάζει μὲν ἡ διήγησις, συμπληροῖ δὲ καὶ ἐξηγεῖ ἡ πίστις.

ρον διεξαγωγήν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ συμφιλωθῇ μετὰ τῶν Ὀλυνθίων διότι οἱ Ὀλυνθιοὶ α') εἶναι πεπεισμένοι, ὅτι τώρα πολεμοῦν περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς πατρίδος των, β') ἔχουν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν διαγωγήν τοῦ Φιλ. πρὸς τοὺς ἐν Ἀμφίπολει καὶ Πύδνῃ ἀρχηγούς τῶν δημοκρατικῶν καὶ γ') γνωρίζουν ὅτι τύραννος γείτων ἐλευθέρας πολιτείας εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνος.

3. *Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν ὀφείλουσιν τώρα νὰ δράσουν οἱ Ἀθηναῖοι (§ 6-7).*

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν σας ὀφείλετε, ἄνδρες Ἀθην., ν' ἀναλάβετε σοβαρῶς τὸν πόλεμον, μὴ φειδόμενοι χρημάτων καὶ κόπων, τώρα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν διότι ὁ κατὰ τοῦ Φιλίπ. πόλεμος τῶν Ὀλυνθίων, τὸν ὁποῖον ὅλοι πρὸ πολλοῦ ἠῤῥοντο καὶ ἀνέμενον, ἐγένετο μόνος του καὶ κατὰ τὸν συμφωρότερον εἰς σᾶς τρόπον καθόσον οἱ Ὀλυνθιοὶ ὡς ἀναλαβόντες μόνοι των —καὶ οὐχὶ τῇ ἐνεργείᾳ σας— τὸν κατὰ τοῦ Φιλίπ. πόλεμον, δι' ὅσα παρ' αὐτοῦ ἔπαθον καὶ ἐκ φόβου πρὸς τὸ μέλλον, θὰ εἶναι ἀδιάλλακτοι μὲν ἐχθροὶ τοῦ Φιλίπ., σταθεροὶ δὲ σύμμαχοί σας.

4. *Προτροπὴ τοῦ ρήτορος πρὸς τοὺς Ἀθην. καὶ ὑπόδειξις ὑπ' αὐτοῦ τῆς ὀφειλομένης παρὰ τῶν Ἀθην. εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς θεοὺς (§ 8-11 κρίνεται).*

Λοιπὸν τοιαύτην εὐκαιρίαν ἀνεπίστως παρουσιασθεῖσαν δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν νὰ μᾶς διαφύγῃ, ὅπως ἀφήσαμεν ἄλλας εὐκαιρίας τότε, ὅτε δὲν ἐσπεύσαμεν νὰ βοηθήσωμεν τὴν Ἀμφίπολιν, τὴν Πύδναν, τὴν Ποτεΐδειαν, τὴν Μεθώνην, τὰς Παγασὰς καὶ ἄλλας κινδυνευούσας πόλεις καὶ ἔνεκα τούτου κατεστήσαμεν τὸν Φιλίπ. μέγαν καὶ ἰσχυρὸν (§ 8-9). Τουναντίον ὀφειλομεν νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς καὶ νὰ γνωρίζωμεν χάριν εἰς τοὺς θεοὺς, διότι οὗτοι πάλιν παρέχουν εἰς ἡμᾶς συμμαχίαν δυναμένην ν' ἀνισταθμίσῃ τὰς μέχρι τοῦδε ἀπωλείας μας· δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐξομοιούμεθα πρὸς τὸν σπάταλον, ὁ ὁποῖος λησμονεῖ τὸν εὐεργέτην του, εὐθύς ὡς ἐξοδεύσῃ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν (§ 10-11 κρίνεται).

II. *Τὰ ἐκ νέας τινὸς ἀδρανείας τῶν Ἀθηναίων ὀλέθρια ἀποτελέσματα (§ 11 διὸ - 15).*

1. *Ποῖα ἀποτελέσματα θὰ ἔχῃ νέα τις ἀδράνεια τῶν Ἀθηναίων καὶ πόθεν δύνανται οὗτοι νὰ συμπεράνουν αὐτὰ (§ 11 διὸ - 13).*

Ἐὰν ἐξακολουθοῦντες τὴν ἀδράνειάν μας ἀφήσωμεν τὸν Φίλιππον νὰ καταλάβῃ τὴν Ὀλυνθον, οὐδὲν θὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ βαδίσῃ κατὰ τῆς Ἀττικῆς (§ 11 διὸ - 12 βούλεται)· δύνασθε δὲ νὰ συμπεράνετε αὐτὸ ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε πράξεις τοῦ Φιλίππου· οὗτος δηλ. ἐπωφελούμενος τὴν ἰδικήν μας ἀδράνειαν κατέλαβε τὴν Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτεΐδειαν καὶ Μεθώνην, ἐκάνονισεν ὅλα τὰ ἐν Φεραῖς, Παγασαῖς καὶ Μαγνησίᾳ κατ' ἀρέσκειαν, ἐν Θράκῃ βασιλεῖς

ἐξεθρόνισε καὶ ἄλλους ἐγκατέστησε, προσέβαλε τοὺς Ὀλυνθίους καὶ ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, κατὰ τῶν Παιόνων καὶ κατὰ τοῦ Ἀρύββα (§ 12 ἀρα - 13).

2. Ὑπόδειξις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τοῦ κινδύνου, τὸν ὅποιον διατρέχει τὸ ἔδαφος αὐτῆς τῆς πατρίδος (§ 14 - 15).

Ἐὰν ἀπέναντι τῆς ἀόκνου δραστηριότητος τοῦ Φιλίππου ἀντιτάττωμεν τὴν ἀδράνειάν μας, ἀσφαλῶς θὰ μεταφέρωμεν τὸν πόλεμον ἐκ τῆς Μακεδονίας εἰς αὐτὴν τὴν Ἀττικὴν καὶ τότε φοβοῦμαι μήπως, καθὼς οἱ δανειζόμενοι χρήματα μὲ μέγαλον τόκον χάνουν μετὰ ὀλιγοχρόνιον εὐπορίαν τὰ πατρικά των κτήματα, οὕτω καὶ ἡμεῖς φανώμεν, ὅτι μὲ μεγάλην μας ζημίαν ἀπελαύσαμεν τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην, καὶ κινδυνεύσωμεν νὰ χάσωμεν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ ὑπάρχοντά μας.

Γ. Πρόθεςις (§ 16 - 20).

α') Προεισαγωγή (§ 16).

Δήλωσις τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ ρήτωρ θὰ εἴπῃ ὅ,τι θεωρεῖ συμφέρον τῇ πατρίδι.

Τώρα θὰ εἴπω μετὰ θάρρους, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅ,τι θεωρῶ συμφέρον τῇ πατρίδι ἀδιαφορῶν διὰ τὸν κίνδυνον, εἰς τὸν ὅποιον ἐκτίθεμαι καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ πράγματα δὲν ἀποβοῦν κατ' εὐχὴν.

β') Εἶδος καὶ πλήθος τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως (§ 17 - 18).

Πρότασις τοῦ ρήτορος περὶ ἀποστολῆς δύο στρατῶν.

Προτείνω ν' ἀποστείλωμεν δύο στρατοὺς ἐκ πολιτῶν Ἀθηναίων συγκειμένους, τὸν μὲν ἓνα πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων, τὸν δὲ ἄλλον πρὸς λεηλασίαν τῆς χώρας τοῦ Φιλίππου· ἐὰν δὲν ἀποσταλοῦν καὶ οἱ δύο στρατοί, ἀλλ' ὁ εἰς μόνον, ἡ ἐκστρατεία θ' ἀποβῇ ματαία.

γ') Τὰ χρηματικὰ μέσα (§ 19 - 20).

Δήλωσις τοῦ ρήτορος περὶ τοῦ τί ὀφείλουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ πράξουν πρὸς συντήρησιν ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν.

Πρὸς συντήρησιν δ' ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν πρέπει νὰ πράξωμεν τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο ἢ τὰ ὑπάρχοντα θεωρικὰ νὰ χρησιμοποιήσωμεν ὡς στρατιωτικὰ ἢ νὰ συνεισφέρωμεν ὅλοι.

Δ. Πίστις (§ 21 - 27).

I. Ἡ ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Φιλίππου παρεχομένη εἰς τοὺς Ἀθηναίους εὐκαιρία (§ 21 - 24).

1. Αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ παροῦσα θέσις τοῦ Φιλίππου εἶναι κακὴ (§ 21-23).

Τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου δὲν εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν· διότι α') ὁ Φίλιππος, ἐνῶ ἠλπίζεν ὅτι ἐπερχόμενος θὰ κυριεύσῃ τὰ πάντα, ἀνεπίστως εὐρίσκει μεγίστην ἀντίστασιν καὶ τοῦτο τὸν ἀνησυχεῖ καὶ τοῦ προξενεῖ μεγάλην λύπην (§ 21)·

β') οἱ ἐκ φύσεως ἄπιστοι Θεσσαλοὶ ἀπαιτοῦν παρὰ τοῦ Φιλίππου τὰς Παγασάς, τὸν ἐμποδίζουσι νὰ τειχίξῃ τὴν Μαγνησίαν καὶ θέλουσι νὰ μὴ παραχωροῦν πλέον εἰς αὐτὸν τὰς προσόδους ἐκ τῶν λιμένων τῶν καὶ ἀγορῶν (§ 22).

γ') καὶ οἱ Παίονες, οἱ Ἰλλυριοὶ καὶ πάντες οἱ ἄλλοι λαοὶ οἱ ὑποτεταγμένοι εἰς τὸν Φίλιππον, ἀσυνήθεις εἰς τὸ νὰ ὑπακούουσι, εἶναι πρόθυμοι νὰ ἐξεγερθοῦν κατὰ κυριάρχου ὑπερόπτου καὶ ἀλαζόνοιο, ὁποῖος εἶναι ὁ Φίλιππος (§ 23).

2. Τὸ ἐκ τῶν ἡγουμένων συμπέρασμα (§ 24).

Λοιπὸν ὀφείλετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπωφελοῦμενοι τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν σὰς παρέχει ἡ δύσκολος θέσις τοῦ Φιλίππου, νὰ ἐκστρατεύσεται εἰς οἱ ἴδιοι καὶ νὰ ἐξεγείρετε ὅλους τοὺς ἄλλους ἐναντίον του, συλλογιζόμενοι ὅτι καὶ ὁ Φίλιππος θὰ ἔπραττε τοῦτο ἐναντίον σας, ἐὰν ἐλάμβανε παρομοίαν εὐκαιρίαν.

II. Τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχη ἀδράνεια τις τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ παρουσίᾳ περιστάσει (§ 25 - 27).

1. Ὑπόδειξις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τῆς ἐπικειμένης ἐπιδρομῆς τοῦ Φιλίππου εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐν περιπτώσει ἀδιαφορίας τῶν Ἀθηναίων (§ 25 - 26).

Ἐὰν τώρα ἐπωφελοῦμενοι τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν σπεύσετε εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλύμπου, ὁ πόλεμος ἐντοπίζεται ἐκεῖ πρὸς βλάβην τοῦ Φιλίππου· ἐὰν δὲ ὡς ἀδιαφορήσετε καὶ ὁ Φίλιππος κατορθώσῃ νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ὀλύμπου, θὰ ἐπέλθῃ οὗτος μετὰ ταῦτα ἐναντίον μας· διότι α') οὔτε οἱ Θηβαῖοι οὔτε οἱ Φωκεῖς οὔτε ἄλλοι τις θὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν· καὶ β') οὗτος πράγματι ἐπιθυμεῖ νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον μας.

2. Ὑπόδειξις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τῆς ζημίας, τὴν ὁποίαν θὰ ὑποστοῦν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Φιλίππου εἰς Ἀττικὴν (§ 27).

Ἐὰν δ' ὁ Φίλιππος εἰσβάλλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὄχι μόνον μεγίστην ὑλικὴν ζημίαν θὰ ὑποστώμεν, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν, δηλ. θὰ προσάψωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ὄνειδος καὶ κατασχύνην.

Ε. Ἐπίλογος (§ 28).

Παράινεις τοῦ ρήτορος πρὸς πάσας τὰς τάξεις τῶν πολιτῶν καὶ εὐχὴ τούτου.

Λοιπὸν ὅλα αὐτὰ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν σας πρέπει ὅλοι νὰ σπεύδετε εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλύμπου, οἱ μὲν πλούσιοι διὰ νὰ καρποῦνται τὸν πλοῦτον των ἀφόβως, οἱ δὲ στρατεύσιμοι διὰ ν' ἀποκτήσουν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Φιλίπ. τὴν ἐμπειρίαν τοῦ πολέμου καὶ νὰ γίνουσι φοβεροὶ φύλακες τῆς πατρίδος, οἱ δὲ ρήτορες διὰ νὰ δύνανται νὰ λογοδοτοῦν εὐκόλως διὰ τὰς πολιτικὰς των πράξεις.

Εἶθε τὰ πράγματα ν' ἀποβοῦν καλῶς διὰ τὸ καλὸν ὅλων!

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Β' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

§ 1-2. Εἰς πολλὰς μὲν περιστάσεις (=ἐπὶ πολλῶν μὲν [πραγμαμάτων]), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω (=δοκεῖ μοι) ὅτι δύναται καθεῖς νὰ ἴδῃ, ὅτι ἢ ἐκ μέρους τῶν θεῶν εὐνοία πρὸς τὴν πόλιν μας γίνεται φανερά, προπάντων (=οὐχ ἥμισυ) ὅμως εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις· διότι τὸ ὅτι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου, ἔχουν εὐρεθῆ (: φανερωθῆ) (=τό... γεννησθαι), ὅτι κατέχουν (=κεκτημένους) καὶ χώραν γειτονικὴν (πρὸς τὴν χώραν ἐκείνου) καὶ δύναμιν σημαντικὴν (=τινα) καί, τὸ σπουδαιότερον ἀπὸ ἅλα, ὅτι ἔχουν (=ἔχοντας) περὶ τοῦ πολέμου τοιαύτην γνώμην, ὥστε κάθε διαπραγματεύσειν πρὸς συμφιλίωσιν μὲ ἐκείνον (=τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς) νὰ θεωροῦν (=νομίζειν) πρῶτον μὲν ἀναξίαν πίστεως, ἔπειτα δὲ καταστροφὴν τῆς πατρίδος τῶν, (αὐτὸ) ὁμοιάζει παντελῶς μὲ κάποιαν ὑπεράνθρωπον (=δαιμονία τινὶ) καὶ θεῖαν εὐεργεσίαν. Πρέπει λοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ἐξῆς τώρα πλέον (=ἤδη) νὰ κοιτάξωμεν (ἡμεῖς) οἱ ἴδιοι (=σκοπεῖν. [ἡμᾶς] αὐτούς), πῶς δηλαδὴ νὰ μὴ φανῶμεν ὅτι εἴμεθα κατώτεροι ὡς πρὸς τὸν ἑαυτὸν μας ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (: πῶς νὰ μὴ φανῶμεν ὅτι εἴμεθα ἀνάξιοι τῶν εὐεργεσιῶν τῶν θεῶν=ὅπως μὴ δόξομεν εἶναι χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτούς τῶν ὑπαρχόντων [δηλ. ἡμῖν ἐκ τῶν θεῶν]), διότι εἶναι ἐντροπὴ ἢ, διὰ νὰ εἶπω καλύτερον (=μᾶλλον δέ), μεγίστη ἐντροπὴ νὰ ἀποδεικνύμεθα ὅτι ἀφήγομεν νὰ φεύγουν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας (=προϊεμένους) ὄχι μόνον πόλεις καὶ ὄχυραί θέσεις, τῶν ὁποίων ἡμεῖθα κάποιε κύριοι, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι καὶ αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι (μᾶς) παρεσκευάσθησαν ὑπὸ τῆς τύχης.

Παρατηρήσεις.

ἂν ἰδεῖν, εἰδικ. ἀπρμφ. (μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν) ἔξαριτόμενον ἐκ τοῦ δοκεῖ ὡς δοξαστικοῦ=ὅτι ἴδοι ἂν' τις, ὑποκμ. τοῦ δοκεῖ' μοι, δικ. προσωπικῆ.— γιγνομένην, μτχ. κτηγμτκ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ ἂν ἰδεῖν ὡς αἰσθητικοῦ=ὅτι γίγνεται.

Κ. ΚΟΣΜΑ—Δημοσθένους Α' καὶ Β' Ὀλυνθιακός. *Ἐκδ. δ'

3

τὴν εὐνοίαν, ὑποκμ. τοῦ γιγνομένην· φανεράν, κτηγμ.— τῇ πόλει, δικ. ἀντικειμενική εἰς τὸ εὐνοίαν.— ἤκιστα, ἐπίρρ. ποσοτικὸν βαθμοῦ ὑπερθτικ. (δλίγον, ἤττον, ἤκιστα) = ἐλάχιστα, λιτότης (λεκτικὸς τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐκφράζεται τι διὰ τοῦ ἐναντίου ἀρνητικῶς) = μάλιστα = προπάντων.— τό... γεγενῆσθαι, σύναρθρον ἀπρμφ. (πρkm. τοῦ γίγνομαι) χρησιμεῖον ὡς ὑποκμ. τοῦ εἶκοι.— τοὺς πολεμήσοντας, μτχ. ἐπιθτικ. χρησιμεύουσα ὡς ὑποκμ. τοῦ: τὸ γεγενῆσθαι.— καὶ χώραν... καὶ δύναμιν... καὶ τό... , πολυσύνθετον· διὰ τοῦ σχήματος αὐτοῦ ὁ λόγος λαμβάνει δύναμιν καὶ μεγαλοπρέπειαν.— κεκτημένους καί... ἔχοντας, μτχ. κτηγμτκ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ γεγενῆσθαι, διότι τὸ γίγνομαι ἐδῶ = εὐρίσκομαι. φανερώνομαι.— τὸ μέγιστον ἀπάντων, προεξαγγελτικὴ παράθεσις.— ὅστε... νομίζειν, συμπερασμ. πρότ. ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. τοὺς πολεμήσοντας· τὰς διαλλάξας, ἀντικμ. τοῦ νομίζειν· ἀπίστους... ἀνάστασιν, κτηγμ. τῆς πατριδος, γνκ. ἀντικμκ. τοῦ ἀνάστασιν.— εἶκοι, πρkm. με σημ. ἔνεστ. (ὑπερσ. με σημ. παρτκ. ἐφέκειν)· εὐεργασία, ἀντικμ. τοῦ εἶκοι, ὄπερ ὡς ὁμοιότητος σημαντικὸν συντάσσεται με δικ.— δαιμονία καὶ θεία, συνωνυμία πρὸς ζωηροτέραν παράστασιν τῆς ἐννοίας.— σκοπεῖν, ὑποκμ. τοῦ ἀπρσ. δεῖ· ὑποκμ. τοῦ σκοπεῖν ἐννοεῖται τὸ ἡμᾶς· αὐτοῦς, κατηγορηματικὸς προσδιορισμός.— ὅπως μή... , πλαγία ἐρωτικ. πρότ. ἐπεξηγοῦσα τὸ τοῦτο.— χεῖρους, ἐπίθ. συγκρηκ. (κακός, χεῖρων, χεῖριστος).— περὶ ἡμᾶς αὐτοῦς, ἐμπρόθ. προσθ. τῆς ἀναφορᾶς.— τῶν ὑπαρχόντων (οὐδ.), β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— ὡς ἔστι... , αἰτγ. πρότ.— τῶν αἰσχυρῶν, γνκ. κατηγορηματικὴ διαιρητικὴ· ἔστι τῶν αἰσχυρῶν = ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχυρῶν πραγμάτων = εἶναι ἐντροπή· ὑποκμ. τοῦ ἔστι τὸ φαίνεσθαι.— ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, ὁ ρήτωρ ἐπανορθώνει τὴν λέξιν, τὴν ὁποῖαν μετεχειρίσθη (αἰσχυρῶν) οὐχὶ ὡς ἐσφαλμένην, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιφέρει ἄλλο τι μεγαλύτερον σχῆμα ἐπανορθώσεως.— πόλεων καὶ τόπων... συμμάχων καὶ καιρῶν, ἀντικμ. τοῦ προϋεμένου (σημαντικῆς ἀμελείας).— ὦν... κύριοι, ἀναφρκ. πρότ.— ἤμεν, παρτκ. τοῦ εἰμί.— προϋεμένους, ἔνεστ. μτχ. τοῦ προϋεμαι (προϋέμην, προῆσομαι, προεῖμην, προεῖμαι)· ἡ μτχ. κτηγμτκ. ἐκ τοῦ (ἡμᾶς) φαίνεσθαι = ὅτι προϋέμεθα· τὸ φαίνομαι με μτχ.— ἀποδεικνύομαι, εἶναι φανερόν ὅτι, προφανῶς· με ἀπρμφ = φαίνομαι πῶς, παρέχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι.— ὑπὸ τῆς τύχης, ποιητικὸν αἴτιον.— τῶν συμμάχων, δηλ. τῶν Ὀλυνθίων, με τοὺς ὁποῖους οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον συνάψει πλέον συμμαχίαν.— καιρῶν, ἡ ἐκρηξίς τοῦ Ὀλυνθιακοῦ πολέμου ἧτο κατάλληλος περίστασις εἰς τοὺς Ἀθηναίους πρὸς καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου.

§ 3-4. Δοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὲν νὰ ἐκθέσω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς (= τὸ μὲν δεξιέμαι) τὴν (στρατιωτικὴν) δύναμιν τοῦ Φιλίππου καὶ με αὐτοὺς τοὺς λόγους νὰ σᾶς προτρέπω νὰ κάμνετε τὰ πρόποντα, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ὀρθόν (= οὐχὶ καλῶς ἔχειν). Διὰ τὴν Διότη μού φαίνεται ὅτι διὰ, ὅσα δύναται νὰ εἶπη κανεὶς περὶ αὐτῶν (δηλ. περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν σχετιζομένων με αὐτὴν), εἰς ἐκεῖνον μὲν παρέχουν τιμὴν καὶ δόξαν (= φιλοτιμίαν), ἀπὸ ἡμᾶς δὲ δὲν ἔχουν παραχθῆ καλῶς (: εἰς ἡμᾶς δὲ φέρουν ἐντροπήν). Διὸ ἐκεῖνος μὲν ὅσον περισσότερα παρὰ τὴν ἀξίαν του ἔχει κάμει,

τόσον περισσόοερον ἀξιοθαύμαστος εἰς τὰ ὄμματα πάντων (=παρὰ πᾶσι) φαίνεται (: ἀπὸ ὅλους θεωρεῖται)· οἷς δὲ ὅσον χειρότερα ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε (=ἢ προσῆκε) ἔχετε μεταχειρισθῆ τὰς περιουσίας, τόσον μεγαλυτέραν ἐντροπὴν κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ οὐκ ἔχετε ἐπισύρει (:τόσον περισσότερον καταγέλαστοι ἔχετε γίνεσθαι). Αὐτὰ μὲν λοιπὸν θὰ (τὰ) παραλείπω. Διότι· μάλιστα (=καὶ γὰρ), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν κανεὶς ἤθελεν ἐξετάζει (τὰ πράγματα) (=εἴ τις σκοποῖτο [τὰ πράγματα]) ὑπὸ τὴν ἀληθῆ των ὄψιν (: ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν = μετ' ἀληθείας), ἤθελεν ἴδει (=ἂν ἴδοι), ὅτι ἀπ' ἐδῶ ἔχει γίνεσθαι αὐτὸς μέγας καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του (: μετὴν ἀξίαν του). Δι' ὅσα (=ὄν) λοιπὸν ἐκεῖνος μὲν χρεωστῆ χάριν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔχουν διαχειρισθῆ τὰ πράγματα τῆς πόλεως πρὸς τὸ συμφέρον του (=τοῖς πεπολιτευμένοις ὑπὲρ αὐτοῦ), εἰς σᾶς δὲ ἀρομῶζει νὰ (τοὺς) τιμωρήσετε (=δίκην λαβεῖν [παρ' αὐτῶν]), δὲν βλέπω τῶρα τὴν κατάλληλον περίστασιν νὰ (τὰ) λέγω· ὅσα ὁμοῦ καὶ χωρὶς (νὰ εἴπω) αὐτὰ εἶναι δυνατὸν (νὰ τὰ λέγω), (=ἐν [λέγειν]), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ (ὅσα) εἶναι καλύτερον (: ὀφείλιμον) νὰ (τὰ) ἔχετε ἀκούσει ὅλοι οἷς καὶ (ὅσα) δύνανται νὰ φαίνωνται (εἰς σᾶς) ὡς μεγάλα ἀφορμαὶ κατηγορίας (=μεγάλα δνειδῆ) κατ' ἐκείνου, ἂν θὰ ἠθέλατε (=βουλομένοις = εἰ βούλοισθε) νὰ κρίνετε ὀρθῶς, αὐτὰ θὰ προσπαθῆσω νὰ εἴπω.

Παρατηρήσεις

τὸ διεξιέναι καὶ (τὸ) προτρέπειν, σύναρθρα ἀπρμφ. χρησιμεύοντα ὡς ὑποκκ. τοῦ ἔχειν, τὸ ὅποιον εἶναι εἰδικ. ἀπρμφ ἔξαρι. ἐκ τοῦ ἡγοῦμαι ὡς δοξαστικοῦ.—διεξιέναι, ἐνεστ. ἀπρμφ. τοῦ διεξέρχομαι (διεξῆεν καὶ διεξῆα, διέξειμι, διεξῆλθον, διεξελήλυθα, διεξελήλυθεν).—ποιεῖν, τελκ. ἀπρμφ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ προτρέπειν, ὡς προτρεπτικοῦ ἡμᾶς, ἀντικμ. τοῦ προτρέπειν καὶ ὑποκμ. τοῦ ποιεῖν.—ὅτι μοι . . . , αἰτιλγκ. πρότ.—ὄσ' ἂν εἴποι . . . , ἀναφρκ. πρότ.—ἔχειν· πεπερᾶχθαι, ὑποκμ. τοῦ δοκεῖ μοι· ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. τό: πάνθ' ὄσ' ἂν εἴποι τις.—ἐκείνω φιλοτιμίαν, ἀντικείμενα τοῦ ἔχειν=παρέχειν.—ἡμῖν, ποιητικ. αἰτίον τοῦ πεπερᾶχθαι· ἐπὶ πθηκ. πρκμ., πθηκ. ὑπερσυντλκ. καὶ ἐπὶ τῶν εἰς -τος καὶ -τέος ρηματικῶν ἐπιθ. τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς.—ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπερᾶχθαι, κατ' εὐφημισμὸν λέγει τοῦτο ὁ ῥήτωρ ἀντὶ νὰ εἴπῃ: ἡμῖν δ' ἔχειν αἰσχύνην.—ὄαφ . . . τοσοῦτω, αἴται αἰ δτικ. πρὸ τῶν συγκριτκ. δηλοῦν τὸ ποσόν.—πλείονα, ἐπιθ. συγκριτκ. (πολύς, πλείων [οὐδ. πλέον], πλείστος)· ἀντικμ. τοῦ πεποίηκε.—θναυμαστότερος κτηρμ. τοῦ νομίζεται.—ἢ προσῆκε (πρκτ τοῦ προσῆκει), β' ὄρος τῆς συγκρίσεως ὡς ὑποκμ. τοῦ ἀπρσο. προσῆκε ἐννοεῖται τό: κερῆσθαι.—κέρησθε, πρκμ. τοῦ κερῶμαι· τοῖς πράγμασι, ἀντικμ.—ὄφληκατε, πρκμ. τοῦ ὄφλισκάνω (ὄφλισκانون, ὄφλισσω, ὄφρ. β' ὄφλον, ὄφληκα, ὄφληκειν), ὅπερ κυρίως=καταδικάζομαι νὰ πληρώσω πρόσιμον· ἔπειτα ὄφλισκάνω αἰσχύνην=

ἐπίσωρ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου ἐντροπήν. — καὶ γάρ, ὃ καὶ ἀνήκει εἰς ὄλην τὴν διὰ τοῦ γάρ εἰσαγομένην πρότασιν δι' αὐτὸ καὶ γάρ = διότι (ἢ καθόσον) μάλιστα ὅταν ὁ καὶ (τοῦ καὶ γάρ) ἀνήκει εἰς τὴν μετὰ τὸ γάρ λέξιν, τότε τὸ καὶ γάρ = διότι καὶ — εἰ... σκοποῖτο, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: ἐνθὲνδ' ἂν ἴδοι (γ' εἶδος σημ. ἀπληρ. σκέψιν τοῦ λέγοντος). — σκοποῖτο ἐνεστ. εὐκτικ. τοῦ σκοποῦμαι (ἐσκοπούμην. σκέφωμαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμμην). — ἐνθὲνδε, ἐπίρ. τοπικ. δηλοῦν τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἀπὸ ἐδῶ, δηλ. ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκκλησίας, ἐν τῇ ὁποία ὑπῆρχον ρήτορες μισθωτοὶ ὑποστηρίζοντες τὰ συμφέροντα τοῦ Φιλίππου καὶ ἀδρανεῖς ἀκροαταί. — γεγενημένον, μετχ. κατηγρημκ. ἐκ τοῦ ἂν ἴδοι ὡς αἰσθητικοῦ = ὅτι γεγένηται· μέγαν, κτηρημ. — ὦν, γνηκ. τῆς αἰτίας εἰς τὸ: ὀφείλει χάριν καὶ: δίκην λαβεῖν· δίκην λαμβάνω (παρὰ τινος) = τιμωρῶ τινά τὸ πθτικ. τοῦτου δίκην δίδωμί τιμι = τιμωροῦμαι ὑπὸ τινος. — χάριν τοῖς πεπολιτευμένοις, ἀντικείμενα τοῦ ὀφείλει. — προσήκει (ἀπρόσ.), ὑποκμ. αὐτοῦ λαβεῖν· ὑμῖν, δικ. προσωπικ. τοῦ προσήκει καὶ ὑποκμ. τοῦ λαβεῖν. — ἐνι (ἀπρόσ.) = ἐνεστι = εἶναι δυνατόν· ὑποκμ. αὐτοῦ ἐνν. τὸ: λέγειν· ὑποκμ. δὲ τοῦ λέγειν ἐνν. ἐμέ' ἃ, ἀντικμ. τοῦ ἐννοουμένου λέγειν καὶ τοῦ ἀκηκοέναι καὶ ὑποκμ. τοῦ φαίνοιο (ἀτι. σύντ.) — βέλτιόν ἐστι, ἀπρόσ. ἔκφρασις· ὑποκμ. αὐτῆς: ἀκηκοέναι· τούτου δὲ ὑποκμ. ὑμᾶς· πάντας, κτηρημκ. προσδ. τοῦ ὑμᾶς. — οὐείδη, κτηρημ. — φαίνοιο ἂν, ἀπόδοσις τῆς ὑποθτικ. μετχ. βουλομένοις = εἰ βούλοισθε (γ' εἶδος σημ. ἀπληρ. σκέψιν τοῦ λέγοντος).

§ 5. Δοιπὸν τὸ μὲν ν' ἀποκαλῆ (κανεῖς τὸν Φίλιππον) ἐπίσκορον καὶ ἄπιστον χωρὶς νὰ δεικνύῃ (= ἄνευ τοῦ δεικνύναι) τὰς πράξεις (αὐτοῦ, δηλ. τοῦ Φιλ.) (: χωρὶς νὰ τὸ ἀποδεικνύῃ διὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ), (τοῦτο) δύναται νὰ εἴπη κανεῖς (= φήσειεν ἂν τις), ὅτι εἶναι κακολογία ἀβάσιμος (: μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων = κενήν), δικαίως· τὸ δὲ νὰ ἐκθέτῃ ὅλα, ὅσα ἕως τῶρα ἔπραξεν (ὁ Φίλιππος), καὶ στηριζόμενος εἰς ὅλα αὐτὰ (= ἐφ' ἅπασιν αὐτοῖς) νὰ ἀποδεικνύῃ (αὐτόν, ὅτι εἶναι τοιοῦτος, δηλ. ἐπίσκορος καὶ ἄπιστος), (τοῦτο) καὶ λόγου συντόμον συμβαίνει νὰ ἔχη ἀνάγκη (= δεῖσθαι), καὶ διὰ δύο αἰτίας (= δυοῖν ἐνεχ') νομίζω ὅτι συμφέροι νὰ ἔχη λεχθῆ, δηλαδή καὶ διὰ νὰ φαίνεται (: καὶ διὰ νὰ ἀποδεικνύεται = τοῦ τε φαίνεσθαι = καὶ ἔνεκα τοῦ φαίνεσθαι) ἐκεῖνος μηδαμινὸς (: ἀνάξιος λόγου), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἀληθὲς εἶναι, καὶ διὰ νὰ ἴδουν (= καὶ ἰδεῖν = καὶ ἔνεκα τοῦ ἰδεῖν) ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσδλέπουν τὸν Φίλιππον (= τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους τὸν Φίλιππον) ὡς κάποιον ἀκαταμάχητον (: ἀκαταγώνιστον), ὅτι ἔχει ἐξαντλήσει ὅλα τὰ μέσα ἐκεῖνα, μὲ τὰ ὅποια (= διεξελήλυθε πάντα [ἐκεῖνα], οἷς) πρότερον ἐξαιπατῶν ἠδξήθη καὶ ἔγινε μέγας (= μέγας ἠδξήθη) καὶ (ὅτι) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των (= πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν) ἔχουν

φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτὸν (:καὶ ὅτι ἡ αὔξησίς του ἔχει φθάσει πλέον ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος της).

Παρατηρήσεις.

τὸ καλεῖν, ὑποκμ. τοῦ εἶναι, τὸ ὅποιον ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ φήσειεν ἄν' ὑποκμ. δὲ τοῦ καλεῖν ἐνν. τὸ τινα καὶ ἀντικμ. τό: Φίλιππον' ἐπίορκον καὶ ἄπιστον, κτηρμ.—λοιδορίαν, κτηρμ.—τὰ πεπραγμένα, ἀντικμ. τοῦ δεικνύναι' ὡς ποιητικ. αἴτιον τοῦ πεπραγμένα ἐννοεῖται ἡ δίκ. αὐτῶ=ὑπ' αὐτοῦ (δηλ. τοῦ Φιλ.).—φήσεις, ἀφρ. α' εὐδικ. τοῦ φημί.—τὸ δὲ πάνθ'... διεξιόντα... ἐλέγχειν (= τὸ δὲ πάνθ'... διεξιέναι καὶ ἐλέγχειν)... δεῖσθαι, ἡ συντακτικὴ σειρὰ τῶν λέξεων: τὸ δὲ διεξιέναι (τινὰ) πάνθ', ὅσα (Φίλιππος) ἔπραξε πώποτε, καὶ (τὸ) ἐλέγχειν (αὐτὸν τοιοῦτον ὄντα) ἐφ' ἅσας τούτοις, (τοῦτο) καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι.—τὸ διεξιέναι καὶ ἐλέγχειν, ὑποκμ. τοῦ δεῖσθαι, τὸ ὅποιον εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἄπροσ. συμβαίνει.—δεῖσθαι, ἐνεστ. ἀπαρμφ. τοῦ δεῖσθαι' λόγου, ἀντικμ. τοῦ δεῖσθαι.—συμφέρειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐξαστ. ἐκ τοῦ ἡγοῦμαι.—εἰρησθαι, πθηκ. πρηκμ. τοῦ λέγομαι' τὸ εἰρησθαι εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἄπροσ. συμφέρειν' τοῦ δὲ εἰρησθαι ὑποκμ. εἶναι τὸ διεξιέναι καὶ (τὸ) ἐλέγχειν.—τοῦ τε φαίνεσθαι καί... (τοῦ) ἰδεῖν, ἐπεξήγησις τοῦ δυοῖν ἔνεκα' ἐκεῖνον, ὑποκμ. τοῦ φαίνεσθαι' φᾶλλον, κτηρμ.—τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους, μέσος πρηκμ. μη. τοῦ ὑπερεκπλήττομαι.—ἰδεῖν, ὑποκμ. τούτου τό: τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους' τὸν Φίλιππον, ἀντικμ. τοῦ ἰδεῖν.—ὅτι... διεξελέλυθε καὶ (ὅτι) ἤκει..., εἰδικ. καὶ προτ. ἐξαρτῶμεναι ἐκ τοῦ ἰδεῖν.—οἷς, δίκ. ὄργανκ.—παρακρονόμενος, μη. τροπ.' παρακρούομαι, κυρ.—κυτῶ ὀλίγον τὴν ζυγαρίαν ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος (πλαγίως) καὶ ἔτσι ἐξαπατῶ εἰς τὸ ζῦγι' ἔπειτα =ἐξαπατῶ.—μέγας, προληπτικὸν κατηγρμ.—ἠδέξθη καὶ ἐγένετο μέγας.—ἤκει, ὑποκμ. τούτου τὰ πράγματα (ἀττ. σύντ.).—αὐτῶ, δίκ. προσωπκ. ἀντιχαριστική.

§ 6-7. Διότι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος (=ἐγὼ καὶ αὐτός), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θὰ ἐθδεώρουν τὸν Φίλιππον πάρα πολὺ φοβερὸν καὶ ἀξιοθαύμαστον, ἐὰν ἔβλεπον, ὅτι (αὐτός) ἔχει αὐξήθη πράττων τὰ δίκαια (:διὰ πράξεων δικαίων)' τὴν ὁμῶς παραιτηρῶν καὶ ἐξετάζων (τὰ πράγματα) εὐρίσκω, ὅτι τὴν μὲν ἰδικὴν μας ἀπλότητα (: ἡμᾶς τοὺς ἀπλοϊκοὺς) ἐδέλεξε (=προσαγαγόμενον) κατ' ἀρχάς (τότε), ὅτε μερικοὶ (ἀπὸ σᾶς) ἐξεδίωκον ἀπ' ἐδῶ (: ἀπὸ τὸ βῆμα αὐτὸ) τοὺς Ὀλυνθίους (: τοὺς πρέσβεις τῶν Ὀλυνθίων), οἱ ὅποιοι ἤθελον νὰ ὀμιλήσουν πρὸς σᾶς, μὲ τοῦτο τὸ μέσον (=τούτῳ), μὲ τὸ νὰ βεβαιώγη δηλαδὴ (=τῷ φάσκειν), ὅτι θὰ παραδώσῃ εἰς σᾶς τὴν Ἀμφίπολιν, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐπινοήσῃ (=τῷ κατασκευάσαι) τὸ περίφημον ἐκεῖνο μυστικόν (=τὸ ἀπόρητον ἐκεῖνο), τὸ ὅποιον κάποτε διεδίδετο (=τὸ θρυλούμενον ποτε), τὴν δὲ φίλιαν τῶν Ὀλυνθίων (δέλεασε) μετὰ ταῦτα μὲ τὸ νὰ κυριεύσῃ (=τῷ ἐξελεῖν) τὴν Ποιείδειαν, ἣ ὅποια ἦτο ἰδικὴ σας,

καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους του, οἷς, νὰ ἀδικήσῃ, νὰ παραδώσῃ δὲ (αὐτὴν) εἰς ἐκείνους (δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους), τοὺς δὲ Θεσσαλοὺς (ἐδεδέασε) τώρα τελευταῖον μὲ τὸ νὰ ὑποσχέθῃ (= τῷ ὑποσχέσθαι), ὅτι θὰ παραδώσῃ (εἰς αὐτοὺς) τὴν Μαγνησίαν, καὶ μὲ τὸ νὰ ἀναλάβῃ (= [τῷ] ἀναδέξασθαι) νὰ διεξαγάγῃ δι' αὐτοὺς τὸν Φωκικὸν πόλεμον. Γενικῶς δὲ δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἦλθον εἰς σχέσεις μὲ αὐτὸν (= τῶν χρησαμένων αὐτῷ), τὸν ὅποιον δὲν ἔχει ἀπατήσῃ ἐκείνος· δηλαδὴ πάντοτε (= ἀεὶ) ἐξαπατῶν τὴν ἀνοησίαν ἐκάστου ἐκ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν (: ἐξαπατῶν τοὺς ἀνοήτους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐγνώριζον αὐτὸν) καὶ λαμβάνων (αὐτοὺς) μὲ τὸ μέρος του (= προσλαμβάνων [αὐτοὺς]) τοιοῦτοτρόπως ἠδῆξήθη.

Παρατηρήσεις

ἂν ἡγούμην, ἀπόδοσις τῆς ὑποθτικ. προτ. εἰ... ἐώρων (β' εἶδος σημ. τὸ μὴ πραγματικόν). — σφόδρα, ἐπιρρ. προσδιορισμὸς (ἐπιτακτικὸς) τῶν ἐπιθ. φοβερὸν καὶ θαυμαστόν, τὰ ὅποια εἶναι κτηρμ. — πράττοντα, μτχ. τροπικ. προσδιορίζουσα τὴν μτχ. ἠῦξημένον, ἡ ὅποια εἶναι κατηγορηματικὴ ἐξαρωμένη ἐκ τοῦ ἐώρων ὡς αἰσθητικοῦ ρ. = ὅτι ἠῦξεται πράττων τὰ δίκαια. — θεωρῶν καὶ σκοπῶν (συνωνυμία), μτχ. τροπικαί. — εὐρίσκοω τὴν μὲν... ἀνεδέξασθαι, ἡ σ.σ.τ.λ.: εὐρίσκοω (τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τὸ κατ' ἀρχάς... τούτῳ, τῷ φάσκειν παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι... τὴν δ' Ὀλυνθίαν φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἐξελεῖν καί..., Θετταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν τὸν Φωκικὸν πόλεμον. — προσαγαγόμενον, ἀόρ. β' μτχ. τοῦ προσάγομαι ἢ μτχ. κατηγορικ. ἐκ τοῦ εὐρίσκοω = ὅτι προσηγάγετο τὴν εὐήθειαν... τὴν φιλίαν... Θετταλοὺς, ἀντικμ. τοῦ προσαγαγόμενον. — τούτῳ, δτικ. τοῦ ὄργάνου· διασφαεῖται διὰ τῶν: τῷ φάσκειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι. Ἄ τῷ ἐξελεῖν καὶ (τῷ) ἀδικῆσαι... (τῷ) παραδοῦναι... τῷ ὑποσχέσθαι... (τῷ) ἀνεδέξασθαι. — ἀπήλυνον, παρτικ. τοῦ ἀπελάνω (ἀπήλυνον, ἀπελῶ, ἀπήλασα, ἀπελήλακα). — βουλομένους, μτχ. ἐπιθτικ. = οἱ ἐβούλοντο. — διαλεχθῆναι, ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ διαλέγομαι. — φάσκειν, ἔνεσς. ἀπρμφ. τοῦ φάσκω = λεγω, βεβαιώνω. — παραδώσειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἔσστ. ἐκ τοῦ φάσκειν ὡς λεκτικοῦ. — τὸ θρυλούμενον, μτχ. ἐπιθτικ. = ὃ ἐθρυλεῖτο. — τὸ θρυλούμενον ποτ' ἀπόρρητον, βλ. ἐγκεκριμένην ἔκδοσιν Κ. Κοσμᾶ Δημοσθένους Ὀλυνθιακοὶ καὶ Φιλιππικοὶ (σελ. 16 «ἀπόρρητος»). — ἐξελεῖν, ἀόρ. β' ἀπρμφ. τοῦ ἐξαίρω (ἐξήρουν, ἐξαιρήσω. ἐξέϊλον, ἐξήρηκα). — ὑμᾶς, ἐπέξηγησις τοῦ: τοὺς πρότερον συμμάχους ὁ Φίλ. διὰ τῶν περὶ τῆς Ἀμφιπόλεως δοθεισῶν τὸ 358 ὑποσχέσεων εἰς τοὺς Ἀθ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν μὲ αὐτούς. — Θετταλοὺς, ὁ Φίλ. προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ καὶ τῶν Ἀλευσαδῶν ἐξεδίωξε μὲν ἀπὸ τὰς Φερὰς τοὺς τυράννους Λυκόφρονα καὶ Πειθόλοαν (τὸ 352), ἀλλὰ καταλαβὼν τὰς Παγασὰς καὶ τὴν Μαγνησίαν διώκει ὅλην τὴν Θεσσαλίαν καθ' ὃν τρόπον οὗτος ἤθελε. — παραδώσειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἔσστ. ἐκ τοῦ ὑποσχέσθαι, ὅπερ ἀόρ. β' ἀπρμφ. τοῦ

ὑπισχοῦμαι (ὑπισχοῦμαι, ὑποσχέσομαι, ὑπεσχόμην, ὑπέσχημαι, ὑπεσχόμην).—πολεμήσειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ ἀναδέξασθαι· ἐτέθη κατὰ μέλλ. χρόνον, διότι τὸ ἀναδέξασθαι=ὑποσχέσθαι.—τὸν Φωικὸν πόλεμον, βλ. ἐγκεκριμένην ἔκδ. σελ. 94 «Φωικὸς πόλεμος».—τῶν. . . χρησαμένων, γνκ. διαιρικ. τοῦ οὐδείς· αὐτῶ, ἀνικμ. τοῦ: τῶν χρησαμένων (ἐπιθτικ. μτχ.)=ἐκείνων, οἱ ἐχρήσαντο.—πεφανάκιε (πρkm. ὀριστικ. τοῦ φενακίζω), μεταφορὰ τὸ φενακίζω κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν φαλακρῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς φενακίης (=προσθέτου κόμης, περούκας) ἀπατοῦν.—ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων, μτχ. τροπκ.—τῶν ἀγνοούντων, γνκ. διαιρικ. τοῦ ἐκάστων.

§ 8. Ὅπως λοιπὸν διὰ τούτων (δηλ. τῶν ἀγνοούντων τὸν ἀπατηλὸν χαρακτήρα του) ὑψώθη (: ἠϋξήθη) καὶ ἔγινε μέγας (=ἤρθη μέγας), ἐφόσον (=ἤνιχ' =ἤνικα) ἕκαστοι ἐνόμιζον, ὅτι αὐτὸς θὰ κάμῃ κατιτὶ συμφέρον εἰς τοὺς ἑαυτοῦ τῶν, τοιουτοτρόπως ὀφείλει δι' αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν ἰδίων καὶ νὰ κατακρημνισθῇ πάλιν (: καὶ νὰ καταπέση πάλιν ἀπὸ τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει ὑψωθῆ), ἐπειδὴ ἔχει ἀποδειχθῆ (=ἐξελέγκται), ὅτι ὄλα (τὰ) κάμνει (μόνον) διὰ τὸν ἑαυτὸν του (: διὰ τὸ συμφέρον του). Λοιπὸν εἰς τοῦτο μὲν τὸ κρίσιμον σημεῖον (=πρὸς τοῦτο μὲν καιροῦ) διὰ τὸν Φίλιππον, ἄνδρος Ἀθηναῖοι, ἔχουν φθάσει (=πάρεσι) τὰ πράγματα· εἰ δὲ μὴ (=ἦ), ἄς ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα καὶ ἄς δεῖξῃ (=παρελθὼν τις δεῖξάτω = παρελθέτω τις καὶ δεῖξάτω) εἰς ἐμέ, ἢ καλύτερον (=μᾶλλον δὲ) εἰς σᾶς, ἢ ὅτι αὐτὰ, τὰ ὅποια ἐγὼ λέγω, δὲν εἶναι ἀληθῆ, ἢ ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κατ' ἀρχὰς (=τὰ πρῶτ') ἔχουν ἐξαπατηθῆ, εἰς τὸ ἐξῆς (=τὰ λοιπὰ) θὰ (τὸν) πιστεύουν, ἢ ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ, οἱ ὅποιοι παρὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἔχουν ὑποδουλωθῆ, τώρα δὲν ἠθελον γίνε ἐλεύθεροι εὐχαρίστως.

Παρατηρήσεις.

ὥσπερ . . . μέγας, ἀναφρκ. πρότ.: τὸ ὥσπερ ἐπίρρ. ἀναφρκ. τρόπου = ὅπως, καθῶς.—ἤρθη, πθτικ. ἀόρ. ὀριστικ. τοῦ αἵρομαι (ἠρόμην, ἀρθήσομαι, ἤρθην, ἤρμαι, ἤρμην)· ὑποκμ. τοῦ ἤρθη ἐννοεῖται Φίλιππος· μέγας, προληπτικὸν κτγρμ.—ἤρθη καὶ ἐγένετο μέγας.—ἤνιχ' =ἤνικα (χρονκ. σύνδ.)= ὅτε· ἐδῶ=ἐφόσον.—ἤνιχ' ἕκαστοι. . . πράξειν, χρονκ. πρότ. ἢ σ.σ.τ.λ.: ἤνικα ἕκαστοι φόντο πράξειν αὐτὸν τι συμφέρον ἑαυτοῖς· αὐτὸν, ὑποκμ. τοῦ πράξειν, τὸ ὅποῖον εἶναι εἰδικ ἀπρμφ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ φόντο ὡς δοξαστικοῦ ρ.—ὀφείλει, τοῦ ὀφείλω (ὄφειλον, ὀφείλω, ὀφείλῃσιν, ὀφείλῃσιν, ὀφείλῃσιν, ὀφείλῃσιν).—καθαίρεθῆναι, πθτικ. ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ καθαίρουμαι (καθηρούμην, καθαιρέθῃσιν, καθηρέθην, καθήρημαι)· τὸ ἀπρμφ. τελκ. ἐκ τοῦ ὀφείλει (ὁ Φιλ.).—ποιῶν, μτχ. κτγρμτκ. ἐκ τοῦ ἐξελέγκται = ὅτι ποιεῖ· τὸ ἐξελέγκται πθτικ. πρkm. τοῦ ἐξελέγχομαι (ἐξηλεγχόμην, ἐξελεγχθήσομαι,

ἐξηλέγχθη, ἐξελέλεγμαι [ἐξελέλεγξαι, ἐξελέλεγκται κτλ.], ἐξεληλέγμην).— καιροῦ, γνκ. διαιρηκ. τοῦ τοῦτο=τοῦτο τὸ σημεῖον τοῦ καιροῦ=τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον.— πάρεσσι, ὑποκμ. τὰ πράγματα (ἀπ. σύντ.).— Φιλίππῳ, δικ. προσωπκ. ἀντιχαριστική.— ἢ παρελθόν, ὃ ἢ ἐδῶ=εἰ δὲ μὴ, ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει.— ἐμοί, μᾶλλον δ' ἡμῖν, ἐπανόρθωσις· πρβλ. § 2 αὐτῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων.— ἢ ὡς... ἢ ὡς... ἢ ὡς..., εἰδικαί πρστ. ἐκ τοῦ δεξιᾶτο.— οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω=ταῦτα, ἃ ἐγὼ λέγω, οὐκ ἀληθῆ ἐστί.— οἱ ἐξηπατημένοι, μτχ. ἐπιθηκ.=ἐκείνοι, οἱ ἐξηπάτηνται.— τὰ πρώτ'... τὰ λαιπά, ἐπιρρ. προσδιορισμοί.— πιστεύουσι, ἐννοεῖται τὸ ἀντικμ. αὐτῶ.— οἱ δεδουλωμένοι, μτχ. ἐπιθηκ.= οἱ δεδούλωνται (τοῦ ρ. δουλόμαι-οῦμαι).— οἱ δεδουλωμένοι Θετταλοί, ὑπερβολικῶς ὁμιλεῖ ἐδῶ ὁ ρήτωρ· διότι οἱ Θεσσαλοὶ ἐδιοικοῦντο μὲν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀλλὰ δὲν ἦσαν δούλοι αὐτοῦ.— ἐλεύθεροι, κτγρμ. τοῦ οἱ Θετταλοί· ἄσμενοι, β' κτγρμ. ἐπιρρηματικὸν σημαῖνον τρόπον=ἀσμένως.— οὐκ ἂν γένοιτο, ἀπόδοσις τῆς ἐννοουμένης ὑποθηκ. προτάσεως εἰ δύναντο (γ' εἰδος).

§ 9-10. Ἄλλ' ὅμως, ἐὰν κανεῖς ἀπὸ σᾶς παραδέχεται μὲν, ὅτι ταῦτα ἔχουν τοιοῦτοτρόπως. νομίζει ὅμως, ὅτι αὐτὸς διὰ τῆς βίας θὰ διατηρήσῃ τὴν (συμμαχικήν) δύναμίν του (= τὰ [συμμαχικά] πράγματα), διότι· ἔχει προκαταλάβει (= τῶ [= ἔνεκα τοῦ] προσηληφέναι) τὰς ὀχυρὰς θέσεις (= τὰ χωρία) καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα, (οὗτος) δὲν νομίζει ὀρθῶς. Διότι, ὅταν μὲν ἀπὸ (ἀμοιβαίαν) ἀγάπην (= ἐπ' εὐνοίας) συσταθῇ (: ὀργανωθῇ) μία συμμαχία καὶ ἔχουν τὰ ἴδια συμφέροντα ἔλοι (= ταῦτα συμφέροντα πᾶσι) οἱ λιμβάνοντες μέρος εἰς τὸν πόλεμον, (τότε) εἰναι πρόθυμοι (= ἐθέλουσιν) οἱ ἀνθρώποι καὶ νὰ ὑφίστανται μὲξί τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου) (= συμπονεῖν) καὶ νὰ ὑπομένουν τὰς συμφορὰς (αὐτοῦ) καὶ νὰ μένουν πιστοὶ (= μένειν) (εἰς τὴν συμμαχίαν)· ὅταν ὅμως διὰ πλεονεξίας καὶ διὰ κακίας γίνῃ κανεῖς ἰσχυρὸς (= ἰσχύς τις), ὅπως οὗτος, (τότε) ἢ τυχοῦσα ἀφορμὴ καὶ ἢ παραμικρὰ ἀποτυχία ἔλα ἀνεξικριτέως (= ἅπαντα) τὰ ἀνατρέπει καὶ τὰ διαλύει. Διότι δὲν εἰναι δυνατὸν, (βεβαίως) δὲν εἶναι δυνατόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὲ ἀδικίας (= ἀδικοῦντα) καὶ μὲ ἐπιτορκίας (= ἐπιτορκοῦντα) καὶ μὲ ψευδῆ (= πρυνδόμενον) νὰ ἀποκτήσῃ κανεῖς δύναμιν σταθεράν, ἀλλ' ἢ ἀποκτηθεῖσα μὲ τοιαῦτα μέσα δύναμις (= τὰ τοιαῦτα) διὰ μίαν μὲν φορὰν (= εἰς μὲν ἅπαξ) καὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον ἀντέχει (: διατηρεῖται) καὶ μάλιστα πολὺ ἀκμάζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων (= ἠνθήσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν), ἂν τύχῃ (νὰ συμβῇ καὶ τοῦτο, δηλ. νὰ ἀκμάσῃ), μὲ τὸν καιρὸν ὅμως ἀποκαλύπτεται καὶ καταπίπτει φυλλορροοῦσα (= καταρρεῖ) περίξ ἐαυτῆς (: ὀλόγυρά της). Διότι, νομίζω, ὅπως (μῆς) οἰκίας

καὶ (ἐνός) πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτω μέρη πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρότατα, τοιοῦτοτρόπως καὶ τῶν πράξεων αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ βάσεις πρέπει νὰ εἶναι ἀληθεῖς καὶ δίκαιαι. Τοῦτο ὁμως δὲν ὑπάρχει (=οὐκ ἔνι) τώρα εἰς τὰς πράξεις τοῦ Φιλίππου.

Παρατηρήσεις.

εἶ. τις... ἡγεῖται, οἶεται δέ..., ὑποθκ. προτάσεις· ἢ ἀπόδοσις: οὐκ ὀρθῶς οἶεται (ἀ' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—*ἔχειν*, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ ἡγεῖται· ταῦτα (ἀιτ.), ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. *ἔχειν*.—*βία*, δκκ. τοῦ τρόπου.—*καθέξειν*, μέλλ. ἀπρμφ. τοῦ *κατέχω*· τὸ ἀπρμφ. εἰδικ. ἐκ τοῦ οἶεται· αὐτόν, ὑποκμ. τοῦ *καθέξειν*· τὰ πράγματα, ἀντικμ.—*τῷ προσηληφέναι*, σύναρθρον ἀπρμφ. σημαίνον τὴν αἰτίαν—*ἐνεκα* τοῦ *προσηληφέναι* (πρμκ. ἀπρμφ. τοῦ *προλαμβάνω*).—*τὰ χωρία*, ἐννοοῦνται κυρίως αἱ ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ὄχυραί θέσεις τῶν Ἀθηναίων.—*λιμένας*, ἰδίως τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ.—*ὑπ' εὐνοίας*, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ *σοστῆ*.—*ὅταν σοστῆ καὶ συμφέρῃ*, χρονκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: καὶ *συμπονεῖν...* ἐθέλουσιν ἄνθρωποι.—*σοστῆ*, ἄορ. β' ὑποκτικ. τοῦ *συνίσταμαι* (*συνιστάμην, σοστήσομαι, συνέστην, συνέστηκα, συνεστήκειν*).—*τὰ πράγματα*, ὑποκμ. τοῦ *σοστῆ* (ἀιτ. σύν).—*συμφέρῃ*... *φέρειν τὰς συμφοράς*, παρονομασία ἢ παρήχησις—*καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν καὶ μένειν*, τελκ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ ἐθέλουσιν ὡς ἐφετικοῦ ρ.—*ἐκ πλεονεξίας*, ἐμπροθ. προσδ. σημαίνων τὸ ὄργανον.—*ὥσπερ οὗτος* (δηλ. ἰσχυσε), ἀναφρκ. πρότ.—*ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσε*, γνωμικὸν ἄορ. μὲ σημασίαν ἐνεστ.—*ἀναχαίτίζει καὶ διαλύει*.—*ἀνεχαίτισε*, μεταφορὰ· τὸ ρ. κυρίως λέγεται ἐπὶ ἵππου, ὁ ὁποῖος ὀρθούμενος ἢ λακτιζὼν ἀνατρέπει τὸν ἵππεα.—*οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν*, ἐπαναδίπλωσις ἢ ἐπανάληψις· δι' αὐτῆς μετὰ πάθους ἐκφράζεται ἡ πεποίθησις τοῦ ῥήτορος καὶ ἐντυπώνεται τὸ πρᾶγμα ἰσχυρότερον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροατῶν.—*ἔστιν* (ἀπρόσ.), ὑποκμ. αὐτοῦ *κτῆσασθαι*· ὑποκμ. τοῦ *κτῆσασθαι* ἐνν. τό: *τινά*.—*ἀδικοῦντα καὶ ἐπιποροῦντα καὶ ψευδόμενον*, μτχ. τροπκ.—*εἰς μὲν ἀπαξ=εἰς ἀπαξ μὲν*.—*ἀντέχει*, ὑποκμ. τὰ *τοιαῦτα* (ἀιτ. σύντ.)—*ἦνθησε*, γνωμικ. ἄορ.—*ἀνθεῖ* (τὰ *τοιαῦτα*)· καὶ αὐτὸ τὸ ρ. ἐδῶ μεταφορικῶς κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ἀνθέων.—*ἀν τύχη*, ὑποθκ. πρότ.· ἐννοεῖται ἡ κτηγρικ. μτχ. *ἀνθοῦντα* (τὰ *τοιαῦτα*).—*τῷ χρόνῳ*, δκκ. τοῦ χρόνου.—*φωρᾶται...* *καταρρεῖ*, ὑποκμ. τὰ *τοιαῦτα*.—*φωροῶμαι* (*ἐφωροῶμην, ἐφωράθην*), μεταφορὰ· τὸ ρ. κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν κλεπτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνακαλύπτονται κλέπτοντες—*καταρρεῖ*, τοῦ *καταρρέω* (*κατέρροον, καταρροῦσομαι, κατερροῦν, κατερροῦμαι*), μεταφορὰ· τὸ ρ. κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν μαρινομένων ἀνθέων.—*αὐτὰ=εαυτά*.—*ὥσπερ γὰρ οἰκίας...* *οὗτω καί...*, παραβολή.—*οἰκίας καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων*, γγκ. κτητικαὶ τοῦ: *τὰ κάτωθεν*.—*δεῖ*, ὑποκμ. αὐτοῦ τὸ ἀπρμφ. *εἶναι*· τὰ *κάτωθεν*, ὑποκμ. τοῦ *εἶναι*· *ἰσχυρότατα*, κτηγμ.—*προσῆκει*, ὑποκμ. αὐτοῦ τὸ ἀπρμφ. *εἶναι*· τὰς ἀρχὰς καὶ ὑποθέσεις, ὑποκμ. τοῦ *εἶναι*· *ἀληθεῖς καὶ δίκαιας*, κτηγμ.—*ἔνι=ἐνεοῖ*· ἐδῶ τὸ ρ. προσωπικόν· ὑποκμ. αὐτοῦ τό: *τοῦτο*.—*Φιλίππῳ*, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ: *τοῖς πεπραγμένοις*· τὸ ποιητικὸν αἰ-

τιον ἐπὶ πῶτι. πρῶτ., πῶτι. ὑπερουντλ. καὶ ἐπὶ τῶν εἰς -τος καὶ -τέος ρηματικῶν ἐπιθέτων ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς.

§ 11-13. Λέγω λοιπόν, ὅτι πρέπει τοὺς μὲν Ὀλυνθίους νὰ βοηθήσετε καὶ ὅπως προτείνει κανεὶς (νὰ βοηθήσετε) κάλλιστα καὶ τάχιστα, τοιοῦτοτρόπως μοῦ ἀρέσκει (: καὶ ὁποιοῦνδήποτε κάλλιστον καὶ τάχιστον τρόπον βοηθείας προτείνει κανεὶς, οὗτος μοῦ ἀρέσκει)· πρὸς δὲ τοὺς Θεσσαλοὺς νὰ στείλετε πρεσβείαν, ἵνα αὕτη (=ἡ) εἰς ἄλλους μὲν ἀναγγείλῃ ταῦτα (ὅτι δηλαδὴ θὰ βοηθήσετε τοὺς Ὀλυνθίους), ἄλλους δὲ ἐξεγείρῃ (κατὰ τοῦ Φιλίππου)· καθόσον μάλιστα (=καὶ γὰρ) τώρα ἔχουν ἀποφασίσει νὰ ζητήσουν (ἀπ' αὐτὸν) πάλιν (=ἀπαιτεῖν) τὰς Παγασὰς καὶ περὶ τῆς Μαγνησίας νὰ κάμουν διαπραγματεύσεις. Ἔχετε ἕως ἄρ' ὅψιν σας (=σκοπεῖσθε μέντοι), ἄνδρες Ἀθηναῖοι. τὸ ἐξῆς, πῶς δηλαδὴ νὰ μὴ εἴπουν μόνον λόγους οἱ πρέσβεις, οἱ ὁποῖοι θὰ σταλοῦν ἐκ μέρους μας (=οἱ παρ' ἡμῶν [πεμφθησόμενοι] πρέσβεις), ἀλλὰ (πῶς) καὶ κάποιο ἔργον νὰ ἔχουν νὰ παρουσιάσουν· (θὰ ἔχουν δὲ νὰ παρουσιάσουν καὶ κάποιο ἔργον), ἐὰν ἡμεῖς ἔχωμεν ἐκστρατεύσει (=ἐξεληλυθόντων ἡμῶν) ἀξίως τῆς πόλεως (: ὅπως ἀξίζει εἰς τὴν πόλιν) καὶ (ἐὰν) καταγινώμεθα εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου (=καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασι)· διότι πᾶς μὲν ἀνεξαιρέτως λόγος, ἐὰν (: ὅταν) λείπουν τὰ ἔργα, φαίνεται ὡς καιτὶ μάταιον καὶ ἀνωφελὲς (πρᾶγμα), προπάντων δὲ ὁ λόγος ἔ προερχόμενος ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μας πόλιν (=ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως [λόγος])· διότι ὅσον εὐκολώτερον (=ἐτοιμότατα) φαινόμεθα, ἔτι κάμνομεν χρῆσιν αὐτοῦ (=χρησθαι αὐτῷ), τόσον περισσότερον ὄλοι δυσπιστοῦν (: δὲν δίδουν πίστιν) εἰς αὐτόν. Λοιπὸν πολλὴν ἀλλαγὴν καὶ μεγάλην μεταβολὴν πρέπει νὰ δείξετε (: πρέπει νὰ δείξετε. ὅτι πολὺ ἠλλάξατε σάσιον [: διαγωγὴν] καὶ μεγάλως μετεβλήθητε), συνεισφέροντες (χρήματα), ἐκστρατεύοντες (αὐτοπροσώπως), ὅλα ἀνεξαιρέτως ἐκτελοῦντες προθύμως, ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδῃ κανεὶς προσοχὴν εἰς οὗτος (: εἰς τοὺς λόγους σας) (: ἂν θέλετε νὰ λαμβάνῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του, ὅσα λέγετε). Καὶ ἂν θελήσετε αὐτὰ καθὼς πρέπει καὶ μάλιστα εὐθὺς (=καὶ δὴ) νὰ τὰ φέρετε εἰς πέρας (: νὰ τὰ ἐκτελέσετε), (τότε) ὄχι μόνον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἱ σύμμαχοι (=τὰ συμμαχικὰ [πράγματα]) τοῦ Φιλίππου θὰ φανοῦν (: θὰ ἀποδειχθοῦν, ὅτι εἶναι ἀσθενεῖς καὶ ἄπιστοι (πρὸς αὐτόν), ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδιαιτέρον κράτος του καὶ ἡ ἰδιαιτέρα του δύναμις (=τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως = ἡ οἰκεία ἀρχὴ καὶ [οἰκεία] δύναμις) θὰ ἀποδειχθῇ (=ἐξελεγχθήσεται), ὅτι εὐρίσκειται εἰς κακὴν κατάστασιν (=κακῶς ἔχοντα).

Παρατηρήσεις

δεῖν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ φημί ὡς λεκτικοῦ ρ. ὑποκμ. τοῦ δεῖν εἶναι τό: βοηθεῖν ὑμᾶς, ὑποκμ. τοῦ βοηθεῖν' τοῖς Ὀλυμπίοις, ἀντικμ. — και ὅπως τις λέγει..., ἀναφρκ. πρότ. — λέγει, δηλ. βοηθεῖν. ἀρέσκει, ἐδῶ ἀπροσώπως ὑποκμ. τούτου ἐννοεῖται τό: βοηθεῖν' μοι, δτκ. προσωπικ. τοῦ ἀρέσκει. — πέμπειν, τὸ ἀπρμφ. τελκ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ δεῖν' ὑποκμ. τοῦ πέμπειν ἐνν. ὑμᾶς. — ἦ... διδάξει... παροξυνεῖ, ἀναφρκ. τελκ. προτάσεις = ἵνα αὕτη διδάξη... παροξύνῃ. — τοὺς μὲν, δηλ. ἐκείνους τοὺς Θεσσαλοὺς, οἱ ὁποῖοι εἶναι πλέον ἀποφασισμένοι ν' ἀντιστοῦν κατὰ τοῦ Φιλ.—τοὺς δέ, δηλ. ἐκείνους τοὺς Θεσσαλοὺς, οἱ ὁποῖοι εἶναι μὲν δυσηρεστημένοι μὲ τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν τολμοῦν νὰ ἐπέλθουν κατὰ τοῦ Φιλ. — παροξυνεῖ, μέλλ. ὀριστκ. τοῦ παροξύνω (παρῶξνον, παροξυνῶ, παρῶξνα). — ὅπως μὴ... ἐροῦσι... ἀλλὰ και ἔξουσι, πλάγια ἐρωτικ. προτ. ἐπεξηγοῦσαι τὸ τοῦτο. — ἐροῦσι, μέλλ. ὀριστκ. τοῦ λέγω. — δεικνύειν, τελ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ ἔξουσι' ὑποκμ. οἱ πρόσβεις.—ἀλλὰ και ἔργον τι... ἡμῶν κτλ., ἢ μετάφρασις ἐγένετο, ὡς ἐὰν τὸ ἀρχαῖον κείμενον εἶχε οὕτω: ἀλλὰ και ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσι' ἔξουσι δὲ δεικνύειν και ἔργον τι, ἐξεληλυθόντων ἡμῶν κτλ. — ἐξεληλυθόντων, πρkm. μτχ. τοῦ ἐξέρχομαι (ἐξήειν και ἐξῆα, ἐξεῖμι, ἐξήλθον, ἐξελήλυθα, ἐξεληλύθειν).—ἐξεληλυθόντων ἡμῶν και ὄντων γενικαὶ ἀπόλυτοι (ὑποθτκ.).—ἐὰν ἡμεῖς ἐξεληλυθότες ὤμεν και (ἐὰν) ὤμεν.—ὡς ἅπας κτλ., αἰτλγκ. πρότ.—ἅπας λόγος... και κενόν, γνώμη γενικῶς κύρους. — ἀπῆ, ἐνεστ. ὑποκτ. τοῦ ἄπειμι (ἀπό+εἰμι)' ὑποκμ. τὰ πράγματα (ἀττ. σύντ.).—φαίνεται, ὑποκμ. λόγος μάταιον και κενόν, κτγρμ.' αὐτῶ, ἀντικμ. τοῦ χρῆσθαι.—πολλήν και μεγάλην, κτγρμ.' τὴν μετάστασιν... τὴν μεταβολὴν (συνωνυμία), ἀντικμ. τοῦ δεικτέον (ἐστὶν ὑμῖν=δεῖ ὑμᾶς δεικνύται.—εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ποιούντας (ἀούνδετον), μτχ. τροπκ.—ἐξιόντας, ἐνεστ. μτχ. τοῦ ἐξέρχομαι.—κἂν (=και ἂν) ἐθελήσητε, ὑποθτκ. πρότ.' ἢ ἀπόδοσις: οὐ μόνον φανήσεται, ἀλλὰ και... ἐξελεγχθήσεται (δ' εἶδος σημαῖνον τὸ προσδοκώμενον).—ὡς προσήκει, ἀναφρ. πρότ.—περαίνειν, ἐνεστ. ἀπρμφ. τοῦ περαίνω (ἐπέραϊνον, περανῶ, ἐπέρανα)' τὸ ἀπρμφ. τελικόν ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἐθελήσητε.—τὰ συμμαχικά, ὑποκμ. τοῦ φανήσεται (ἀττ. σύντ.). ἔχοντα, κτγρμκ. μτχ. ἐκ τοῦ φανήσεται.—Φιλίππω, δτκ. προσωπικὴ ἀντιχαριστικὴ.—ἐξελεγχθήσεται, πθτκ. μέλλ. ὀριστκ. τοῦ ἐξελέγχομαι' ἔχοντα, μτχ. κτγρμκ. ἐκ τοῦ ἐξελεγχθήσεται.

§ 14-15 αὐτῶ, Διότι γενικῶς μὲν ἡ δύναμις τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους (=ἡ Μακεδονικὴ δύναμις και ἀρχή=ἡ δύναμις τῆς Μακεδονικῆς ἀρχῆς) προστιθεμένη μὲν εἰς ἄλλην δύναμιν (= ἐν μὲν προσθήκη) εἶναι βοήθεια (= μερίς) σημαντικὴ (= τις), ὄχι μικρά, ὅπως παραδείγματος χάριν (= οἶον) ὑπῆρξε κάποτε εἰς σᾶς ἐπὶ (τῆς στρατηγίας) τοῦ Τιμοθέου (: ὅτε ὑπὸ τὸν Τιμόθεον ἐπολεμεῖτε) ἐναντίον τῶν Ὀλυμπίων' ἔπειτα πάλιν (κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν) ἐναντίον τῆς Ποτειδαίας ἡ δύναμις αὕτη ἠνωμένη (μὲ τὴν δύναμιν τῶν Ὀλυμπίων) (= τοῦτο συναμφοτέρον) εἰδείχη σημαντικὴ κάπως (= τι) εἰς τοὺς

Ὀλυνθίους· τώρα δὰ τοὺς Θεσσαλοὺς, οἱ ὁποῖοι ἑστασίαζον καὶ εἶχον περιέλθει εἰς (ἐσωτερικὰς) ταραχάς, τοὺς ἐβοήθησεν ἐναντίον τῆς οἰκογενείας τῶν τυράννων (= ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν)· καὶ (γενικῶς), νομίζω, ὅπου καὶ ἂν προσθήσῃ κανεὶς καὶ μικρὰν ἀκόμη δύναμιν (= κἄν [=καὶ] μικρὰν δύναμιν), ἐξάπαντος (= πάντ') ὠφελεῖ μόνῃ τῆς δυνάμει (ἢ δυνάμει τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους) εἶναι ἀσθενῆς καὶ πλήρης πολλῶν ἐλατιωμάτων. Καθόσον μάλιστα (=καὶ γὰρ) οὗτος μὲ ὅλα αὐτά, διὰ τὰ ὁποῖα κανεὶς ἤθελε θεωρήσει αὐτὸν μέγαν, δηλαδὴ μὲ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἐκατοπρατείας, ἀκόμη ἀσθενεστέραν, ἂπὸ ὅ,τι ἦτο ἐκ φύσεως (= ἢ ὑπῆρχε φύσει), (τὴν) ἔχει καταστήσει πρὸς βλάβην του (= αὐτῷ).

Παρατηρήσεις

μερίς (=βοήθεια), κτηγμ.· τις, ἐπιθτικ. προσδ. τοῦ μερίς· οὐ μικρά· ἐπεξήγησις τοῦ τις.—πρὸς Ποτειδαίαν Ὀλυνθίοις, τὸ 356 ὁ Φίλιππος βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Ὀλυνθίων ἐκυρίευσεν τὴν Ποτειδαίαν.—ἐφάνη, ὑποκμ. τοῦτο· συναμφοτέρον, ἐπιθτικ. προσδ.· τι, κτηγμ. — συναμφοτέρον, οὐδ. τοῦ ἐπιθ. συναμφοτέρος· συνήθως ἐν τῷ πληθ. συναμφοτέροι, αι, α.—Θετταλοῖς στασιαζουσι..., βλ. § 7 «Θετταλοῦς» ἐν σελ. 38.—στασιαζουσι καὶ τεταραγμένοις (συνωνυμία), ἐπιθτικ. κτηγμ. = οἱ ἑστασίαζον καὶ τεταραγμένοι ἦσαν.—ὅποι τις ἂν... πάντ' ὠφελεῖ, γνώμη γενικοῦ κύρους.—ὅποι τις ἂν προσθῆ, ἀναφρκ. πρότ.—προσθῆ, ἄφρ. β' ὑποτικ. τοῦ προστίθῃμι (ἄφρ. προσέθηκα, ὑποτικ. προσθῶ, προσθῆς κλπ.)—κἄν, ἐδῶ=καὶ (ἐπιδοτικὸς.—πάντ(α), αἰτ. τοῦ κατὰ τι=κατὰ πάντα, ἐξάπαντος.—ὠφελεῖ, ὑπόκμ. ἢ μικρὰ δύναμις (προσθεθεῖσα),=ἀσθενῆς καὶ μεστή, κτηγμ.· κακῶν, γνκ. ἀντικμκ. τοῦ μεστή (διότι τὸ μεστὸς ἐπιθ. πληρώσεως σημαντικόν)=καὶ γὰρ, βλ. § 4 ἐν σελ. 36.—ἅπασιν τούτοις, δτικ. ὄργανκ.—οἷς, δτικ. τῆς αἰτίας.—τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἐπεξήγησις τοῦ: ἅπασιν τούτοις.—ἢ ὑπῆρχε (=ἦν) φύσει, β' ὄρος τῆς συγχρίσεως.—κατεσκεύακε, ἐνν. τὸ ἀντικμ. αὐτῆν· ἐπισημειωτέραν, κτηγμ.· αὐτῷ, δτικ. προσωπικ. ἀντιχαριστική.

§ 15 μὴ-16. Διότι μὴ νομίζετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι εἰς τὰ ἴδια πράγματα (= τοῖς αὐτοῖς) εὐχαριστοῦνται (: εὐρίσκουν εὐχαρίσῃσιν) ὁ Φίλιππος καὶ οἱ ὑπήκοοί (του), ἀλλ' αὐτὸς μὲν δόξαν ἐπιθυμεῖ καὶ αὐτὸ (: τὴν ἀπόκτησιν δόξης) μὲ ζῆλον ἐπιδιώκει (= ἐξήλωκε) καὶ εἶναι ἀποφασισμένος (= προσηρῆται) πρᾶττων καὶ κινδυνεύων γὰ πάθη, ἂν συμβῆ (γὰ πάθη) τίποτε (: ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῆ [γὰ πάθη]), ἐπειδὴ ἔχει προτιμήσει (= ἤρημένος) τὴν δόξαν τοῦ γὰ κατορθώσῃ ταῦτα, τὰ ὁποῖα κανεὶς ποτὲ ἕως τώρα (= πάποτε) ἄλλος βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων (δὲν κατώρθωσε), ἀντὶ γὰρ ζῆ ἀσφαλῶς· ἐκεῖνοι δὲ (δηλ. οἱ ὑπήκοοί του) εἰς μὲν τὴν δόξαν, ἢ ὅποια

προέρχεται (= *τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς [γιγνομένης]*) ἀπὸ αὐτὰ (τὰ κατορθώματά του), δὲν μειέχουν, καταπονούμενοι δὲ πάντοτε μὲ τὰς γνωστὰς αὐτὰς ἐκστρατείας του (= *ταῖς στρατείαις ταύταις*) τὰς ἄνω κάτω (: τὰς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ) λυποῦνται καὶ διαρκῶς ταλαιπωροῦνται, διότι οὔτε εἰς τὰς γεωργικὰς τῶν ἐργασίας (= *ἐπὶ τοῖς ἔργοις*) οὔτε εἰς τὰς ἰδιωτικὰς τῶν ὑποθέσεις (= *ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις*) ἀφήνεται ν' ἀσχολοῦνται, οὔτε δύνανται (= *οὐδ'... ἔχοντες*) νὰ διαθέσουν ταῦτα, ὅσα καὶ ἂν παραγάγουν τοιοῦτοτρόπως, ὅπως δύνανται (: νὰ πωλήσουν ὅσα προϊόντα καὶ ἂν παραγάγουν ὅπως ὅπως), διότι εἶναι ἀποκεκλεισμένοι (= *κεκλειμένων*) οἱ εἰς τὴν χῶραν τῶν (ὑπάρχοντες) ἐμπορικῶν λιμένες ἐνεκα τοῦ πολέμου.

Παρατηρήσεις

μὴ οἶσθε (προστικ.), ἀπαγόρευσις· οὔτε ἐπὶ ἔνεστι. καὶ πρκμ. τίθεται εἰς προστικκ. μετὰ τοῦ *μὴ*, ἐπὶ δὲ ἀορίστου συνήθως μὲν εἰς ὑποτικκ., σπανιώτερον δὲ εἰς προστικκ., ἰδίως ἐπὶ τοῦ γ' προσώπου.—*χαίρειν*, ἔνεστ. ἀπρμφ. τοῦ *χαίρω* (*ἔχαιρον, χαίρῃσω*, ἀόρ. β' *ἐχάρην, γέγηθα*)· τὸ ἀπρμφ. εἰδικ. ἔφαρτ. ἐκ τοῦ *μὴ οἶσθε* ὡς δοξαστικοῦ· *Φίλιππον καὶ τοὺς ἄρχομένους*, ὑποκμ. τοῦ *χαίρειν*· εἰς τὸ τοὺς ἀρχομένους ἔνν. τὸ ποιητικ. αἴτιον ὑπ' αὐτοῦ (δηλ. τοῦ Φιλ.) τοῖς αὐτοῖς, ἀντικμ. τοῦ *χαίρειν*.—*ἐξήλωκε*, πρκμ. ὄριστκ. μὲ σπμ. ἐδῶ ἔνεστ. (= *ζηλοῖ*) τοῦ ρ. *ζηλώω*· *τοῦτο*, ἀντικμ.—*προήρηται*, πρκμ. ὄριστκ. τοῦ *προαιροῦμαι* (*προηροῦμην, προαιρήσομαι, προσιλόμην, προήρημαι*).—*πράττων καὶ κινδυνεύων, μτχ. τροπκ.*—*παθεῖν*, τελκ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ *προήρηται*.—*τὴν τοῦ διαπράξασθαι... ἡρημένος*, ὑπερβατόν ἢ σ.σ.τ.λ.: *ἡρημένος τὴν δόξαν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος βασιλεὺς τῶν Μακ. (διεπράξατο), ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς.*—*ἡρημένος, μτχ. αἰτλγκ.*—*ἐπειδὴ ἡρηται* (τοῦ *αἰροῦμαι*).—*τοῖς δέ, δτκ. προσωπκ. τοῦ ἀπρσ. μέτεστι*· ὑποκμ. τοῦ ἀπρσ. ἢ ἀφηρημένη του ἔννοια (= *μετουσία, μετοχὴ ἔστι*)· *τῆς φιλοτιμίας, ἀνικμ.*—*κοπτόμενοι, μτχ. τροπκ.*—*οὔτε ἐώμενοι... οὔτε ἔχοντες, μτχ. αἰτλγκ.*—*διότι οὔτε ἐώνται... οὔτε ἔχουσι.*—*ὅσ' ἂν ποιήσωσι... ὅπως ἂν δύνανται, ἀναφрк. ὑποθτικ. πρότ.*—*διαθέσθαι, ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ διατίθεμαι*· τὸ ἀπρμφ. τελκ. ἐκ τοῦ *ἔχοντες*· τὸ *ἔχω* μετ' ἀπρμφ.—*δύναμαι, κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων, γνκ. ἀπόλυτος (αἰτλγκ.)*—*ἐπειδὴ κεκλειμένα ἐστὶ τὰ ἐμπόρια*· *ἐμπόριον*—ἐμπορικὸς λιμὴν· *ἐμπορία*—ἐμπόριον.

§ 17-18. Λοιπὸν οἱ μὲν περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας πῶς διάκεινται πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπὸ αὐτὰ (ποὺ ἐλέχθησαν) δύνανται νὰ (τὸ) συμπεράνη κανεῖς (= *σκέπαιτο ἂν τις*) ὅχι δυσκόλως· οἱ δὲ περιστοχιζόντες τῶρα αὐτὸν (= *οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες*) μισοφόροι καὶ πεζέταιροι ἔχουν μὲν φήμην (: *φημίζονται μὲν*), διὲ εἶναι ἀξιοθαύμαστοι (στρατιῶται) καὶ καλῶς γυμνασμένοι (= *συγκεκροτημένοι*) εἰς τὰ πολεμικά, ἀλλ' ὅπως ἐγὼ ἤκουον ἀπὸ κάποιον ἐξ ἐκεῖ-

νων, οί ὅποιοι ἔχουν διατρίψει (: ἔχουν διαμείνει) (= τῶν γεγενημένων) εἰς αὐτὴν τὴν (Μακεδονικὴν) χώραν, ὁ ὅποιος δὲν εἶναι καθόλου ἄνθρωπος τοιοῦτος, ὥστε νὰ ψεύδεται (: ὁ ὅποιος εἶναι ἄνθρωπος ἀνίκανος νὰ ψεύδεται), ἀπὸ κανένα ἄλλον (στρατῶν οὗτοι) δὲν εἶναι καλύτεροι (= οὐδένων εἰσι βελτίους = οὐδενὸς [ἄλλου] εἰσι βελτίους [= βελτιόνες]). Διότι, ἐὰν μὲν κανεὶς μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ἀνὴρ ὁπωσδήποτε (= οἶος) ἔμπειρος πολέμου καὶ μαχῶν, τούτους μὲν ὄλους (μοῦ) ἔλεγεν (ἐκεῖνος) ὅτι ἀπὸ φιλοδοξίαν αὐτὸς (ὁ Φίλιππος) τοὺς ἀπομακρύνει (ἀπὸ πλησίον του), ἐπειδὴ θέλει ὄλα τὰ ἔργα (: τὰ κατορθώματα) νὰ φαίνωνται ὅτι εἶναι ἰδικὰ του (διότι προσέτι [= αὖ] ἐκτὸς τῶν ἄλλων [ἐλαττωμάτων του, καθὼς μοῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος], καὶ ἡ φιλοδοξία του εἶναι ἀνυπέβλητος [: δὲν ἔχει ὄρια]). ἐὰν δὲ κανεὶς (μεταξὺ αὐτῶν εἶναι) σάφρων ἢ ἐν γένει (= ἄλλως) δίκαιος, ὁ ὅποιος δὲν δύναται νὰ ὑποφέρει τὴν καθημερινὴν ἀκολασίαν τῆς ζωῆς καὶ τὴν μέθην καὶ τοὺς ἀσέμνους χοροὺς (= κορδακισμούς), ὁ τοιοῦτος (ὅπως μοῦ ἔλεγεν) εἶναι παρηγγκωνισμένος (= τὸν τοιοῦτον παρεῶσθαι) καὶ θεωρεῖται ἀνάξιος λόγου (: δὲν λογαριάζεται διὰ τίποτε = ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρος).

Παρατηρήσεις.

Μακεδόνων, γνκ. διαιρικ. τοῦ οἱ πολλοί.— πῶς ἔχουσι Φιλ., πλαγία ἔρωτικ. πρότ.— σκέψαιτο, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ σκοπῶ ἢ σκοποῦμαι (εσκόπων ἢ εσκοπούμην, σκέψομαι, εσκεψάμην, εσκεμμαι).— ὡς εἰσι θαυμαστοί..., εἰδικ. πρότ. ἐκ τοῦ δόξαν (= φήμην), τὸ ὅποιον ἔχει λεκτικὴν ἔννοιαν.— εἰσι, ὑποκμ.: οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες... θαυμαστοὶ καὶ συγκεροτημένοι, κτηρμ. τὰ τοῦ πολέμου, αἰτ. τοῦ κατὰ τι.— ὡς δ' ἐγὼ ἤκουον..., ἀναφρκ. πρότασις τινος, ἀντικμ. τοῦ ἤκουον τῶν γεγενημένων, μτχ. ἐπιθτικ. χρησιμεύουσα ὡς γνκ. διαιρικ. τοῦ τινος ἄνδρὸς οὐδαμῶς οἴου ψ., παράθεσις εἰς τὸ τινος = ἀνδρὸς οὐδαμῶς τοιοῦτου, ὥστε ψεύδεσθαι.— οὐδένων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— εἰ μὲν γάρ... ἐστι, ὑποθτικ. πρότ.: ἡ ἀπόδοσις: τούτους μὲν... ἔφη (α' εἶδος).— ὄλος ἔμπειρος = τοιοῦτος ὄλος ἔμπειρος = οὐχὶ ἀκριβῶς ἔμπειρος = ὁπωσδήποτε ἔμπειρος.— πολέμου καὶ ἀγόνων, γνκ. ἀντικμνκ. τοῦ ἔμπειρος.— τούτους, κατὰ πληθ., διότι τὸ τις, εἰς τὸ ὅλοιο ἀναφέρεται, εἶναι περιληπτικόν.— φιλοτιμία, δτικ. τῆς αἰτίας.— ἔφη, ὑποκμ.: ἐκεῖνος ὁ ἐν Μακεδονίᾳ διατρίψας.— ἀπωθεῖν, ἐνεστ. ἀφρμφ. τοῦ ἀπωθῶ (ἀπέωθον, ἀπόσω, ἀπέωσα): τὸ ἀφρμφ. εἰδικ. ἐκ τοῦ ἔφη αὐτὸν (τὸν Φίλ.), ὑποκμ. τοῦ ἀπωθεῖν.— βουλόμενον, μτχ. αἰτλγκ. = διότι βούλεται.— δοκεῖν, τελκ. ἀφρμφ. ἐκ τοῦ βουλόμενον τὰ ἔργα, ὑποκμ. τοῦ δοκεῖν αὐτοῦ, γνκ. κατηγορητικ. κτητικῆ.— εἶναι, εἰδικ. ἀφρμφ. ἔξαρκ. ἐκ τοῦ δοκεῖν.— πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις... εἶναι, πολλάκις εἰς τὸν πλάγιον λόγον πρότασις αἰτλγκ. εἰσαγομένη μὲ τὸν γὰρ ἐκφέρεται δι' ἀφρμφ. ἀντὶ νὰ ἐκφέρεται δι' ὄριστικ. ἢ εὐκτικ. τοῦ πλάγιου λόγου = πρὸς γὰρ τοῖς ἄλ-

λοῖς καὶ ἡ φιλοτιμία ἀνυπέρβλητός ἐστι (ἢ εἴη).— ἀνυπέρβλητον. κτηρμ.— εἰ δέ τις (δηλ. ἐστι)..., ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις παρεῶσθαι καί... (=δτι παρεῶσται καί...)· α' εἶδος.—σώφρων ἢ δίκαιος, κτηρμ.—τὴν ἀκρασίαν καὶ μέθην καὶ κορδακισμούς, ἀντικμ. τοῦ φέρειν.—οὐ δυνάμενος, ἐπιθτικ. μη. =ὄς οὐ δύναται.—παρεῶσθαι, πθτικ. πρημ. τοῦ παρωθοῦμαι (παρωθοῦμην, παρώσομαι, παρεωσάμην, παρωσθήσομαι, παρεώσθην, παρέωσομαι)· τὸ ἀρημφ. τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ κατωτέρω εἶναι, εἰδικ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἔφη· τὸν τοιοῦτον (δηλ. τὸν σώφρονα ἢ δίκαιον), ὑποκμ. τοῦ παρεῶσθαι καὶ εἶναι = ὅτι ὁ τοιοῦτος παρεῶσται καὶ ἐν (τῷ) μέρει οὐδενός ἐστι.

§ 19. Λοιπόν, (ὅπως μοῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος), ὑπολείπονται (=λοιποὺς εἶναι) περίξ αὐτοῦ ληστὰι καὶ κόλακες καὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, ὥστε (=οἴους), ὅταν μεθύσουν, γὰ χορεύουν τοιοῦτους χοροὺς (=ὄρχεῖσθαι τοιαῦτα), ὁποῖους ἐγὼ τῶρα διατάζω (: ἐντρέπομαι) γὰ ὀνομάσω πρὸς σᾶς. Εἶναι δὲ φανερόν, ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀληθῆ· διότι καὶ ὄσους ἀπὸ ἐδῶ (δηλ. ἀπὸ τὰς Ἀθήνας) ὄλοι ἐξεδίωκον, ἐπειδὴ ἦσαν (=ὡς ὄντας) πολὺν αἰσχροτέροι ἀπὸ τοὺς ἀγύρτας (=τῶν θαυματοποιῶν), (παραδείγματος χάριν) ἐκεῖνον τὸν περιδότην (=ἐκεῖνον) Καλλίαν, τὸν δεῦλον τῆς πόλεως (=τὸν δημόσιον [δοῦλον]), καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους γελωτοποιούς (=μίμους γελοίων) καὶ ποιητὰς αἰσχροῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια συνθέτουν (=ῶν [=α] ποιῶσι) διὰ τοὺς συναναστρεφόμενους μετ' αὐτῶν (=εἰς τοὺς συνόντας), διὰ γὰ προκληθῆ γέλως (=ἐνεκα τοῦ γελασθῆναι), τοῦτους ἀγαπᾷ καὶ γύρω του ἔχει.

Παράτηρήσεις.

εἶναι, εἰδικ. ἀρημφ. ἐκ τοῦ ἔφη (τῆς προηγουμένης παραγρ.) ὑποκμ. τοῦ ἀρημφ.: ληστὰς καὶ κόλακας καὶ ἀνθρώπους· λοιπούς, κτηρμ.—οἴους... ὄρχεῖσθαι, ἀναφρη. ἀποτελεσματικ. πρότ.=τοιοῦτους, ὥστε ὄρχεῖσθαι· μεθυσθέντας, μη. χρονη. =ὅταν μεθυσθῶσι (πθτικ. ὄρη. α' τοῦ μεθύσομαι) τοιαῦτα, σύστοιχον ἀντικμ. τοῦ ὄρχεῖσθαι = ὄρχεσθαι τοιαῦτας ὄρχήσεις· ὄρχομαι=χορεύω.—οἶα... ὀνομάσαι, ἀναφρη. πρότ.—δὴλόν (ἐστι), ἀπόσ. ἔκφρασις· ὑποκμ. αὐτῆς ἢ εἰδικ. πρότ. ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· ταῦτα, ὑποκμ. ἀληθῆ, κτηρμ.—καὶ γὰρ, ἐδῶ ὁ καὶ ἀνήκει εἰς τὴν μετὰ τὸ γὰρ λέξιν· δι' αὐτὸ καὶ γὰρ=διότι καὶ (βλ. καὶ § 3-4, σελ. 36).—οὓς, ἀντικμ. τοῦ ἀπήλανον.—ὡς ὄντας, μη. αἰτλγκ.—πολύ, ἐπιτείνει τὸ ἀσελεγετέρους (κτηρμ.).—τῶν θαυματοποιῶν, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως· οἱ θαυματοποιοὶ περιερχόμενοι διάφορος πόλεως τῆς Ἑλλάδος ἐπιδείκνουν ἀντὶ χρημάτων διάφορα τερατολογήματα, χοροὺς κ.τ.τ., ἔζων δὲ βίον ἀκόλαστον.—Καλλίαν ἐκεῖνον..., ἐπεξηγήσις τοῦ: οὓς.—τὸν δημόσιον (δοῦλον), οἱ δημόσιοι δεῦλοι ἐξετέλουν καθήκοντα ἀστυνομικὰ καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς γραφεῖς, δῆμιοι, βασιανιστὰι κ.τ.τ.—γελοῖον ῥημάτων, γνη. ἀντικειμενικὰ· ἢ α' εἰς τὸ μίμους, ἢ β' εἰς τὸ ποιητὰς.—μί-

μους γελοίων, πολλοὶ γελωτοποιοὶ ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις· ἐξήκοντα ἐκ τούτων ἀπετέλουν εἶδος συλλόγου καὶ συνερχόμενοι εἰς ναόν τινα τοῦ Ἡρακλείου ἔσκαπτον ὁ εἰς τὸν ἄλλον· εἰς τούτους ὁ Φίλ., ἐπειδὴ πολὺ ἠρέσκετο εἰς τὰ ἀστεία, ἔστειλε τάλαντον, διὰ ν' ἀποστέλλουν εἰς αὐτὸν τὰ ἀστεία τῶν γραπτῶν.—ὦν, ἔλξις ἀντί: ἄ.—συνόντας, ἔνεστ. μυχ. τοῦ σύνειμι (σὺν+εἰμί). — ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (ἀπροσώπως)=ἔνεκα τοῦ γενέσθαι γέλωτα· ἔνεκα, πρόθ. κα- ταχρηστικῆ συντασσομένη με γνκ. καὶ δηλοῦσα—ἐδῶ—σκοπόν.

§ 20-21. Καὶ ὅμως αὐτά, καὶ ἂν κανεῖς (τὰ) θεωρεῖ μικρὰ (: ἀσημαντα), μεγάλα, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀποδείξεις εἶναι τῆς διανοίας αὐτοῦ καὶ τῆς φρονοβλαβείας (του) διὰ τοὺς ὀρθῶς σκεπτομένους (: διὰ τοὺς συνετοὺς ἀνθρώπους = τοῖς εὖ φρονοῦσι). Ἀλλά, νομίζω, τῶρα μὲν (: ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν) ἐπιρρίπτουν σκότος εἰς αὐτὰ (: τὰ σκεπάζουν αὐτὰ) αἱ ἐπιτυχίαι (τοῦ Φιλίππου) (=τὸ κατορθοῦν [τὸν Φίλιππον])· διότι αἱ εὐτυχίαι ἔχουν μεγάλην δύναμιν (= [εἰσὶ] δειναί), διὰ τὰ συγκαλύπτουν τὰ τοιαῦτα αἴσχη· ἐὰν ὅμως (ὁ Φίλιππος) πάθῃ κανὲν ἀτύχημα (=πταίσει τι), τότε αὐτὰ (τὰ αἴσχη του) λεπτομερῶς (=ἀκριβῶς) θὰ καταδειχθῶν (: θ' ἀποκαλυφθῶν μέγρι καὶ τῆς μικροτέρας λεπτομερείας). Νομίζω δ' ἐγὼ τοῦλάχιστον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι (τὸ πρᾶγμα) θὰ φανῆ (= [τὸ ἔργον] δείξειν) ἐκτὸς ὀλίγου χρόνου (=οὐκ εἰς μακρὰν), ἐὰν οἱ θεοὶ θέλουν καὶ σεῖς ἐπιθυμῆτε. Διότι ὅπως ἀκριβῶς (=ὥσπερ) εἰς τὰ σώματα, ἐφόσον (=τέως) μὲν κανεῖς ἔχει τὰς δυνάμεις του (: εἶναι γερός), τίποτε δὲν αἰσθάνεται (ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ σῶμα του σαθρὰ [: βλαψίματα]), ὅταν ὅμως (τοῦ) συμβῇ καμιά ἀσθένεια, (τότε) ὅλα τίθενται εἰς κίνησιν (: ὅλα ἀναφαίνονται), εἴτε (=κἄν) κανὲν κάταγμα εἴτε καμιά ἐξάρθρωσις εἴτε κανὲν ἄλλο σαθρὸν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα (εἰς τὸ σῶμα του σαθρὰ) εἶναι (τοῦτο), τοιοντοτρόπως καὶ τῶν (δημοκρατουμένων) πόλεων καὶ τῶν τυράννων τὰ ἐλαττώματα (=τὰ κακά), ἐφόσον (=ἕως) μὲν πολεμοῦν ἔξω (τῆς χώρας των), εἶναι ἀφανῆ εἰς τὸν λαόν (=τοῖς πολλοῖς), ὅταν ὅμως ἐκτραγῆ γειτονικὸς πόλεμος (: πόλεμος ἐναντίον γειτόνων), (τότε οὗτος, ὁ πόλεμος) ὅλα (τὰ) κάμνει φανερά.

Παρατηρήσεις

ταῦτα, ὑποκμ. τοῦ ἐστὶ καὶ ἀντικμ. τοῦ ἡγεῖται. — καὶ εἰ..., ἡγεῖται, ἐνδοτικῆ πρότ. ἢ ἀπόδοσις: ταῦτα... μεγάλα δείγματα... ἐστὶ.—μικρὰ, κατγμ. ὡς καὶ τὸ: δείγματα· μεγάλα, ἐπιθετικ. προσδ. τοῦ δείγματα. — τῆς γνώμης καὶ κακοδαίμονιάς, γνκ. ἀντικειμνκ. εἰς τὸ δείγματα.—εὖ, ἐπίρρ. τροπκ. (συγκρ. ἄμεινον, ὑπερθ. ἄριστα).—τοῖς εὖ φρονοῦσι, δικ. προσωπκ. τοῦ κρίνοντος προσώπου ἢ τῆς ἀναφορᾶς.—τὸ κατορθοῦν, σύναρθρον ἀπρμφ. (τοῦ κατορ-

θόω-ω) χρησιμεῖον ὡς ὑποκμ. τοῦ ἐπισκοπεῖ.— αἱ εὐπραξίαι δεῖναι συγκρούσαι τὰ δειδή, γνῶμη γενικοῦ κύρους.— δεῖναι, ἐννοεῖται τὸ εἰσι' ὑποκμ. αἱ εὐπραξίαι' δεῖναι, κτηρμ.— συγκρούσαι, τὸ ἀπρμφ. ἐδῶ ὡς προσδιορισμὸς τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ δεῖναι' τὰ δειδή, ἀντικμ. τοῦ συγκρούσαι.— πταίσει, ὑποκμ. ὁ Φίλιπ.— αὐτοῦ, γνκ. κτηρικὴ τοῦ ταῦτα (τὰ δειδή).— ἔμοιγε, δικ. προσωπκ. (δόμοιτκ. ἔγωγε).— δείξειν (ἀμτβτ.), ὑποκμ. τοῦ ἀπρσο. δοκεῖ' ὡς ὑποκμ. τοῦ δείξειν ἐννοεῖται τὸ ἔργον.— ἄν... θέλωσι καὶ βούλησθε, ὑποθτικ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: δοκεῖ... δείξειν (δ' εἰδος σημ. τὸ προσδοκώμενον).— ὥσπερ ἐν τῷ σώματι... οὕτω καὶ..., παραβολή.— τῶς (= ἔως) μὲν ἄν... ἢ τις, χρονκ. πρότ.— ἐρρωμένος, πθτικ. πρκμ. μτχ. τοῦ ῥώννυμι= δυναμώνω' πθτικ. ἀόρ. ἐρρώσθην, πρκμ. ἐρρωμαι (προστικ. ἐρρωσο = χαίρει' ἢ μτχ. ἐρρωμένος ὡς ἐπίθ. = γερὸς, δυνατός).— τις, ὑποκμ. τοῦ ἄν ἢ' ἐρρωμένος, κτηρμ.— ἐπαισθάνεται, ὑποκμ. ἐννοεῖται τὸ τις' οὐδέν, ἀντικμ.— πάντα, ὑποκμ. τοῦ κινεῖται (ἀτκ. σύντ.).— ῥῆγμα (ἐκ τοῦ ῥήγνυμι) κατάγμα, σπάσιμο· στρέμμα (ἐκ τοῦ στρέφω) ἐξάρθρωσις, στραγγούλισμα.— τῶν ὑπαρχόντων, γνκ. διαιρικ. τοῦ ἄλλο τι.— τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων, γνκ. κτηρικαὶ τοῦ: τὰ κακά, τὸ ὅποῖον εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἐστι' ἀφανῆ, κτηρμ.— συμπλαῆ, μεταφορὰ κυρ. τὸ συμπλέκεσθαι λέγεται περὶ ἀθλητῶν, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ τῶν ἀγωνιζομένων καὶ μαχομένων περὶ οἰουδήποτε πράγματος' ἀπὸ τῶν προσώπων δὲ μετηνέχθη ὑστερον καὶ εἰς πράγματα (ὡς: πόλεμος, μάχη συνεπλάκη).— ἐποίησε, γνωμικὸς ἀόρ. μὲ σημ. ἐνεστώτος= ποιεῖ' ὑποκμ. ὁ δμορος πόλεμος' πάντα, ἀντικμ.' ἐκδηλα, κατηρμ.

§ 22-23. Ἐὰν δὲ κανεὶς ἀπὸ σᾶς. ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ βλέπει τὸν Φίλιππον νὰ εὐνοῖται ἀπὸ τὴν τύχην (= εὐτυχοῦντα), δι' αὐτὸ (= ταύτη) τὸν θεωρεῖ φοβερὸν διὰ νὰ (τὸν) πολεμήσῃ κανεὶς (: τὸν θεωρεῖ φοβερὸν ἀντίπαλον), (οὗτος) σκέπτεται μὲν σὰν φρόνιμος ἄνθρωπος· διότι μεγάλη εἶναι ἡ ἐπιρροή τῆς τύχης (: μεγάλην ἐπιρροὴν ἔχει ἡ τύχη (= μεγάλη ῥοπή [ἔστιν ἡ τύχη = μεγάλην ῥοπήν ἔχει ἡ τύχη] ἢ, διὰ νὰ εἶπω καλύτερον (= μᾶλλον δέ), ἡ τύχη εἶναι τὸ πᾶν εἰς ὅλα (= παρὰ πάντα) τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων' ἐν τούτοις ὅμως (= οὐ μὴν ἀλλὰ) ἐγὼ τοῦλάχιστον, ἐὰν κανεὶς ἤθελε μοῦ ἐπιτρέψει νὰ ἐκλέξω (= εἴ τις αἴρεσίν μοι δοίῃ), ἤθελα προτιμήσει (= ἐλοίμην ἂν) τὴν τύχην τῆς ἰδικῆς μας πόλεως ἀπὸ τὴν τύχην ἐκείνου (= ἢ τὴν [τύχην] ἐκείνου), ἂν θὰ ἠθέλατε σεῖς οἱ ἴδιοι (= ἐθελόντων ὑμῶν αὐτῶν) νὰ κάμνετε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει, ἔστω καὶ ὀλίγον (= καὶ κατὰ μικρόν)· διότι βλέπω, ὅτι πολὺ περισσότεροι λόγοι ὑπάρχουν (= πολὺ πλείους ἀφορμὰς ἐνούσας) εἰς σᾶς, διὰ νὰ ἔχετε (= εἰς τὸ ἔχειν) τὴν εὐνοίαν ἐκ μέρους τῶν θεῶν, παρὰ εἰς ἐκεῖνον. Ἀλλὰ, νομίζω, καθήμεθα χωρὶς νὰ κάμνωμεν τίποτε· δὲν εἶναι δὲ δυνατόν (= οὐκ ἐνὶ δέ), ὅταν κανεὶς αὐτὸς ὁ ἴδιος κάθηται ἄργος (= αὐτόν [τινα] ἀργοῦντα), οὐδὲ τοὺς φίλους

του νὰ διατάτῃ νὰ κάμνουν κατιτὶ διὰ τὸν ἐναντίον του, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βεβαίως (= μὴ τί γε δὴ) τοὺς θεοὺς. Λοιπὸν δὲν εἶναι παρὰδοξον, ἐὰν (: διότι) ἐκστρατεύων καὶ κοπιᾶζων ἐκεῖνος αὐτοπροσώπως (= αὐτὸς) καὶ παρευρισκόμενος εἰς ὅλα καὶ μῆτε εὐκαιρίαν μῆτε ἐποχὴν τοῦ ἔτους (= ὥραν) παραλείπων (: ἀφήνων νὰ χαθῆ) ὑπερτερεῖ (= περιγίγνεται) ἡμῶν, οἱ ὅποιοι ἀναβάλλομεν (= μελλόντων) καὶ ἀποφάσεις (μόνον) λαμβάνομεν (= καὶ ψηφίζομένων) καὶ ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν (νέα). Οὐδὲ παραξενεύομαι διὰ τοῦτο ἐγὼ· διότι τὸ ἐναντίον θὰ ἦτο παρὰδοξον, ἂν δηλαδὴ ἡμεῖς, ἐνῶ δὲν κάμνομεν τίποτε ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κάμνουν οἱ πολεμοῦντες (= ὧν [= τούτων, ἀ] προσήκει τοῖς πολεμοῦσι [ποιεῖν]), ἐγινόμεθα ὑπέρτεροι (: ὑπερισχύμεν=περιήμεν) τοῦ Φιλίππου, ὁ ὅποιος (τὰ) κάμνει ὅλα (= [τοῦ Φιλίππου] τοῦ ποιοῦντος πάντα).

Παρατηρήσεις.

εἰ δὲ τις... νομίζει, ὑποθκ. πρότ. ἡ ἀπόδοσις: σὺ φρονος μὲν... χρῆται (α' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—εὐτυχοῦντα, μτχ. κτηγμκ. ἔξαστ. ἐκ τοῦ ὄρων ὡς αἰσθητικῶν=ὅτι εὐτυχεῖ.—ὄρων, μτχ. αἰτλγκ.=ἐπειδὴ ὄρᾳ.—προσπολεμῆσαι, προσδιορισμὸς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπίθ. φοβερόν' ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐννοεῖται τὸ τινὰ καὶ ἀντικμ. ἐνν. τὸ αὐτῶ.—λογισμῶ, ἀντικμ. τοῦ χρῆται, τοῦ ὁποῖου ὑποκμ. τὸ τις —μεγάλῃ ὄσπῃ... μᾶλλον δέ... πράγματα, γνώμη γενικοῦ κύρους.—μεγάλῃ ὄσπῃ, ἐνν. ἐστὶν ἡ τύχη' ἡ τύχη τὸ ὑποκμ. ὄσπῃ, κατηγμ.—μᾶλλον δέ τὸ ὅλον, ἐπανόρθωσις (πρβλ. § 2 «ἔστι τῶν αἰσχωρῶν»).—τὸ ὅλον, κατηγμ.—εἰ τις... δοίη, ὑποθκ. πρότ. ἡ ἀπόδοσις: τὴν τύχην... ἂν εἰλοίμην (γ' εἶδος σημ. ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέγοντος).—αἰρεσίν μοι, ἀντικείμενα τοῦ δοίη (ἀόρ. β' εὐκκ. τοῦ δίδωμι).—εἰλοίμην, ἀόρ. β' εὐκκ. τοῦ αἰροῦμαι.—ἐθέλοντων ὑμῶν αὐτῶν, γνκ. ἀπόλυτος (ὑποθκ.)=εἰ ἐθέλοιτε ὑμεῖς αὐτοί.—ἂ προσήκει, ἀναφκ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ ποιεῖν' ὑποκμ. τοῦ προσήκει ἐνν. τό: ποιεῖν.—ἢ τὴν (τύχην) ἐκεῖνου, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως, διότι τὸ εἰλοίμην ὡς ρ. σημαῖνον προτίμησιν ἔχει συγκριτικὴν ἐννοίαν· ὁ α' ὄρος τῆς συγκρ.: τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην.—πλείους ἀφορμᾶς... ὑμῖν... ἢ κείνω, διότι σεῖς μὲν εἴσθε εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, ἐκεῖνος δὲ ἐπίορκος καὶ ἄδικος καὶ πλεονέκτης.—ἀφορμᾶς, ὑποκμ. τοῦ ἐνούσας, τὸ ὁποῖον εἶναι μτχ. κτηγμκ. ἐκ τοῦ ὄρω=ὅτι ἀφορμαὶ ἐνεῖσιν.—ἢ κείνω, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως· ὁ α': ὑμῖν.—ποιοῦντες, μτχ. τροπκ.—ἐνε=ἐνεσσι (ἀπρόσ.) ὑποκμ. τοῦτον τό: ἐπιτάττειν' ὑποκμ. τοῦ ἐπιτάττειν ἐννοεῖται τὸ τινὰ ἀργοῦντα, μτχ. χρογκ.' ὑποκμ. αὐτῆς τὸ τινὰ, αὐτὸν κατηγορηματικὸς προσδ.=ὅταν τις αὐτὸς ἀργῆ' ποιεῖν, τελκ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ ἐπιτάττειν' τοῖς φίλοις, ἀντικμ. τοῦ ἐπιτάττειν καὶ ὑποκμ. τοῦ ποιεῖν' τοῖς θεοῖς, ἀντικμ. τοῦ ἐπιτάττειν.—θαυμαστόν ἐστι, ἀπρόσ. ἐκφρασις· ὑποκμ. αὐτῆς εἶναι ἡ ἐπομένη αἰτλγκ. πρότ.: εἰ... περιγίγνεται' μετὰ τὰ ψυχικοῦ πάθους σημαντικά ρ. (χαίρω, θαυμάζω κ.τ.τ) ἢ μετὰ τὰς ταυτοσήμους ἀπροσώπως

ἐκφράσεις (*αἰσχρὸν ἔστι, θαυμαστόν ἔστι* κ.τ.τ.) τὸ αἷτιον τοῦ ψυχικοῦ πάθους ἐκφέρεται ὄχι μόνον διὰ τοῦ αἰτλγκ. ὅτι, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ εἰ (ὡς αἷτιο λογικοῦ). — *στρατευόμενος καὶ πονῶν καὶ παρῶν καὶ παραλείπων*, μτχ. τροπκ. — *αὐτός*, κτγρμκ. προσδ. — *ἡμῶν*, ἀντικμ. τοῦ *περιγίγνεται*. — *μελλόντων καὶ ψηφισομένων καὶ πυνθανομένων*, μτχ. ἐπιθκ. = *οἱ μέλλομεν καὶ ψηφισόμεθα καὶ πυνθανόμεθα*. — *τοῦναντίον*, ὑποκμ. τοῦ ἦν· *θαυμαστόν*, κτγρμ. — *εἰ . . . περιῆμεν*, ἐπεξήγησις εἰς τό: *τοῦναντίον*. — *μηδὲν ποιοῦντες*, ἢ μτχ. ἐνδtk. = *εἰ καὶ μηδὲν ποιοῦμεν*. — *ὧν . . . προσήκει (ποιεῖν)* = *τούτων* (γγκ. διαιρηκ.), ἢ *προσῆκει (ποιεῖν)*. — *τοῖς πολεμοῦσι*, δικ. προσωπκ. τοῦ *προσῆκει*. — *περιῆμεν*, πρtk. τοῦ *περίεμι (περὶ+εἰμί)*· ἀντικμ. τούτου ἐννοεῖται τὸ *Φιλίππου*· τοῦ *ποιοῦντος*, μτχ. ἐπιθκ. = *ὅς ποιεῖ*.

§ 24-25. Ἄλλὰ δι' ἐκεῖνο (: διὰ τὸ ἐξῆς) παραξενεύομαι, ἐὰν (: διότι) ἐναντίον μὲν τῶν Λακεδαιμονίων κάποτε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξηγέρθητε (= ἀντήρατε) πρὸς προσίαιαν τῶν δικαίων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐνῶ ἦτο δυνατόν εἰς σᾶς (= ἐξὸν ὑμῖν) πολλάκις πολλὰ ἰδιαιτέρως νὰ ὠφεληθῆτε, δὲν (τὸ) ἠθελήσατε, ἀλλὰ διὰ νὰ εὗρον οἱ ἄλλοι τὰ δίκαιά των, ἔδαπανᾶτε τὰ ἰδικὰ σας χρήματα (= τὰ ὑμέτερα αὐτῶν [χρήματα]) συνεισφέροντες καὶ διεκινδυνεύατε πρῶτοι εἰς τὰς μάχας (= προυκινδυνεύετε) ἐκστρατεύοντες (προσωπικῶς), τώρα δὲ δὲ διστάζετε (: βαρύνεσθε) νὰ ἐκστρατεύσετε (= ἐξιέναι) καὶ ἀναβάλλετε νὰ συνεισφέρετε χάριν τῶν ἰδικῶν σας κτήσεων (= ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων), καὶ τοὺς μὲν ἄλλους (Ἑλληνας) ἔχετε σώσει πολλάκις ὅλους (μαζὶ) καὶ χωριστὰ κάθε ἓνα ἐξ αὐτῶν (= καθ' ἓν αὐτῶν) μὲ τὴν σειρὰν (= ἐν μέρει), ἐνῶ δὲ ἔχετε χάσει (= ἀπολωλεκότες) τὰς ἰδικὰς σας κτήσεις, κάθεσθε (καὶ δὲν κάμνετε τίποτε). Δι' αὐτὰ παραξενεύομαι, καὶ ἀκόμη πρὸς τούτοις (παραξενεύομαι), ἐὰν (: διότι) κανεὶς ἀπὸ σᾶς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δὲν δύναται νὰ σκεφθῆ, πόσον χρόνον πολεμεῖτε ἐναντίον τοῦ Φιλίππου, καὶ ἐνῶ τί ἐκάμνετε σεῖς (= τί ποιοῦντων ὑμῶν) ἔχει παρῆλθαι αὐτὸς ὁ χρόνος (: καὶ μὲ ποίας πράξεις σας ἔχει περάσει αὐτὸς ὁ χρόνος). Διότι γνωρίζετε βεβαίως τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ ἐνῶ (σεῖς) οἱ ἴδιοι ἀνεβάλλετε (νὰ πράξετε τὰ πρόποντα), ἐνῶ ἠλπίζετε, ὅτι κάποιοι ἄλλοι (= ἐτέρους τινὰς) θὰ πράξουν (αὐτὰ), ἐνῶ κατηγοροῦσατε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον (ὡς αἷτιον τῶν ἀτυχημάτων), ἐνῶ ἐδικάζετε (τοὺς στρατηγούς ὡς ἀνικάνους), ἐνῶ πάλιν ἠλπίζετε (εἰς αὐτούς), ἐνῶ σχεδὸν ἐκάμνετε τὰ ἴδια, τὰ ὅποια ἀκριβῶς τώρα δὲ (κάμνετε), ὅλος (αὐτὸς) ὁ χρόνος ἔχει περάσει.

Παρατηρήσεις.

ἐκεῖνο (= τόδε), ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ: εἰ Λακ. . . κάθησθε ὁ εἰ ἀνήκει

εις τά: ἀντήρατε καὶ οὐκ ἤθελέρατε, ἀλλ' ἀνηλίσκετε καὶ προκινδυνεύετε, νυνὶ δὲ ὀκνεῖτε καὶ μέλλετε, καὶ σεσώκατε μὲν... κάθησθε δέ' περὶ τοῦ θαναμάζω, εἰ βλ. ἀνωτέρω § 23 «θαυμαστόν ἐστι, εἰ».—ποτέ, δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον (378), ὅτε οἱ Λακεδ. παρὰ τὴν Ἀντακίδειον εἰρήνην, ἣ ὁποῖα ἐξησφάλισεν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, κατέλαβον τὴν Καδμείαν, τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θηβῶν τότε οἱ Ἀθ. συμμαχήσαντες μὲ τὸς Θηβαίους ἐκηρύχθησαν καὶ τῶν Λακεδ.—ἀντήρατε, ἀόφ. α' ὀριστικ. τοῦ ἀνταίρω (ἀντήρον, ἀνταρῶ, ἀντήρα, ἀντήρα).—πολλά, σύστοιχον ἀντικμ. τοῦ πλεονεκτῆσαι, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἐξόν.—ἐξόν, αἰτ. ἀπόλυτος (ἐνδτικ.)= εἰ καὶ ἐξῆν' ὑμῖν, δτικ. προσωπκ.—ἴνα τύχῃσι... , τελκ. πρότ. τῶν δικαίων, ἀντικμ. τοῦ τύχῃσι.—τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, ὅταν ὑπάρχη ταυτότης τοῦ ὑποκμ. τῆς προτάσεως καὶ τοῦ διὰ τῆς κτητικῆς ἀντιωνυμίας δηλουμένου προσώπου, τότε ἐπὶ ἐμφάσεως ἀντὶ τῶν ἀπλῶν ἡμέτερος, ὑμέτερος τίθεται τὸ ἡμέτερος αὐτῶν (= ἰδικός σας), ὑμέτερος αὐτῶν (= ἰδικός σας).—εἰσφέροντες, στρατευόμενοι, μτχ. τροπκ.—προκινδυνεύετε = προεκινδυνεύετε.—ὑπὲρ τῶν ὑμ. κτημάτων, δηλ. τῆς Ἀμφίπολεως, Πύδνης, Μεθώνης, Ποτειδαίας καὶ πολλῶν ἄλλων πόλεων καὶ νήσων, τὰς ὁποίας εἶχε καταλάβει ὁ Φίλ.—πάντας... καθ' ἑν' αὐτῶν, οἱ Ἀθ. ὄχι μόνον πάντας τοὺς Ἕλληνας ἔσωσαν κατὰ τοὺς περικύκλους πολέμους, ἀλλὰ καὶ χωριστὰ κάθε ἓνα ἐξ αὐτῶν ὅπως τοὺς Θηβαίους ἀπὸ τοὺς Λακεδ., τοὺς Λακεδ. ἀπὸ τοὺς Θηβαίους, τοὺς Εὐβοεῖς ἀπὸ τοὺς Θηβαίους—ἀπολωλέκατες, προκμ. μτχ. τοῦ ἀπόλλυμι' ἢ μτχ. ἐνδτικ.—εἰ καὶ ἀπολωλέκατε.—καὶ ἔτι πρὸς τοῦτοις, δηλ. θαναμάζω, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔξαρχ. τὸ εἰ μθδεῖς... δύναται.—πόσον πολεμεῖτε, καὶ τί... , πλάγια ἐρωτημκ. προτ. ἐκ τοῦ λογισασθαι.—πόσον χρόνον, ὁ πόλεμος ἔρχεν ἀρχίσει ἀπὸ τοῦ 357, ἀφ' οὗ ὁ Φίλ. κατέλαβε τὴν Ἀμφίπολιν' ἐπομένως οἱ Ἀθ. ἐπολέμουν ἐπὶ 9 ἔτη.—τί, ἀντικμ. τοῦ ποιοῦντων—ποιοῦντων ὑμῶν, γνκ. ἀπόλ. (χροнк.)=ἐν φ' τί ὑμεῖς ἐποιεῖτε.—ἴσατε, β' πληθ. πρὸς. ὀριστικ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω.—δτι... ὁ χρόνος διελήλυθε, εἰδικὴ πρότ. χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπεξήγησις τοῦ τοῦτο.—μελλόντων, ἐλπίζόντων, αἰτιωμένων, κρινόντων, ἐλπίζόντων, ποιούτων, γνκ. ἀπόλ. (χροнк.) σχῆμα ἀσύνδετον.—ἐτέρους τινάς, ἔννοσι τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς στρατηγούς Χαρίδημον καὶ Χάρητα.—κρινόντων, ὑπονοεῖ τὰς δίκας τῶν στρατηγῶν Χάρητος, Καλλισθένους, Αὐτοκλέους κ.ἄλ. κατηγορηθέντων ἐπὶ ἀνικανότητι.—πάλιν ἐλπίζόντων, οἱ Ἀθ. τοὺς ἰδίους στρατηγοὺς, τοὺς ὁποίους ἐδίκασον ὡς ἀνικάνους, μετ' ὀλίγον ἐκάλουν πάλιν καὶ ἐνεπιστεύοντο εἰς αὐτοὺς τὴν διαχείρισιν τῶν πολεμικῶν υποθέσεων, ἐλπίζοντες ὅτι αὐτοὶ θὰ πράξουν τὰ ὠφελιμώτατα.—ταῦθ' (= ταῦτά), κρᾶσις=τὰ αὐτά.—ἄπερ νυνὶ (δηλ. ποιεῖτε), ἀναφκ. πρότ.

§ 26. Ἐπειτα τόσον ἀπερίσκεπτοι εἰσθε (= οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε διὰ τῶν πράξεων, διὰ τῶν ὁποίων (= [διὰ τῶν πράξεων], δι' ὧν) τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἀπὸ καλὰ ἔχουν γίνεαι ἄθλια (: ἀπὸ τὴν καλὴν κατάστασιν ἔχουν περιέλθει εἰς κακίην), διὰ τούτων τῶν ἰδίων (= διὰ τούτων τῶν αὐτῶν) πράξεων ἐλπίζετε, ὅτι ἀπὸ ἄθλια αὐτὰ θὰ γίνων (πάλιν) καλὰ; Ἀλλὰ τοῦτο βε-

βαίως (= **τουτό γε**) οὔτε λογικόν οὔτε φυσικόν (= **φύσιν ἔχον**) εἶναι. Διότι πολὺ εὐκολώτερον ἐκ φύσεως εἶναι (= **πέφυκε**) (τὸ) νὰ φυλάττουν (οἱ ἄνθρωποι) κάθε πράγμα (= **πάντα**), ὅταν (τὸ) ἔχουν, παρὰ (τὸ) νὰ (τὸ) ἀποκτήσουν. Τώρα δὲ καμία μὲν κτήσις ἀπὸ τὰς προτέρας (κτήσεις μας) δὲν (μᾶς) ὑπολείπεται (= **οὐδὲν μὲν τῶν πρότερον [κτημάτων] λοιπὸν ἐστὶν [ἡμῖν]**) ἀπὸ τὸν πόλεμον (: καμίας κτήσιν... δὲν μᾶς ἀφῆκεν ὁ πόλεμος [δὲ κατὰ τοῦ Φιλίππου]); διὰ νὰ τὴν φυλάξωμεν (= **ὄ τι φυλάξωμεν**), νὰ ἀποκτήσωμεν δὲ εἶναι ἀνάγκη (= **δεῖ**). Ἡμῶν τῶν ἰδίων λοιπὸν ἔργον τοῦτο (εἶναι) τώρα πλέον (= **ἤδη**).

Παρατηρήσεις.

ἀγνωμόνος, ἐπίρρ. τροπκ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγνώμων=ἀνόητος.—ὥστε... διὰ τούτων ἐλπίζετε, συμπερασμ. πρότ.—δι' ὧν... γέγονε, ἀναφρκ. πρότ.—ἐκ χρηστών, ἐδῶ ἢ ἐκ μετὰ γνκ. σημαίνει μεταβολὴν καταστάσεως.—γέγονε, πρkm. τοῦ εἰμί' τὰ πράγματα, ὑποκμ. (ἀττ. σύντ.) φαῦλα, κτgr.—γενήσεσθαι, εἰδικ. ἀπρμφ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἐλπίζετε' αὐτὰ (αἰτ.), ὑποκμ. τοῦ γενήσεσθαι' χρηστά, κτgrm.—εὐλόγον - ἔχον φύσιν (= φυσικόν), κατηγορούμενα τοῦ τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποκμ. τοῦ ἐστι.—πολὺ ῥῶον... πέφυκε, γνώμη γενικοῦ κύρους.—(τὸ) φυλάττειν, ὑποκμ. τοῦ πέφυκε (πρkm. ἐνεργητ. μὲ πθτκ. σημ. τοῦ φύμαι, ἐφνύομην, φύσομαι, ἐφυν, πέφυκα)' ῥῶον, κτgrm.—ἢ (τὸ) κτήσασθαι, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως' ὁ α' ὄρος: (τὸ) φυλάττειν' πάντα, ἀντικμ. τῶν ἀπρμφ. φυλάττειν καὶ κτήσασθαι' ὡς ὑποκμ. δὲ αὐτῶν ἔνν.: τοὺς ἀνθρώπους' ἔχοντας, μτχ. χροнк.—ὅταν ἔχωσι.—ὄ τι φυλάξωμεν, ἀναφρκ. τελκ. πρότ.—ἵνα τοῦτο φυλάξωμεν.—οὐδὲν, ὑποκμ. τοῦ ἐστι' λοιπόν, κτgrm.—ὑπὸ τοῦ πολέμου, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ ἐστι λοιπόν, διότι τοῦτο=ὑπολείπεται (πθτκ.).—τῶν πρότερον (κτημάτων), γνκ. διαιρητκ. τοῦ οὐδὲν.—κτήσασθαι, ὑποκμ. τοῦ ἀπρσο. δεῖ' ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐννοεῖται τὸ: ἡμᾶς.—τοῦτο (δηλ. τὸ κτήσασθαι), ὑποκμ. τοῦ ἐννοουμένου ἐστί' ἔργον, κτgrm.

§ 27. Λέγω λοιπόν, διὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεισφέρετε χρήματα, σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἐκστρατεύετε (= **[ὕμᾶς] αὐτοὺς ἐξιέναι**) προθύμως, κανένα (ἀπὸ τοὺς στρατηγούς) νὰ μὴ κατηγορήτε, προτοῦ νὰ γίνετε κύριοι τῶν πραγμάτων (: προτοῦ νὰ νικήσετε τὸν Φίλιππον), τότε δὲ (δηλ. μετὰ τὴν νίκην σας), ἀφοῦ κρίνετε (τοὺς στρατηγούς) ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων (των), τοὺς μὲν ἀξιότους ἐπαίνου νὰ τιμᾶτε (: νὰ ἀνταμείβετε), τοὺς δὲ ἀδικοῦντας (: τοὺς δὲ παραμελοῦντας τὸ καθῆκον των) νὰ τιμωρήτε, τὰς δὲ προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) νὰ ἀφαιρέσετε (καθῶς) καὶ τὰς ἐκ μέρους σας (: τὰς ἰδικὰς σας) ἐλλείψεις· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν (: δὲν ἐπιτρέπεται = **οὐκ ἐστι**) νὰ ἐξετάσετε αὐστηρῶς (πικρῶς), τί ἔχειπραχθῆ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐὰν πρῶτον δὲν ἐνεργηθοῦν (: δὲνπραχθοῦν)

(= ἄν μὴ πρῶτον ὑπάρξῃ) ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδίους τὰ πρόποντα (: ἐὰν πρῶτον δὲν ἐκτελέσετε σεῖς οἱ ἴδιοι τὸ καθήκον σας).

Παρατηρήσεις.

δεῖν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ φημί· ὑποκμ. τοῦ δεῖν τὰ ἀπρμφ. εἰσφέρειν, ἐξεῖναι, αἰτιάσθαι, τιμᾶν, κολάζειν, ἀφελεῖν· ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. ἐνν. τὸ ὑμᾶς — χρήματα, ἀντικμ. τοῦ εἰσφέρειν.—αὐτούς, κατγρμ. προσδιור. τοῦ ἐννοουμένου ὑμᾶς.— πρὶν ἄν . . . κρατήσῃτε, χρονκ. πρότ. τῶν πραγμάτων, ἀντικμ.—τηνικαῦτα, ἐπίρρ. χρονκ.—κρίναντας, ἄορ. α' μη. τοῦ κρίνω (ἐκρίνον, κρίνω, ἔκρινα, κέκρικα)· ἢ μη. χρονκ.=ἐπειδὴν κρίνητε.—ἐπαίνου, γνκ. τῆς ἀξίας.—τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν), οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον προφασίζόμενοι, ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.—ἀφελεῖν, ἄορ. β' ἀπρμφ. τοῦ ἀφαιρῶ.—τὰ καθ' ἡμᾶς ἐλλείμματα, ἐννοεῖται ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐκστρατείας, ἢ μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἢ σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἐορτὰς κλπ.—ἔστι (ἀπρὸς.)· ὑποκμ. τοῦτου τὸ ἐξετάσαι· ὑποκμ. τοῦ ἐξετάσαι ἐνν. τὸ ὑμᾶς.—τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, πλαγία ἐρωτηκ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ ἐξετάσαι· τοῖς ἄλλοις, ποιητικὸν αἴτιον κατὰ δτκ.. διότι τὸ ρ. εἶναι χρόνου πθκ. πρkm.—ἄν μὴ . . . ὑπάρξῃ, ὑποθκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: οὐκ ἔστι . . . ἐξετάσαι (δ' εἶδος).—τὰ δέοντα, ὑποκμ. τοῦ ὑπάρξῃ (ἀτ. σύντ.).

§ 28-29. φαύλως. Διότι διὰ ποίαν αἰτίαν (= τίνος εἴνεκα), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, ὅτι τοῦτον μὲν τὸν πόλεμον (τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου) ἀποφεύγουν ὅλοι οἱ στρατηγοί, ὅποιους καὶ ἂν ἀποστείλετε (= φεύγειν πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρατηγοὺς = ὅτι φεύγουσι πάντες οἱ στρατηγοί, οὓς ἂν ἐκπέμψητε), ἰδικούς των (: διὰ λογαριασμόν των) δὲ πολέμους (ἀναζητοῦντες) εὐρίσκουν, ἐὰν πρόπει κατιτὶ ἀληθές (= τι τῶν ὄντων) καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν (μας) νὰ εἴπῃ κανεῖς; Διότι ἐδῶ μὲν (δηλ. εἰς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον) τὰ βραβεῖα (: τὰ ὠφελήματα), διὰ τὰ ὁποῖα διεξάγεται (= ἔστιν) ὁ πόλεμος, εἶναι ἰδικὰ σας· ἢ Ἀμφίπολις (παραδείγματος χάριν) καὶ ἐὰν κυριενθῇ, ἀμέσως σεῖς θὰ (τὴν) λάβετε ὀπίσω (: θὰ τὴν ἀνακτήσετε)· οἱ δὲ κίνδυνοι ἀνήκουν εἰς τοὺς στρατηγοὺς (= [εἰσιν] ἴδιοι τῶν ἐφεσθηκότων [τοῖς στρατεύμασι]), μισθὸς δὲ δὲν ὑπάρχει (: ἐνῶ χρήματα δὲν δίδονται εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν μισθὸν τῶν στρατιωτῶν)· ἐκεῖ δὲ (δηλ. εἰς τοὺς πολέμους, τοὺς ὁποῖους διεξάγουν οἱ στρατηγοὶ διὰ λογαριασμόν των), κίνδυνοι μὲν ὀλιγώτεροι ὑπάρχουν, τὰ δὲ ὠφελήματα (= λήματα) εἶναι τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἢ Δάμψακος (παραδείγματος χάριν), τὸ Σίγειον, τὰ (ἐμπορικὰ) πλοῖα, τὰ ὁποῖα ληστεύουν· λοιπὸν ἐκεῖ, πού εὐρίσκει τὸ συμφέρον του, ὁ κα-

θένας πηγαίνει. Σεῖς δὲ ὅταν μὲν ἀποβλέψετε εἰς τὰ πράγματα, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν (: ὅταν μὲν ἀποβλέψετε εἰς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων), τοὺς στρατηγούς σύρετε εἰς τὸ δικαστήριον (= κρίνετε), ὅταν ὁμως, ἀφοῦ (τοὺς) δώσετε τὴν ἀδειαν νὰ ἀπολογηθοῦν (= δόντες λόγον [αὐτοῖς]), ἀκούσετε τὰς ἀνάγκας (των) ταύτας (: ὅτι στερούμενοι χρημάτων ἠναγκάζονται νὰ ἐπιζητοῦν ἰδικούς των πολέμους), (τοὺς) ἀφήνετε ἐλευθέρους (: τοὺς ἀθρώνετε). Δοιπὸν ὑπολείπεται ὡς κέρδος εἰς σᾶς (= περιεσιν ὑμῖν) τὸ νὰ φιλονικῆτε μεταξὺ σας καὶ νὰ διχονοῆτε (= διεστάναι), διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (σχηματίσει) αὐτὴν τὴν πεποίθησιν (: τὴν γνώμην), ἄλλοι δὲ ἄλλην (= τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα), τὰ δὲ δημόσια πράγματα (: αἱ δὲ ὑποθέσεις τῆς πολιτείας = τὰ δὲ κοινὰ) νὰ εὐρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν.

Παρατηρήσεις.

τινος εἵνεκ'... , εὐθεία ἐρωτημκ. πρότ.—εἵνεκα (Ἰωνικῶς)=ἐνεκα' πρόθεσις κατάχρηστικὴ συντασσομένη μὲ γνκ. καὶ σημαίνουσα ἐδῶ αἰτίαν.—φεύγειν-εὐρίσκειν, εἰδικ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ νομίζετε ὡς δοξαστικοῦ ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. τοὺς στρατηγούς.—οὗς ἂν ἐκπέμψητε, ἀναφρκ. ὑποθτκ. πρότ.—τὸν πόλεμον-πολέμους, ἀντικείμενα' τὸ α' τοῦ φεύγειν, τὸ β' τοῦ εὐρίσκειν.—ἰδίους πολέμους εὐρίσκειν, ὁ Δημοσθ. ὑπονοεῖ ἰδίως τὸν Χάρητα, ὁ ὅποιος τὸ 356, ἐπειδὴ δὲν εἶχε χρήματα διὰ τὰ δῶση μισθῶν εἰς τοὺς στρατιώτας του, ἠναγκάσθη νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν σατιράπην Ἀρτάβαζον, ὁ ὅποιος εἶχεν ἀποσιاتیσει ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.—τῶν ὄντων, γνκ. διαιρητκ. τοῦ τι.—εἰπεῖν, ὑποκμ. τοῦ ἀπρσδ. δεῖ' ὑποκμ. δὲ τοῦ εἰπεῖν ἔνν. τινά.—ὅτι ἐνταῦθα κτλ., αἰτλγ. πρότ.—τάθλα, ὑποκμ. (ἀτ. σύντ.) ὑμέτερα, κτγρμ.—Ἀμφίπολις κᾶν... , ἐπεξηγήσις τοῦ τάθλα... ὑμέτερα.—κᾶν (= καὶ ἂν) ληφθῆ, ὑποθτκ. πρότ. ἢ ἀπόδοσις: παραχρῆμα κομεισθε (δ' εἶδος σημ. τὸ προσδοκώμενον).—ληφθῆ, παθτκ. ἀόρ. ὑποκτκ. τοῦ λαμβάνομαι' κομεισθε, μέλλ. ὀριστκ. τοῦ κομίζομαι.—τῶν ἐφεστηκότων, πρμκ. μτχ. τοῦ ἐφίσταμαι=τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τιὸς ὡς ἐπόπτης' οἱ ἐφεστηκότες (τοῖς στρατεύμασι)=οἱ στρατηγοί.—οἱ δὲ κίνδυνοι... ἴδιοι, ἔνν. τὸ εἰσὶ' οἱ κίνδυνοι, ὑποκμ. ἴδιοι κτγρμ. τῶν ἐφεστηκότων, γνκ. κτγτκ.—κίνδυνοι μὲν ἐλάττους (=ἐλάττονες), ἔνν. τὸ εἰσι.—τὰ δὲ λήματα, ἔνν. τὸ ἔστι (ἀτ. σύντ.) λῆμμα (ἐκ τοῦ λαμβάνω)=κέρδος, ὠφέλημα (ἰδίως ἐξ ἄρπαγῆς καὶ ληστειᾶς)—τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, γνκ. κατηγρμκ κτγτκ. Δάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα, ἐπεξηγήσις τοῦ: τὰ λήματα' τὰς πόλεις Δάμψακον καὶ Σίγειον ἐχάρισεν ὁ Ἀρτάβαζος εἰς τὸν Χάρητα διὰ τὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν οὗτος τοῦ παρέσχε' πλοῖα δὲν ἐννοοῦνται τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, τὰ ὅποια συλλαμβάνων ὁ Χάρης ἐλήστευεν.—τὸ λυσιτελοῦν, οὐδ. μτχ. τοῦ λυσιτελῶ=ὠφέλω' αὐτοῖς, ἀντικμ. τῆς μτχ.—δόντες, ἀόρ. μτχ. τοῦ δίδομι' ἢ μτχ. χρονκ.=ἐπὶ ἂν δῶτε.—περίεσι, ἀπρσδ. ὑποκμ. τούτου τὰ ἀπρμφ. ἐρί-

ζειν, διεστάναι, ἔχειν ὑμῖν, δικ. προσωπκ. τοῦ περίεστι καὶ ὑποκμ. τῶν ἀπρωφ. ἐρίζειν· διεστάναι· τοῦ δὲ ἔχειν ὑπκμ. τὰ κοινὰ (αιτ.) ἀλλήλοις, ἀντικμ. τοῦ ἐρίζειν — διεστάναι (καὶ διεσθηκέναι), πρkm. ἀπρωφ. τοῦ δίοσταμαι· δίοστηκα = ἐυρίσκομαι εἰς διάστασιν, διχνοῦδ.— πεπεισμένοις, μτχ. αἰκλγκ.· τοῖς μὲν . . . τοῖς δέ, ἐπιμεριστικοὶ προσδιορισμοὶ τοῦ ὅλου: ὑμῖν = ἐπειδὴ πεπεισμένοι ἐστέ οἱ μὲν . . . οἱ δέ.

§ 29 πρότερον-30. Διότι πρότερον μὲν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας συνεισεφέρετε (: ἐπληρώνετε τὸν πολεμικὸν φόρον), τώρα δὲ διαχειρίζεσθε τὰ πράγματα τῆς πολιτείας (= πολιτεύεσθε) κατὰ συμμορίας. Δηλαδή ἕνας ρήτωρ (εἶναι) ἀρχηγὸς καθενὸς ἐκ τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων (= ἐκατέρων) καὶ ἕνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (= ὑπὸ τούτῳ) καὶ οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (: οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ νὰ ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορευόντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ = οἱ βοησόμενοι) (εἶναι ὅπως οἱ) τριακόσιοι (εἰς τὰς συμμορίας): οἱ δὲ λοιποὶ εἶσθε κατανεμημένοι ἄλλοι μὲν εἰς (= ὡς) τούτους, ἄλλοι δὲ εἰς ἐκείνους (: ἄλλοι μὲν εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα, ἄλλοι δὲ εἰς ἐκεῖνο). Πρέπει λοιπόν, ἀφοῦ ἀφήσετε κατὰ μέρος (= ἐπανέντας) αὐτὰ καὶ (ἀφοῦ) γίνετε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας (: παύσετε νὰ ἐξαριῶσθε ἀπὸ ἄλλους) ἀκόμη καὶ τώρα, κοινὸν (εἰς ὄλους) νὰ καταστήσετε καὶ τὸ συσκέπτεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν (: κοινὴν εἰς ὄλους νὰ καταστήσετε καὶ τὴν σύσκεψιν καὶ τὴν ἀγόρευσιν καὶ τὴν προῶξιν [: τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος]). Ἐὰν ὁμως εἰς ἄλλους μὲν (δηλ. εἰς τοὺς ρήτορας καὶ τοὺς στρατηγούς) θὰ δώσετε τὸ δικαίωμα (: θὰ ἐπιτρέψετε = ἀποδώσετε) νὰ (σᾶς) διατάττον, ὡσὰν νὰ εἶναι τύρανοι σας (= ὡσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν), εἰς ἄλλους δὲ (δηλ. εἰς τοὺς εὐπόρους καὶ εἰς τὴν μεσαίαν τάξιν τῶν πολιτῶν) νὰ ἀναγκάζωνται νὰ τριηραροῦν, νὰ συνεισφέρουν, νὰ ἐκστρατεύουν, εἰς ἄλλους δὲ (δηλ. εἰς τοὺς πτωχοὺς πολίτας, εἰς τὸν λαόν) νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις (= ψηφίζεσθαι) μόνον ἐναντίον τούτων (δηλ. τῶν εὐπόρων καὶ τῆς μεσαίας τάξεως τῶν πολιτῶν), εἰς τίποτε δὲ ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρὸν (= μηδ' ὀτιοῦν), νὰ μὴ συνεργάζωνται, (τότε) δὲν θὰ σᾶς γίνεται τίποτε ἀπὸ τὰ πρόποντα εἰς τὴν κατάλληλον περίστασιν (= ἐν καιρῷ): διότι τὸ ἐκάστοτε ἀδίκως ἐπιβαρυνόμενον μέρος (τῶν πολιτῶν) θὰ εἶναι ἑλλιπὲς (: οἱ ἐκάστοτε ἐπιβαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολιταὶ θὰ καθυστεροῦν) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν υποχρεώσεών των, καὶ τότε (= εἰθ' = εἰτα) σεῖς θὰ ἔχετε τὴν ἐξουσίαν (= ἐξέσται ὑμῖν) νὰ τιμωρῆτε αὐτοὺς ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν.

Παρατηρήσεις.

κατὰ *συμμορίας*, περὶ τῶν *συμμοριῶν* βλ. ἐγκριμένην ἐκδοσιν ἐν λ. *συμμορία* (σελ. 89).—*πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας*, ὁ Δημοσθ. παραβάλλει τὸν ὀργανισμὸν τῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του δύο πολιτικῶν κομμάτων πρὸς τὸν τῶν *συμμοριῶν* ὅπως δὲ εἰς τὰς *συμμορίας* κύρια μὲν πρόσωπα ἦσαν οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἐπιμεληταί, κατὰ δευτέρον δὲ λόγον ἤρχοντο οἱ *τριακόσιοι*, διὰ τῶν ὁποίων ἐκείνοι ἐπεβάλλοντο εἰς τοὺς λοιποὺς *συμμορίας*, τοιούτοτρόπως καὶ εἰς καθὲν ἓκ τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων δύο ἦσαν τὰ κύρια πρόσωπα, ὁ *ῥήτωρ*—ὅστις εἰς τὸ κόμμα ἦτο ὅ,τι ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν *συμμορίαν*—καὶ ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του *στρατηγός*—ὅστις ἦτο ὅ,τι ὁ *ἐπιμελητής* μετ' αὐτοὺς εἰς τὸ κόμμα ἤρχοντο οἱ *κομματάρχαι*, οἱ ὁποῖοι ἔργον εἶχον νὰ φωνάζουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπευφημοῦντες μὲν τὸν ἰδικὸν των *ῥήτορα*, διακόπτοντες δὲ καὶ ἀποδοκιμάζοντες τὸν *ῥήτορα* τῶν ἀντιθέτων (οἱ *βοησόμενοι*)· οὗτοι παρέσυρον τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὑψήραζον τὴν ψήφον αὐτῆς· ἦσαν δηλ. ὡς οἱ *τριακόσιοι* εἰς τὰς *συμμορίας*.—*ῥήτωρ ἡγεμὼν*, δηλ. ἐστὶ ῥήτωρ, ὑποκμ. ἡγεμὼν, κτηγμ.—*στρατηγός ὑπὸ τούτῳ*, δηλ. ἐστὶ στρατηγός, ὑποκμ.—οἱ *βοησόμενοι τριακόσιοι*, δὲν πρέπει νὰ νοηθῆ, ὅτι οἱ *βοησόμενοι* ἦσαν *τριακόσιοι* τὸν ἀριθμὸν ἀλλ' ὅτι οὗτοι ἦσαν ὡς οἱ *τριακόσιοι* τῶν *συμμοριῶν*=οἱ *βοησόμενοι* (εἰς, ὡσπερ ἦσαν οἱ) *τριακόσιοι*· οἱ *βοησόμενοι*, μτχ. μέσ. μέλλ. μὲ σημ. ἐνεργτκ. τοῦ *βοῶ*.—*προσενέμησθε*, πρκμ. ὄριστ. τοῦ *προσνέμομαι*.—οἱ μὲν... οἱ δέ, ἐπιμεριστικοὶ προσδ. τοῦ καθόλου ὑποκμ.: οἱ ἄλλοι.—ὡς, ἐδῶ πρόθεσις = πρὸς, εἰς.—*ἐπανάγτας*, ἀόρ. β' μτχ. τοῦ *ἐπανάγμι*.—*ἐπανάγτας* (ὑμᾶς)· *γενόμενους*, μτχ. χροικ. = ἐπὶν (ὑμεῖς) ἐπανάγτε καὶ (ἐπὶν) γένησθε ταῦτα, ἀντικμ. τοῦ *ἐπανάγτας* ὑμῶν αὐτῶν, γνκ. κατηγρηκ. — *ποιῆσαι*, ὑποκμ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ· ὑποκμ. τοῦ ἀπρμφ. ἐνν. τὸ ὑμᾶς τὸ *βουλευέσθαι* καὶ τὸ *λέγειν* καὶ τὸ *πράττειν*, σύναρθρα ἀπρμφ. χρησιμεύοντα ὡς ἀντικμ. τοῦ *ποιῆσαι*· *κοινόν*, κτηγμ.—*εἰ δέ... ἀποδώσετε*, ὑποθτκ. πρῶτ. ἢ ἀπόδοσις: οὐχὶ γενήσεται... ἐν καιρῷ (ἀ' εἶδος σημ. τὸ πραγματικόν).—*τοῖς μὲν... τοῖς δέ... τοῖς δέ*, ἀντικμ. τοῦ *ἀποδώσετε*.—*ἐπιτάττειν*, ἀναγκάζεσθαι, ψηφίζεσθαι, *συμπνεῖν*, τελκ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ *ἀποδώσετε*· ὑποκμ. τοῦ ἀ' ἀπρμφ. τὸ: *τοῖς μὲν*, τοῦ β' τό: *τοῖς δέ*, τοῦ γ' καὶ δ' τό: *τοῖς δέ*.—*ὑμῶν*, γνκ. ἀντικμκ. τοῦ *τυραννίδος*.—*τριηραρχεῖν*, *εἰσφέρειν*, *στρατεύεσθαι*, τελκ. ἀπρμφ. ἐκ τοῦ ἀναγκάζεσθαι.—*τριηραρχεῖν*, οἱ Ἀθην. πολλὰς χρηματικὰς ὑποχρεώσεις ἐπέβαλλον εἰς τοὺς εὐπόρους· αὐτὰ ἐκαλοῦντο *λειτουργίαι*· ἡ δαπανηρότερα ἐκ τούτων ἦτο ἡ *τριηραρχία*, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ εὐποροὶ ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐξοπλίσουν τριῆρεις.—*ἄλλο*, σύστοιχον ἀντικμ. τοῦ *συμπνεῖν*, *δειοῦν*, ἢ ἀναφκ. ἀντων. *ὅστις*, *ἦτις*, ὅ,τι πολλάκις ἐκφέρεται μετὰ τοῦ *οὖν* κατόπιν αὐτῆς ὡς ἀόριστος μετ' ἐμφάσεως (*ὅτισοῦν*, *ἦτισοῦν*, *δειοῦν*=ὀσισιδήποτε, οἰαδήποτε, ὀτιδήποτε).—*ὑμῖν*, δικ. προσωπκ. τοῦ *γενήσεται*· *οὐδέν*, ὑποκμ. τῶν *δεόντων*, γνκ. διαιρηκ.—*ἐλλείψει*, μέλλ. ὄριστκ. τοῦ *ἐλλείπω*· *τό... μέρος*, ὑποκμ.—*κολάζειν*, ὑποκμ. τοῦ *ἐξέσται* (μέλλ. ὄριστκ. τοῦ ἀπροσ. ἐξέσται)· *ὑμῖν*, δικ. προσωπκ.· *τούτους*, ἀντικμ. τοῦ *κολάζειν*· τὸ *τούτους* κατὰ σύνεσιν ἀναφέρεται εἰς τὸ *ἡδικημένον μέρος*.

§ 31. Προτείνω λοιπὸν ἐν περιλήψει (= κεφάλαιον = ἐν κεφα-

λαίφ) ὅλοι νὰ συνεισφέρετε τὸ ἀνάλογον μέρος (= τὸ ἴσον) ἀπὸ ὅσα ἕκαστος ἔχει (: ἀναλόγως τῆς περιουσίας του ἕκαστος), ὅλοι νὰ ἐκοτρατεύετε μὲ τὴν σειρὰν (= κατὰ μέρος), ἕως οἷου ὅλοι ἀνεξαίρετως (= ἀπαντες) ἐκπληρώσετε τὴν στρατιωτικὴν σας ὑπηρεσίαν (= στρατεύσησθε)· εἰς ὅλους τοὺς ἀναβαίνοντας εἰς τὸ βῆμα (: εἰς ὅλους τοὺς ρήτορας = πᾶσι τοῖς παριοῦσι) νὰ δίδετε τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλοῦν (= δίδόναι λόγον) καὶ νὰ προτιμᾶτε (= αἰρεῖσθαι) τὰ ὠφελιμώτατα ἀπὸ ὅσα καὶ ἂν ἀκούσετε, (καὶ) ὄχι ὅσα καὶ ἂν εἶπη (= μὴ ἂν [= ἀ ἂν] εἶπη) ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα. Καὶ ἂν κάμνετε αὐτὰ, ὄχι μόνον τὸν ρήτορα (= τὸν εἰπόντα) ἀμέσως (: εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου του) θὰ ἐπαινέσετε, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑαυτοὺς σας κατόπιν, ὅταν ἢ ὅλη κατὰστασις τῆς πολιτείας θὰ εἶναι καλυτέρα διὰ οἷας.

Παρατηρήσεις.

κεφάλαιον, ἢ αἰτ. αὐτὴ κυρίως ἐπέχει θέσιν κατηγμ. = ὡς κεφάλαιον (τῆς ὁμιλίας μου)· ἔπειτα λαμβάνεται μὲ σημ. ἐπιρρ. = κεφαλαιωδῶς, ἐν κεφαλαίῳ, ἐν περιλήψει. — πάντας... πάντας... πᾶσι, ἢ θέσις τῶν λ. ἐν ἀρχῇ καὶ ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν πρὸς ἔμφασιν. — εἰσφέρειν, ἐξιέναι, δίδόναι, αἰρεῖσθαι, τὰ ἀπρμφ. ἔξαρι. ἐκ τοῦ λέγω πάντας, ὑποκμ. τῶν ἀπρμφ. εἰσφέρειν, ἐξιέναι. — ἀφ' ὅσων ἕκαστος ἔχει, ἀναφρκ. πρὸτ. τὸ ἴσον, ἀντικμ. τοῦ εἰσφέρειν. — ἐξιέναι, ἐνεστ. ἀπρμφ. τοῦ ἐξέρχομαι. — κατὰ μέρος, ἐμπρόθ. προσδ. σημ. τρόπον. — ἕως ἂν... στρατεύσησθε, χρονκ. πρὸτ. — τοῖς παριοῦσι λόγον, ἀντικείμενα τοῦ δίδόναι· παριοῦσι, ἐνεστ. μετ. τοῦ παρέρχομαι. — τὰ βέλτιστα, ἀντικμ. τοῦ αἰρεῖσθαι. — ὦν ἂν ἀκούσητε, ἀναφρκ. ὑποθτικ. πρὸτ. — ὁ δεῖνα, ἀντωνυμ. ἀόριστος· εἶναι εὐχρηστος, ὅταν δὲν δύναται ἢ δὲν θέλη τις νὰ ὀνομάσῃ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· ἐδῶ ὁ Δημοσθ. ἔννοεῖ ἰδίως τὸν Εὐβουλον, τὸν ἀρχηγὸν τοῦ φιλεισηνικοῦ κόμματος. — καὶ ἂν = καὶ ἂν· ὁ καὶ εἶναι ἀπλῶς συμπλεκτικός τῆς περιόδου αὐτῆς. — καὶ... ποιήτε, ὑποθτικ. πρὸτ. ἡ ἀπόδοσις: οὐ μόνον... ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ... ὑστερον (δ' εἶδος σημ. τὸ προσδοκώμενον). — ἐπαινέσεσθε, μέσ. μέλλ. μὲ ἐνεργ. σημ. τοῦ ἐπαινῶ. — τὸν εἰπόντα... ἐπαινέσεσθε, διὰ τοὺς καλοὺς του λόγους. — ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς (ἐπαινέσεσθε), διὰ τὰς ἀποφάσεις ποῦ ἐλάβετε καὶ διὰ τὰς καλὰς σας πράξεις. — τῶν ὅλων πραγμάτων ἐχόντων, γνκ. ἀπόλυτος (χρονκ.) = ὅταν τὰ ὅλα πράγματα ἔχη. — ὑμῖν, δτικ. προσωπκ. χαριστική.

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ Β' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ (*)

A. Προοίμιον (§ 1 - 2).

Ἐπόδειξις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τῆς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους εὐνοίας τῶν θεῶν καὶ τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον ἔχουν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέναντι αὐτῆς.

Τὸ ν' ἀναφανῆ, ἄνδρες Ἀθην., ἐχθρὸς τοῦ Φιλίπ. κατοικῶν χώρων γειτονικῆν, ἔχων σημαντικὴν δύναμιν καὶ θεωρῶν κάθε συμφιλίωσιν μετ' αὐτοῦ ἀδύνατον, εἶναι ἀπόδειξις εὐνοίας τῶν θεῶν πρὸς ἡμᾶς· ταύτης δὲ δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ φανώμεν ἀνάξιοι, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ἐπωφεληθῶμεν τὴν παρασκευασθεῖσαν εὐκαιρίαν.

B. Διήγησις (§ 3 - 10).

Τὸ ἐπισφαλὲς τῆς συμμαχικῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίππου.

1. Δήλωσις τοῦ ρήτορος περὶ τίνος θὰ ὁμιλήσῃ (§ 3 - 5).

Δὲν θὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίπ., διότι ὅλα, ὅσα ἤθελέ τις εἶπει περὶ αὐτῆς, εἰς αὐτὸν μὲν παρέχουν δόξαν, εἰς ἡμᾶς δὲ καταισχύνην· ἀλλὰ θὰ ὁμιλήσω περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἰς ἡμᾶς μὲν εἶναι συμφέροντα, εἰς δὲ τὸν Φίλιπ. μεγάλα ὄνειδη (§ 3-4) ἤτοι θὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ἀπιστίας καὶ ἐπιπορίας τοῦ Φιλίπ., ἵνα καὶ αὐτὸς φανῆ εἰς σᾶς ὁποῖος πράγματι εἶναι, δηλ. μηδαμινός, καὶ ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν τὸν Φίλιπ. ὡς ἀκαταμάχτην, ἴδουν, ὅτι ἡ δι' ἀπάτης αὐξηθεῖσα δύναμις του εἶναι πλέον εἰς τὸ τέλος τῆς (§ 5).

2. Παραδείγματα τῆς δολίας καὶ ἀπίστου πολιτικῆς τοῦ Φιλίπ. καὶ ἐνδεχόμενον ἀποτέλεσμα αὐτῆς (§ 6-8).

Ὁ Φίλιπ. ἠδύξθη καὶ ἐγένετο μέγας ἀπατήσας α') ἡμᾶς διὰ τῆς ὑποσχέσεως ὅτι θὰ μᾶς παραδώσῃ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ διὰ τῆς ἐπινοήσεως τοῦ θρουλουμένου κάποτε βασιτικοῦ, β') τοὺς Ὀλυνθίους διὰ τῆς παραδόσεως εἰς αὐτοὺς τῆς Ποτειδαίας, ἡ ὁποία ἀνήκεν εἰς ἡμᾶς, γ') τοὺς Θεσσαλοὺς διὰ τῆς ὑποσχέσεως ὅτι θὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν Μαγνησίαν καὶ θὰ διεξαγάγῃ τὸν Φωκικὸν πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν καὶ δ') ὅλους τοὺς ἐλθόντας εἰς σχέσεις με

(*) Βλ. ὑποσημείωσιν, εἰς σελ. 27.

αὐτὸν (§ 6-7). Ὡς ἐκ τούτου, ἀφοῦ διὰ τοιούτων μέσων ηὔξηθη, ἐπόμενον εἶναι νὰ καταπέσῃ ἐκ τῆς ὑψηλῆς του θέσεως, διότι ἀποκαλυφθείσης τῆς δολίας καὶ ἐπιόρκου πολιτικῆς του οὐδεὶς θὰ θελήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ πιστεῦσῃ εἰς αὐτὸν (§ 8).

3. *Ἀνασκευὴ τῆς ἀντιρρήσεως, ὅτι ὁ Φίλιπ. δύναται διὰ τῆς βίας νὰ διατηρήσῃ τὴν συμμαχικὴν δυνάμιν του (§ 9-10).*

Ὁ νομίζων ὅτι ὁ Φίλιπ. δύναται διὰ τῆς βίας νὰ διατηρήσῃ τὴν συμμαχικὴν δυνάμιν του δὲν νομίζει ὀρθῶς· διότι

α') κοινὰ μόνον συμφέροντα καὶ ἀμοιβαία ἀγάπη πιστῶς ἐνώνουν ἀναμεταξύ των τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἔθνη·

β') ἀδικία, ἐπιόρκια καὶ ἀπάτη οὐδέποτε δύναται νὰ ἐδραιώσῃ δυνάμιν, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια.

Γ. Πρόθεσις (§ 11-13).

Ἐπὶ δειξίς τοῦ ῥήτορος πρὸς τοὺς Ἀθην. περὶ τοῦ τί οὗτοι ὀφείλουσιν νὰ πράξουν.

Λοιπὸν ὀφείλετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

α') νὰ βοηθήσετε τοὺς Ὀλυνθίους·

β') νὰ ἀποστείλετε πρῆσβειαν εἰς τοὺς Θεσσαλοὺς, ἵνα αὕτη εἰς ἄλλους μὲν ἀναγγεῖλῃ ὅτι θὰ σταλῇ βοήθεια, ἄλλους δὲ ἐξεγείρῃ· ἀλλὰ πρὸ παντὸς πρέπει νὰ φροντίσετε πῶς οἱ πρέσβεις σας νὰ μὴ ἀρκεσθοῦν εἰς λόγους μόνον, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς πιστεύει, ἀλλὰ πῶς νὰ δύνανται οὗτοι ν' ἀναφέρουν καὶ κάποιον ἔργον, ὅτι δηλ. σεῖς συνεισφέρετε χρήματα διὰ τὸν πόλεμον, ὅτι ἐκστρατεύετε, ὅτι ὅλα προθύμως ἐκτελεῖτε· ἐάν δὲ γίνωνται αὐτὰ, τότε καὶ αὐτὸ τὸ κράτος τοῦ Φιλίπ. καὶ ἡ δυνάμις του θὰ φανῇ ὅτι εὐρίσκειται ἐν κακῇ καταστάσει.

Δ. Πίστις (§ 14-30).

I. *Τὸ ἐπισφαλὲς τῆς δυνάμεως τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους (§ 14-21).*

1. *Αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ δυνάμις τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους εὐρίσκειται ἐν κακῇ καταστάσει (§ 14-19).*

Ἡ δυνάμις τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους, ἄνδρες Ἀθην., εὐρίσκειται ἐν κακῇ καταστάσει, διότι

α') ναὶ μὲν ἡ δυνάμις τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους προστιθεμένη εἰς ἄλλην δυνάμιν εἶναι σημαντικὴ—καθὼς αὕτη ἦτο κάποτε ἐνωθεῖσα μὲ σὰς ἐναντίον τῶν Ὀλυνθίων, ἄλλοτε πάλιν ἐνωθεῖσα μὲ τοὺς Ὀλυνθίους ἐναντίον τῆς Ποσειδαίας, τώρα τελευταῖον ἐνωθεῖσα μὲ τοὺς Θεσσαλοὺς ἐναντίον τῶν τυράννων

τῶν Φερῶν—, ἀλλὰ μόνη τῆς εἶναι ἀσθενῆς καὶ πλήρης πολλῶν κακῶν ἀκόμη δὲ ἀσθενεστέραν κατέστησεν αὐτὴν ὁ Φίλιπ. διὰ τῶν πολέμων καὶ ἐκστρατειῶν (§ 13 - 15 αὐτῶ).

β) ὁ Φίλιπ. εὐρίσκειται ὡς πρὸς τὰς ἐπιθυμίας του εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Μακεδόνας· καθόσον οὗτος μὲν ἐπιθυμεῖ δόξαν καὶ τοῦτο μόνον ἐπιδιώκει, οἱ δὲ Μακεδόνες δὲν μετέχουν τῆς δόξης τῆς προερχομένης ἐκ τῶν κατορθωμάτων του, ἀλλὰ καταπονοῦνται μὲ τὰς συχνὰς ἀνω κάτω ἐκστρατείας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπιτρέπουν εἰς αὐτοὺς νὰ φροντίσουν διὰ τοὺς ἀγροὺς των καὶ διὰ τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων των (§ 15 μὴ γὰρ - 16).

γ) οἱ περιστοιχιζόμενοι τὸν Φίλιπ. μισθοφόροι καὶ πεζεταῖροι οἱ τόσῳ πεφημισμένοι ὡς ἐμπειροπόλεμοι δὲν εἶναι καλύτεροι ἀπὸ ἄλλους καὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι, καθόσον ὁ Φίλιπ. ἐπιθυμῶν ἐκ φιλοδοξίας νὰ φαίνονται ὅλα τὰ ἔργα ἰδικὰ του ἀπομακρύνει ἀπὸ πλησίον του κάθε ἐμπειροπόλεμον ἄνδρα, περιφρονεῖ δὲ καὶ οὐδόλως λογαριάζει κάθε σφύρα καὶ δίκαιον (§ 17 - 18).

δ) ὁ Φίλιπ. τιμᾶ καὶ ἔχει πλησίον του ἄρπυγας, κόλακας καὶ μεθύσιους οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουν (§ 19).

2. Τὸ ἐκ τῶν ἡγουμένων συμπέρασμα (§ 20 - 21).

Λοιπὸν ὁ Φίλιπ., ὅπως ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται, εἶναι κάποια ἀνισόρροπος διάνοια καὶ ὅλα τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν συγκαλύπτουν αἱ μέχρι τοῦδε πολεμικαὶ του ἐπιχειρήσεις, εὐθύς ὅμως ὡς περιπλακῆ εἰς πόλεμον γειτονικὸν θ' ἀνακαλυφθοῦν ταῦτα, καθὼς, ὅταν συμβῆ εἰς τὸν ἄνθρωπον κάποια ἀσθένεια, παρουσιάζονται ὅλα τὰ μέχρις ἐκείνου τοῦ χρόνου κεκρυμμένα ἐν τῷ σώματι στρεβλά καὶ σαθρά.

II. Τὸ τῆς τύχης τοῦ Φιλίππου ζήτημα (§ 22 - 26).

1. Δήλωσις τοῦ ρήτορος περὶ τοῦ πόθεν προέρχονται αἱ μέχρι τοῦδε πολεμικαὶ ἐπιτυχίαι τοῦ Φιλίππου (§ 22 - 25).

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ Φίλιπ. ὡς εὐνοούμενος τώρα ὑπὸ τῆς τύχης εἶναι ἐπικίνδυνος ἐχθρὸς καὶ ὅτι ἡ τύχη ἀσκεῖ μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, δὲν εἶναι ὅμως ὀρθὸν νὰ νομίζῃ κανεὶς ὅτι ἡ τύχη τοῦ Φιλίπ. εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν τύχην τῆς ἰδικῆς μας πόλεως· ἐὰν δὲ ὁ Φίλιπ. τώρα φαίνεται ὑπερτερῶν, τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ τῆς τύχης αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τούτου, ὅτι αὐτὸς πάντοτε εἶναι ἀκούρατος εἰς τὸ πράττειν (§ 22 - 23), ἐνῶ σεις, οἱ ὁποῖοι ἄλλοτὲ ποτε ἐξηγέρθητε κατὰ τῶν Λακεδ. χάριν τῶν ἐλληνικῶν δικαίων, τώρα ὑπὲρ τῶν ἰδικῶν σας συμφερόντων ἀναβάλλετε νὰ ἐκστρατεύσετε, κάθεσθε ἀδρανοῦντες, ἀναθέτετε τὰς ἐλπίδας σας εἰς ἄλλους καὶ κατατρίβετε τὸν χρόνον κατηγοροῦντες ὁ εἶς τὸν ἄλλον καὶ δικάζοντες τοὺς στρατηγούς (§ 24 - 25).

2. Πῶς θεωρεῖ ὁ ρήτωρ τὴν ἐλπίδα τῶν Ἀθην. περὶ βελτιώσεως τῶν κακῶς ἐχόντων διὰ τῆς μέχρι τοῦδε πολιτικῆς των (§ 26).

Θὰ ἦτο δὲ ἀνόητον νὰ ἐλπίζετε ὅτι τὰ κακῶς ἔχοντα θὰ βελτιωθοῦν διὰ τῆς μέχρι τοῦδε πολιτικῆς σας, τοσούτω μᾶλλον, καθόσον τώρα δὲν πρόκειται νὰ διαφυλάξετε τὰς κτήσεις σας, ἀλλὰ ν' ἀποκτήσετε αὐτάς.

III. Τὸ ἐκ τῶν ἡγουμένων συμπέρασμα (§ 27 - 30).

Συμβουλαὶ τοῦ ρήτορος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Λοιπὸν ὀφείλετε ἤδη ν' ἀκολουθήσετε νεάν ὅλως πολιτικὴν, ἧτοι :

α') ὀφείλετε νὰ συνεισφέρετε χρήματα, νὰ ἐκστρατεύετε οἱ ἴδιοι, κανένα προῶως νὰ μὴ κατηγορεῖτε καὶ τὸν καθένα κατὰ τὰς πράξεις του νὰ τιμᾶτε ἢ νὰ τιμωρεῖτε, διὰ νὰ μὴ ἀποφεύγουν οἱ στρατηγοὶ τὸν πόλεμον τῆς πόλεως καὶ νὰ μὴ ἀνοζητοῦν ἰδικούς των πολέμους· διὰ τοῦτο δὲ σεῖς αὐτούς, ὅταν ἀκούσετε ἀπολογουμένους, συνήθως ἀθψώνετε (§ 28 - 29 *φαύλως*)·

β') πρέπει νὰ παύσουν τὰ πολιτικὰ κόμματα, ἀπὸ τὰ ὅποια τώρα ἡ πόλις διοικεῖται· σεῖς δέ, ἀφοῦ γίνετε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας, ὀφείλετε νὰ καταστήσετε κοινὸν εἰς ὅλους τὸ συσκέπτεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν, διὰ νὰ μὴ διανεμῶνται ἀνίσως τὰ δημόσια βάρη καὶ νὰ μὴ καθυστεροῦν οἱ ἀδικούμενοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των (§ 29 *πρότερον* - 30).

E. Ἐπίλογος (§ 31).

Συγκεφαλαίωσις τῶν ἀνωτέρω συμβουλῶν τοῦ ρήτορος.

Λοιπὸν ὀφείλετε :

α') ὅλοι νὰ συνεισφέρετε ἀναλόγως τῆς περιουσίας σας,

β') ὅλοι νὰ ἐκστρατεύετε διαδοχικῶς,

γ') ὅλοι νὰ ἀκούετε οὐχὶ ὠρισμένους ἀρχηγούς πολιτικῶν κομμάτων, ἀλλὰ τοὺς συμβουλευόντας τὰ ὠφελιμώτατα.

Ἐὰν ταῦτα πράττετε, ἢ ὅλη κατὰστασις τῆς πολιτείας ἀσφαλῶς θὰ βελτιωθῇ.

024000028143

1/04
7/1/04
1/04
1/04

